

Afrikaans Huistaal Graad 1

By:

Siyavula Uploaders

Afrikaans Huistaal Graad 1

By:

Siyavula Uploaders

Online:

< <http://cnx.org/content/col11010/1.1/> >

C O N N E X I O N S

Rice University, Houston, Texas

This selection and arrangement of content as a collection is copyrighted by Siyavula Uploaders. It is licensed under the Creative Commons Attribution 3.0 license (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>).

Collection structure revised: September 8, 2009

PDF generated: February 6, 2011

For copyright and attribution information for the modules contained in this collection, see p. 253.

Table of Contents

1 Kwartaal 1

1.1	Hier kom die Wapse! - 01	1
1.2	Hier kom die Wapse! - 02	7
1.3	Hier kom die Wapse! - 03	11
1.4	Hier kom die Wapse! - 04	19
1.5	Hier kom die Wapse! - 05	24
1.6	Hier kom die Wapse! - 06	29
1.7	Hier kom die Wapse! - 07	34
1.8	Hier kom die Wapse! - 08	38
1.9	Hier kom die Wapse! - 09	41
1.10	Hier kom die Wapse! - 10	46
1.11	Hier kom die Wapse! - 11	51
1.12	Willie se Verjaarsdagpiekniek - 01	57
1.13	Willie se Verjaarsdagpiekniek - 02	61
1.14	Willie se Verjaarsdagpiekniek - 03	66
1.15	Willie se Verjaarsdagpiekniek - 04	71
1.16	Willie se Verjaarsdagpiekniek - 05	74
1.17	Willie se Verjaarsdagpiekniek - 06	80

2 Kwartaal 2

2.1	Die Toebels - Die Toebels	87
2.2	Die Toebels - Die Ramp!	95
2.3	Die Toebels - Grootoog kry 'n plan!	101
2.4	Die Toebels - Die Toebels kom help!	105
2.5	Die Toebels - Die Toebels kom help! 02	112
2.6	Die Wapse vier fees! - 01	119
2.7	Die Wapse vier fees! - 02	128
2.8	Die Wapse vier fees! - 03	135
2.9	Die Wapse vier fees! - 04	144

3 Kwartaal 3

3.1	Wat 'n ramp! - 01	151
3.2	Wat 'n ramp! - 02	158
3.3	Wat 'n ramp! - 03	164
3.4	Wat 'n Ramp! - 04	170
3.5	Wat 'n Ramp! - 05	176
3.6	Willie gaan visvang - 01	184
3.7	Willie gaan visvang - 02	188
3.8	Willie gaan visvang - 03	195
3.9	Willie gaan visvang - 04	202

4 Kwartaal 4

4.1	Willie kom kuier - 01	207
4.2	Willie kom kuier - 02	212
4.3	Willie kom kuier - 03	219
4.4	Willie kom kuier - 04	226
4.5	In die woud saam met Willie - 01	231
4.6	In die woud saam met Willie - 02	236
4.7	In die woud saam met Willie - 03	242
4.8	In die woud saam met Willie - 04	246

Attributions	253
--------------	-----

Chapter 1

Kwartaal 1

1.1 Hier kom die Wapse! - 01¹

1.1.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.1.2 Hier kom die Wapse!

1.1.3 OPVOEDERS AFDELING

1.1.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

1.1.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiewe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assesser.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

---

¹This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25834/1.1/>>.

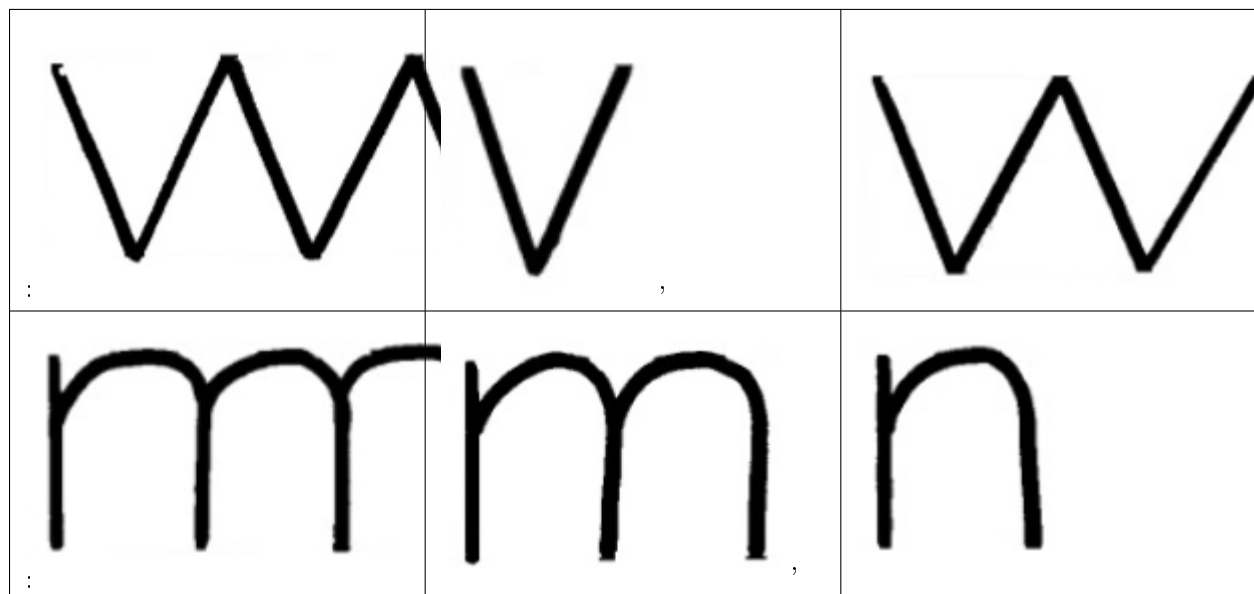

Table 1.1

INTEGRASIE VAN TEMAS

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.1.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.1.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skoolings. Ouers moet hul kinders versorg.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening benodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan ‘n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld “STOP”, wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.

- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders 'n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet 'n groepleier hê wat seker maak dat almal 'n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met 'n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.
- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor 'n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.

1.1.5 LEERDERS AFDELING

1.1.6 Inhoud

1.1.6.1 Hoofstuk 1: Hier is Willie Waps!

Willie Waps is 'n kort mannetjie. Wanneer hy regop staan, is hy seker so hoog soos jou knie. Hy woon saam met al die ander Wapse diep in die bos. 'n Waps lyk 'n klein bietjie soos 'n kind, maar ook 'n bietjie soos 'n kabouter en 'n bietjie soos 'n trol. Willie het 'n ronde magie en kort beentjies waarmee hy baie vinnig op sy skopfiets kan ry. Sy pappa het self die skopfiets vir hom van 'n stuk hout gemaak, en Willie ry die vinnigste van al die Wapse!

Willie Waps se pappa kan alles doen! Hy maak baie slim planne, en kan die wonderlikste speelgoed maak. Willie se mamma bak die lekkerste koekies en saans voor hy gaan slaap, vertel sy vir hom mooi stories. Willie is sommer baie lief vir sy pappa en mamma en hy is vreeslik bly dat hulle juis sy pappa en mamma is!

Willie is sewe jaar oud. Hy kan al self sy skoene se veters vasmaak en mag al alleen met Meneer Mol se moltrein in die bos ry. Hieroor is Willie baie bly, want hy versamel rooi rivierklippies en mens moet lank soek voor jy een kry. Noudat hy alleen met die moltrein mag ry, kry hy sommer baie klippies. Sy boetie, Kassie Waps, en sussie, Bienkie Waps, is al tien jaar oud. Hulle is 'n tweeling, en hulle drie speel baie lekker saam.

Toe Willie Waps klein was, wou hulle nooit hê dat hy mag saamspeel nie, maar noudat hy groter is, mag hy ook saamgaan as hulle wegkruipertjie speel of op die klouterklim rondklim.

Tessie Waps is nou eers een jaar oud. Sy kan nog nie regtig loop nie en kan nog nie alleen met die touleer tot in hulle boomhuis klim nie. Mamma of Pappa help haar altyd.

Willie Waps is baie lief vir Pappa, Mamma, Kassie, Bienkie en Tessie. Soms wens hy dat hy vir altyd sewe jaar oud kan wees en in hulle huisie in die bos kan woon.

LU 1.3	
--------	--

Table 1.2

Figure 1.1

Figure 1.2

LU 2.3	
--------	--

Table 1.3

Figure 1.3

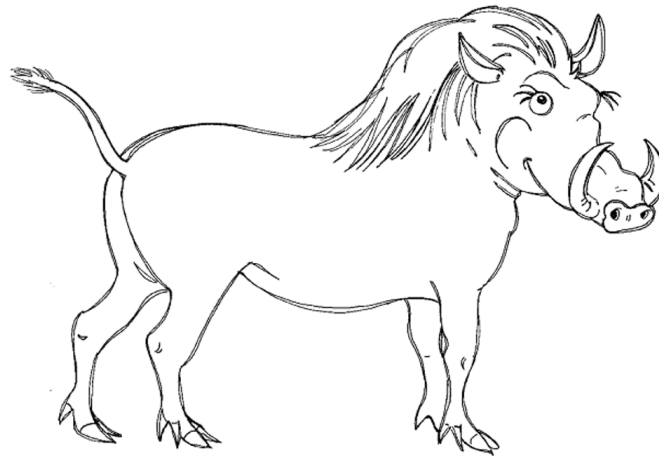

Figure 1.4

Table 1.4

1.1.7 Assessering

Leeruitkomste 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne ‘n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.3: Dit is duidelik wanneer die leerder met genot na kort stories, rympies, gedigte en liedjies uit verskeie kulture luister en begrip toon;

Leeruitkomste 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne ‘n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.3: Dit is duidelik wanneer die leerder sing, resiteer, mimiek en liedjies, gedigte en rympies opvoer.

1.2 Hier kom die Wapse! - 02²

1.2.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.2.2 Hier kom die Wapse!

1.2.3 OPVOEDERS AFDELING

1.2.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is ‘n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet ‘n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

1.2.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiewe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assesser.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

---

²This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25839/1.1/>>.

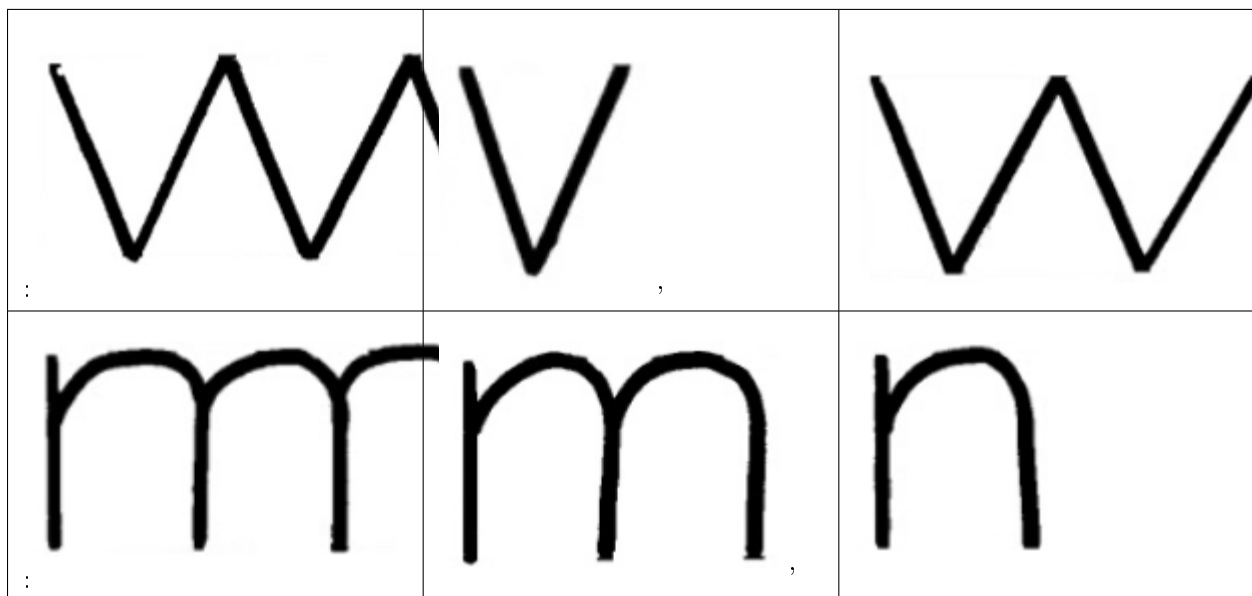

Table 1.5

INTEGRASIE VAN TEMAS

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.2.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.2.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skoolings. Ouers moet hul kinders versorg.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening benodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan ‘n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld “STOP”, wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.

- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders ‘n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet ‘n groepleier hê wat seker maak dat almal ‘n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met ‘n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.
- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor ‘n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.

1.2.5 LEERDERS AFDELING

1.2.6 Inhoud

- “Lees” en leer hierdie gediggie. Versier daarna die bladsy.

Ek kan my hande klap klap so
 En my arms lig tot bo
 Ek draai my skouers na die kant
 En wikkel my tone in die sand
 Ja, ek sal my nooit verveel
 Ek kan altyd lekker speel

LU 2.3	
--------	--

Table 1.6

- Ek kan Willie Waps **teken**.

Figure 1.5

- Ek kan hierdie patrone **teken**.

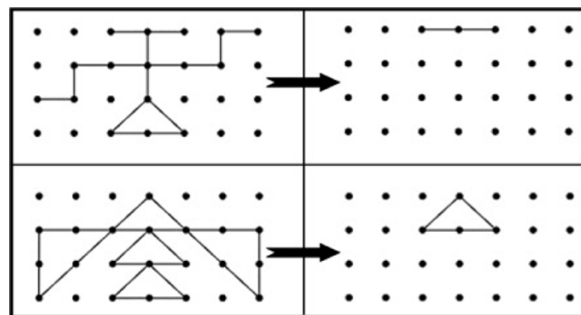

Figure 1.6

LU 5.2.3	
----------	--

Table 1.7

1.2.7 Assessering

Leeruitkomst 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne 'n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.3: Dit is duidelik wanneer die leerder sing, resiteer, mimiek en liedjies, gedigte en rympies opvoer;

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.2: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te dink en te redeneer.

1.3 Hier kom die Wapse! - 03³

1.3.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.3.2 Hier kom die Wapse!

1.3.3 OPVOEDERS AFDELING

1.3.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

1.3.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiewe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assesser.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

---

³This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25840/1.1/>>.

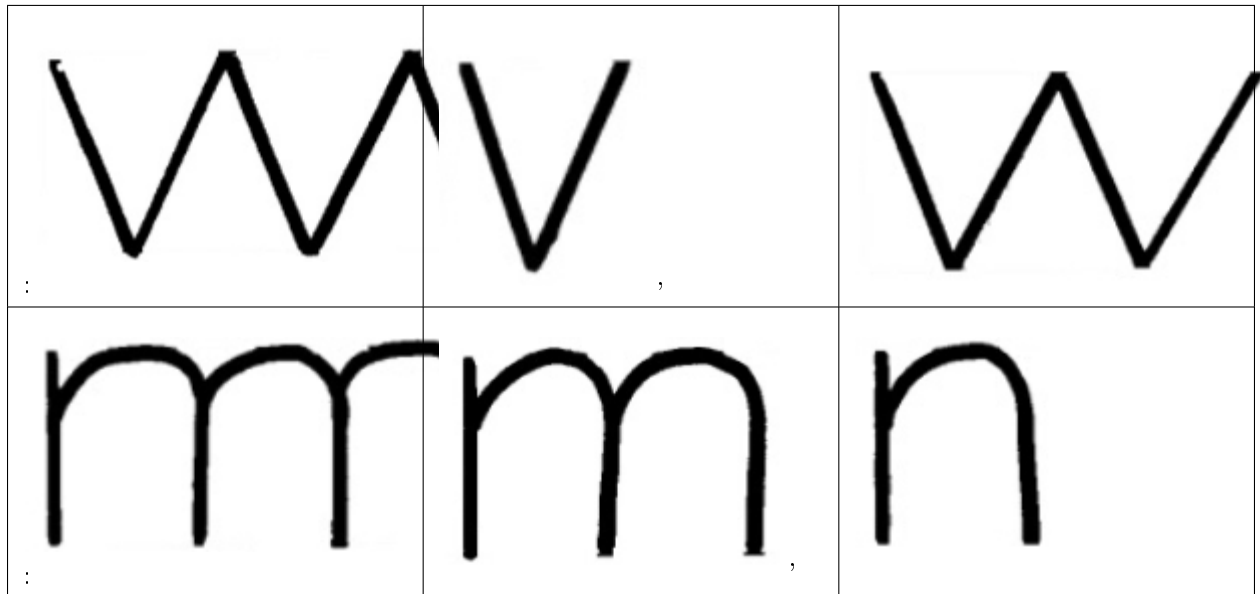

Table 1.8

INTEGRASIE VAN TEMAS

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.3.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.3.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skoolings. Ouers moet hul kinders versorg.
- Die leerders moet die prentjies uitknip en in die regte volgorde op ‘n bladsy plak om te wys hoe mens by die Wapse se huisie in die bos kom. Laat hulle daarna die pad aan die hand van die prente verduidelik.
- Hierdie sinne word gebruik om vir die leerders sekere woordeskat aan te leer. Laat hulle elke keer ‘n prentjie teken om die sin te illustreer. Hulle kan later die sinne en prentjies uitknip en dit in ‘n speletjie gebruik om die sin by die regte prent te pas.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening benodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan ‘n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld “STOP”, wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.
- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders ‘n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet ‘n groepleier hê wat seker maak dat almal ‘n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met ‘n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.
- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor ‘n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.

1.3.5 LEERDERS AFDELING

1.3.6 Inhoud

1.3.6.1 Hoofstuk 2: Die huisie in die bos

Die Wapse woon in boomhuise diep in die bos. Hulle huisies is so mooi toe onder die blare dat jy baie mooi moet kyk voor jy dit raaksien. As jy dalk op ‘n mooi dag deur die bos loop en die huisies sien, sou jy dalk dink dat dit voëlnessies is, maar as jy mooi stil sou staan, sou jy ‘n rokie by ‘n skoorsteen sien uittrek en klein voetspoortjies onder die bome sien.

Willie en sy gesin woon in ‘n pragtige huisie. Sy pappa het dit self gemaak met planke wat hy in die bos gesaag het. Vollie Vlakvark het hulle gehelp om die planke tot by hulle boom te dra. Vollie is ‘n vriendelike vlakvark, en hy dra baie keer vir Willie op sy rug rond. Partykeer sit Willie sommer voor op sy horings. Dan kyk hy al te lekker rond.

Om by hierdie huisie te kom, moet jy baie ver loop. Eers moet jy deur ‘n diep, diep rivier gaan. (Die Wapse is slim en het ‘n pragtige vlot gebou wat hulle so goed wegsteek dat jy dit nooit sal sien nie.) Dan moet jy met die pad hoog teen die berg op loop. Daarna loop jy met die kronkelpad af tot diep in die bos. In die bos is daar ‘n hoë boom. Om by hulle huisie in te kom, moet jy teen die hoë touleer opklim.

Dit is Willie se lekkerste lekker om saans in sy bedjie in die boomhuis te klim en aan die slaap te raak terwyl hy luister hoe die wind die blare laat ritsel. Vir hom is daar nie ‘n mooier of beter huisie in die hele wêreld nie.

LU 1.3		LU 2.7	
--------	--	--------	--

Table 1.9

- Knip die prentjie uit en plak hulle in die regte volgorde om te wys hoe ‘n mens by die Wapse se huis kom.

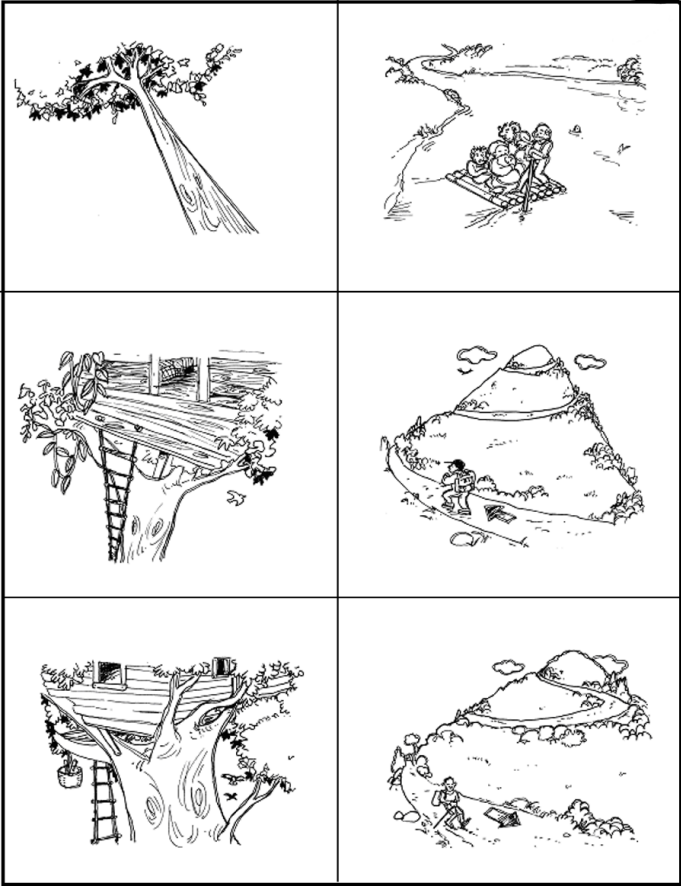

Figure 1.7

LU 3.1.2	LU 5.2.1	
----------	----------	--

Table 1.10

- Op soek na die Wapse!

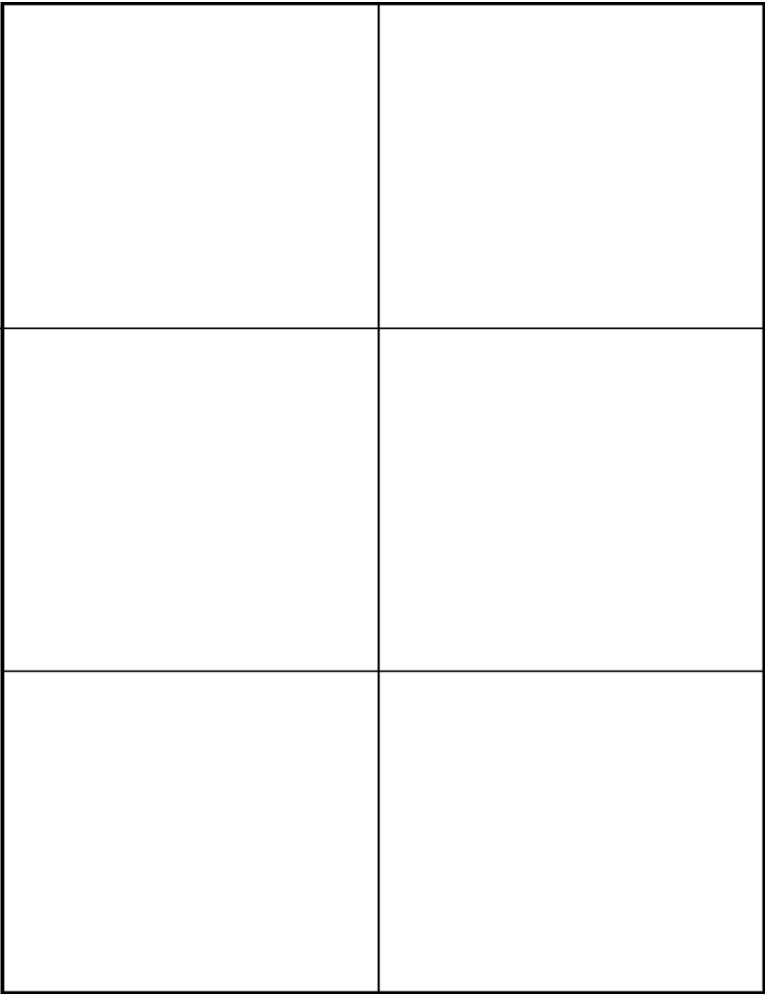

Figure 1.8

LU 2.7	
--------	--

Table 1.11

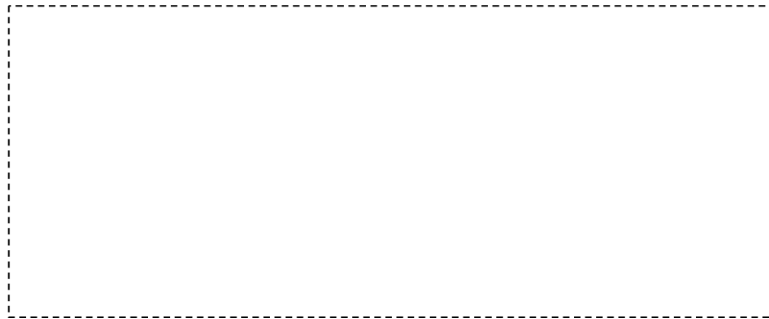
- Ek kan lees en teken.

Figure 1.9

Willie Waps ry op sy skopfiets.

Figure 1.10

Pappa bou 'n boomhuis.

Figure 1.11

Mamma pluk bessies.

Figure 1.12

Tessie slaap in haar bed.

LU 3.5	
--------	--

Table 1.12

- Ek kan knip en plak.

Figure 1.13

-
- Ek kan die storie vertel.

Figure 1.14

-
- Omkring die klanke wat dieselfde is.

A	G	h	a	d	A	b
H	B	a	h	d	N	h
C	O	g	d	c	A	c
M	N	h	i	m	M	n

Table 1.13

LU 5.2.1	
----------	--

Table 1.14

1.3.7 Assessering

Leeruitkomst 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne 'n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.3: Dit is duidelik wanneer die leerder met genot na kort stories, rympies, gedigte en liedjies uit verskeie kulture luister en begrip toon;

Leeruitkomst 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne 'n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.7: Dit is duidelik wanneer die leerder 'n bekende kort storie vertel wat 'n begin, middel en einde het, indien nodig met behulp van prente;

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.2: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te dink en te redeneer.

1.4 Hier kom die Wapse! - 04⁴

1.4.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.4.2 Hier kom die Wapse!

1.4.3 OPVOEDERS AFDELING

1.4.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

1.4.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiewe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assesser.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

---

⁴This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25861/1.1/>>.

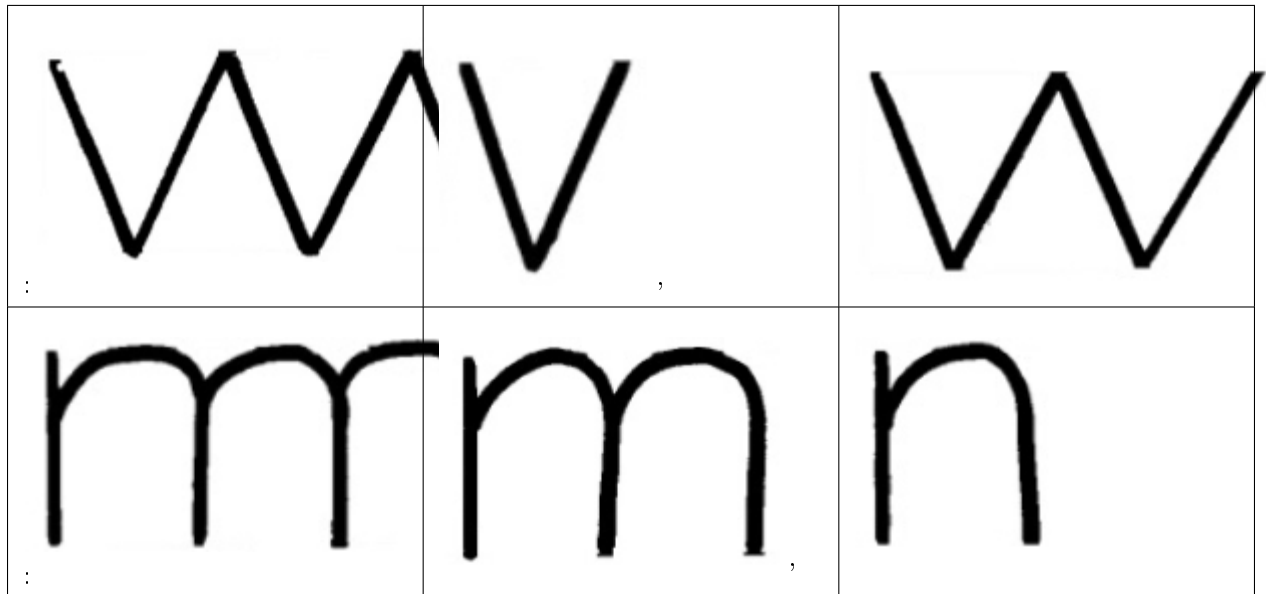

Table 1.15

INTEGRASIE VAN TEMAS

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.4.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.4.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skoolings. Ouers moet hul kinders versorg.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening benodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan ‘n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld “STOP”, wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.

- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders 'n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet 'n groepleier hê wat seker maak dat almal 'n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met 'n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.
- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor 'n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.

Die volgende dien as riglyne vir die aanleer van klanke. In hierdie module word die w, v, m en n klanke aan die leerders bekend gestel.

- Luister na die klank in 'n sin, byvoorbeeld:

“Willie Waps wil water drink.”

- Identifiseer die klank wat die meeste gehoor word.
- Noem ander woorde op wat met “w” begin.
- Die opvoeder noem 'n reeks woorde. Die leerders klap hulle hande elke keer wat hulle 'n woord hoor wat met “w” begin.

LU 3.5

- Die opvoeder kan ook 'n klank deur middel van 'n speletjie aanleer. Gooi byvoorbeeld 'n aantal voorwerpe wat met “w” begin in 'n sak of kussingsloop. Leerders maak beurte om 'n voorwerp te kies. Hulle hou hulle hande in die sak en probeer raai wat dit is wat hulle vashou. Die speletjie “Ek sien iets met my klein ogies wat begin met w”, is 'n verdere speletjie wat in die klas gespeel kan word.

LU 3.5

- Die woorde verbreed die leerders se leeswoordeskat. Hierdie bladsy vorm hulle eerste woordeboek. Wanneer al die klanke aangeleer is, kan hierdie bladsy in 'n boekie gebind of in 'n lêer gesit word.

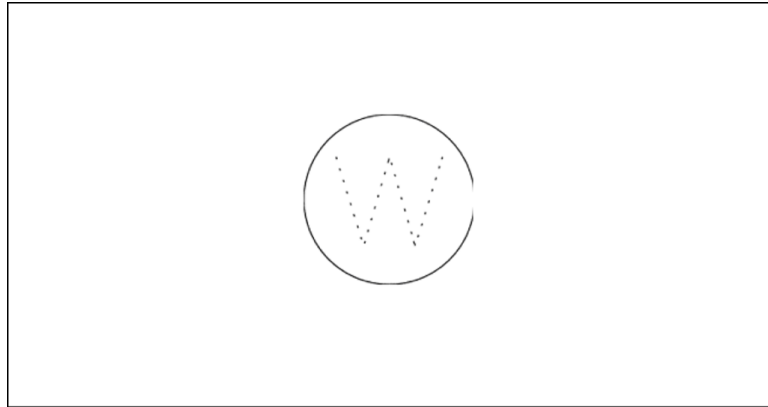
LU 3.5

- Leerders geleentheid om die klanke en gepaardgaande skrifpatrone te oefen. Flits die klanke gereeld vir die leerders.

1.4.5 LEERDERS AFDELING

1.4.6 Inhoud

- **Teken** prentjies wat met w begin.

Figure 1.15

LU 1.6.1	
----------	--

Table 1.16

Kyk net hoe my perd galop
 Oor die veld kan spring en hop
 Eers hieronder dan daarbo
 Dis my perdjie, kan jy glo!.

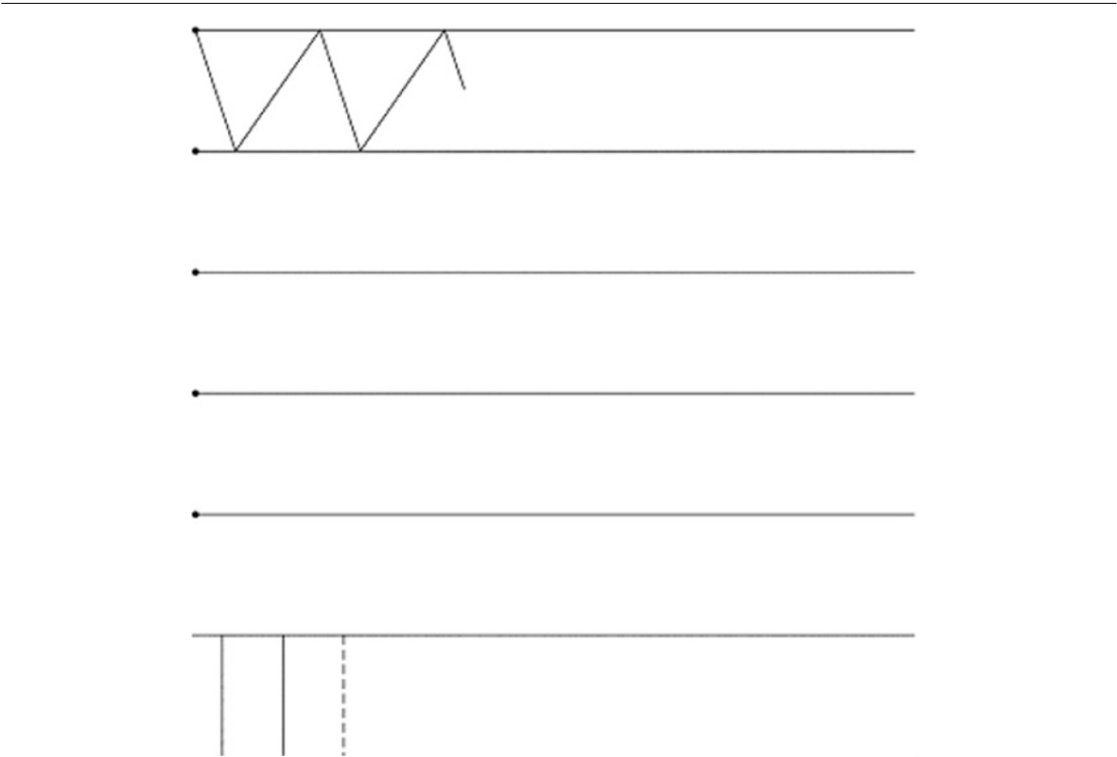

Figure 1.16

LO 4.1	
--------	--

Table 1.17

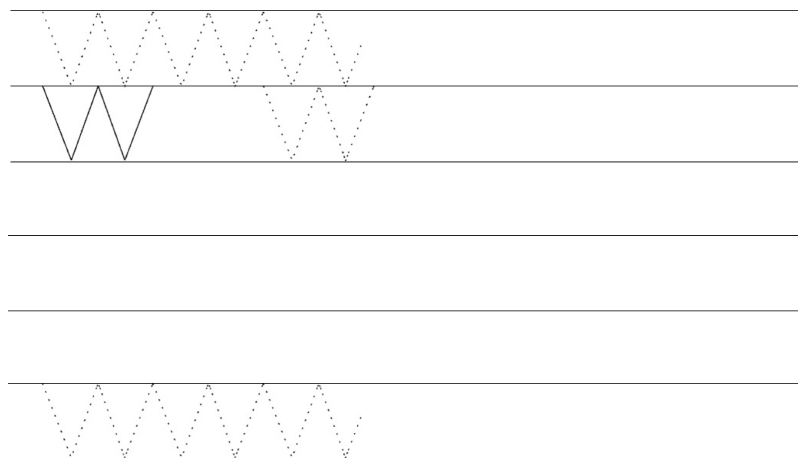

Figure 1.17

LU 4.1	
--------	--

Table 1.18

1.4.7 Assessering

Leeruitkomste 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne 'n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.6: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomste 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

1.5 Hier kom die Wapse! - 05⁵

1.5.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.5.2 Hier kom die Wapse!

1.5.3 OPVOEDERS AFDELING

1.5.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

⁵This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25870/1.1/>>.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

1.5.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiewe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assesser.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

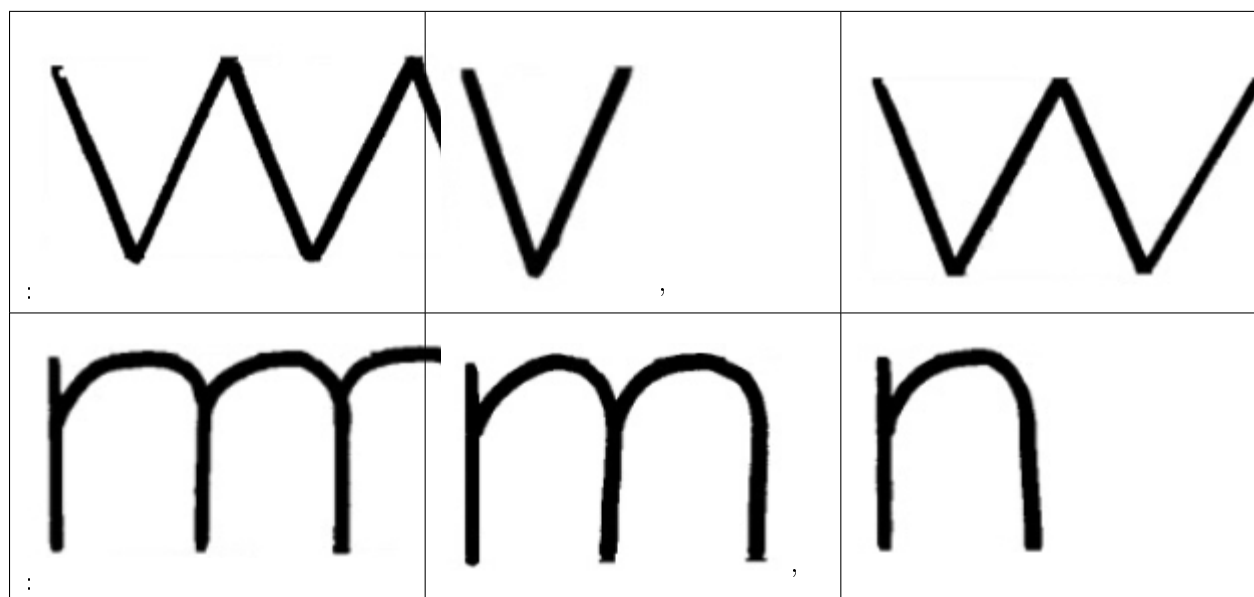

Table 1.19

INTEGRASIE VAN TEMAS

'n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.5.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.5.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skoolings. Ouers moet hul kinders versorg.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening benodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan 'n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld "STOP", wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.
- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders 'n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet 'n groepleier hê wat seker maak dat almal 'n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met 'n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.
- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor 'n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.

1.5.5 LEERDERS AFDELING

1.5.6 Inhoud

1.5.6.1 Hoofstuk 3: Makkie en Groottoog

Willie is goeie maatjies met al die Waps-kindere. Natuurlik baklei hulle soms so 'n bietjie, maar Willie se mamma en pappa het vir hom geleer dat dit nie mooi is om te baklei nie en daarom probeer Willie sy bes om altyd vriendelik te wees met al sy maatjies.

Willie is ook baie lief vir al die diertjies in die bos (behalwe vir die jakkalse, want hulle eet die Wapse se kos op en maak die Waps-kindere baie keer skrik). Hy gesels vreeslik lekker met Meneer Mol, en hy en Volleie kan ure lank deur die bos ry en geheime plekkies gaan soek. Willie het ook 'n troeteldier, Makkie. Makkie is 'n akkedis, en hy ry altyd op Willie se skouer deur die bos.

Al die Wapse is baie lief vir Groottoog die uil. Groottoog praat min en hy luister baie. Hy sit heeldag in sy hoë boom en kyk na die Wapse. Maar hy help graag en wanneer die Wapse in die moeilikheid is, gee hy altyd goeie raad.

Miskien is jy net so lief vir jou maatjies en vir diertjies. Dan sal jy seker weet hoe gelukkig Willie in die bos is. Wanneer jy na al sy stories luister, sal jy, soos ek, wens dat jy soms saam met Willie deur die bos kan loop.

LU 1.3	
--------	--

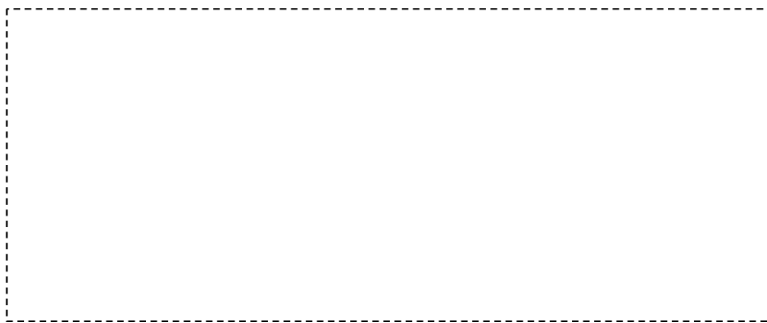
Table 1.20

- Ek kan lees en teken.

Figure 1.18

Kassie Waps speel wegkruipertjie.

Figure 1.19

Makkie klim in die boom.

Figure 1.20

Bienkie Waps sing.

Figure 1.21

Vollie loop in die bos.

LU 3.4	
--------	--

Table 1.21

1.5.7 Assessering

Leeruitkomst 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne 'n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.3: Dit is duidelik wanneer die leerder met genot na kort stories, rympies, gedigte en liedjies uit verskeie kulture luister en begrip toon;

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

1.6 Hier kom die Wapse! - 06⁶

1.6.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.6.2 Hier kom die Wapse!

1.6.3 OPVOEDERS AFDELING

1.6.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

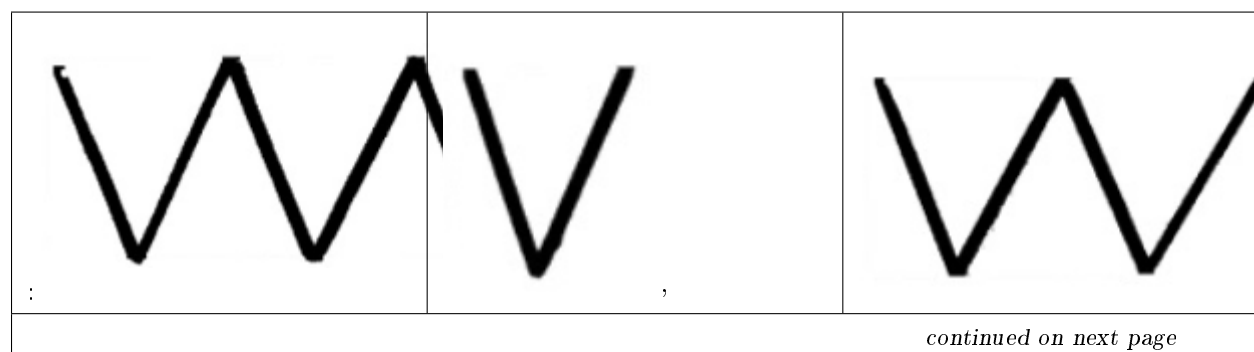
1.6.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiwe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assesser.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

⁶This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25893/1.1/>>.

Table 1.22

INTEGRASIE VAN TEMAS

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.6.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.6.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skuilings. Ouers moet hul kinders versorg.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening benodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan ‘n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld “STOP”, wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.
- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders ‘n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet ‘n groepleier hê wat seker maak dat almal ‘n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met ‘n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.

- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor 'n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.
- Hierdie bladsy toets visuele diskriminasie. Leerders moet die stukkies van die legkaart wat bymekaar pas, verbind. Op die volgende bladsy moet hulle die stukkies by die woordjies pas. Dit help terselfdertyd vir die leerders om die woorde aan te leer.
- Leerders moet die sinne uitknip en langs die regte naam plak.
- Leerders kan hierdie sinne in 'n speletjie gebruik om nuwe sinne te bou. Hulle kan eers die volsinne gebruik en lees en dit daarna in twee knip soos aangedui om 'n nuwe sin met 'n ander karakter te bou.
- Die opvoeder moet die leerders verkieslik buitentoe neem sodat hulle iewers op hulle eie kan lê of sit en luister watter geluide hulle alles kan identifiseer. Indien dit moeilik is, kan leerders in die klas ook net hulle oë toemaak en na die geluide in die klas en buite oplet. Laat leerders vir ongeveer 2 minute met hulle oë toe sit. Daarna moet hulle na die prent van Willie Waps kyk en die dinge teken wat hy in die bos kan hoor.

1.6.5 LEERDERS AFDELING

1.6.6 Inhoud

- Soek en verbind die stukkies wat bymekaar pas.

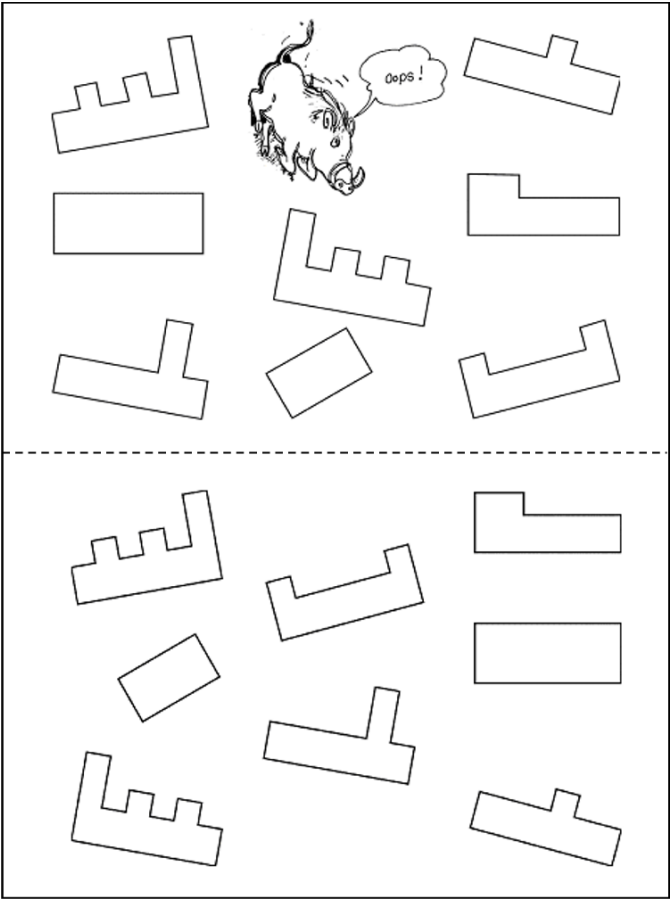

Figure 1.22

LU 5.3	
--------	--

Table 1.23

Figure 1.23

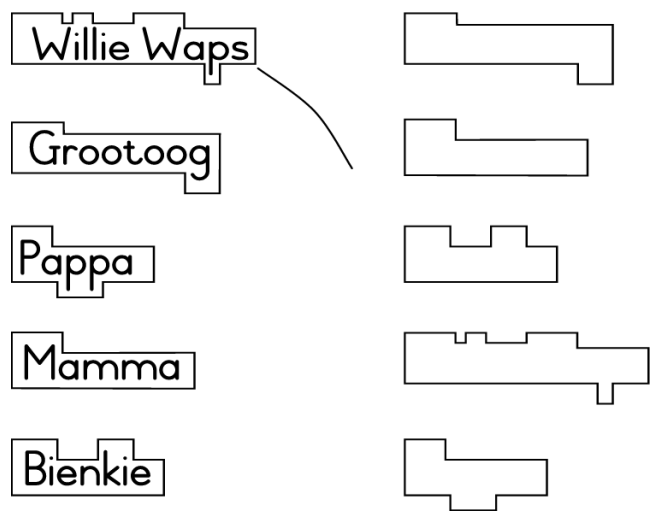

Figure 1.24

LU 5.3	
--------	--

Table 1.24

- Vertel die storie. Merk 1 2 3

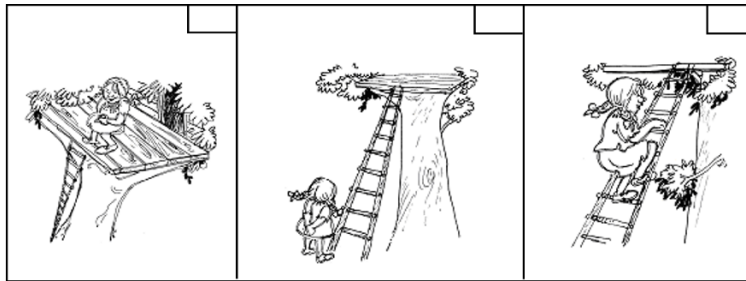

Figure 1.25

LO 5.2

Table 1.25

1.6.7 Assessering

Leeruitkomste 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.2: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te dink en te redeneer.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

1.7 Hier kom die Wapse! - 07⁷

1.7.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.7.2 Hier kom die Wapse!

1.7.3 OPVOEDERS AFDELING

1.7.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fondamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

⁷This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25904/1.1/>>.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

1.7.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiewe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assesser.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

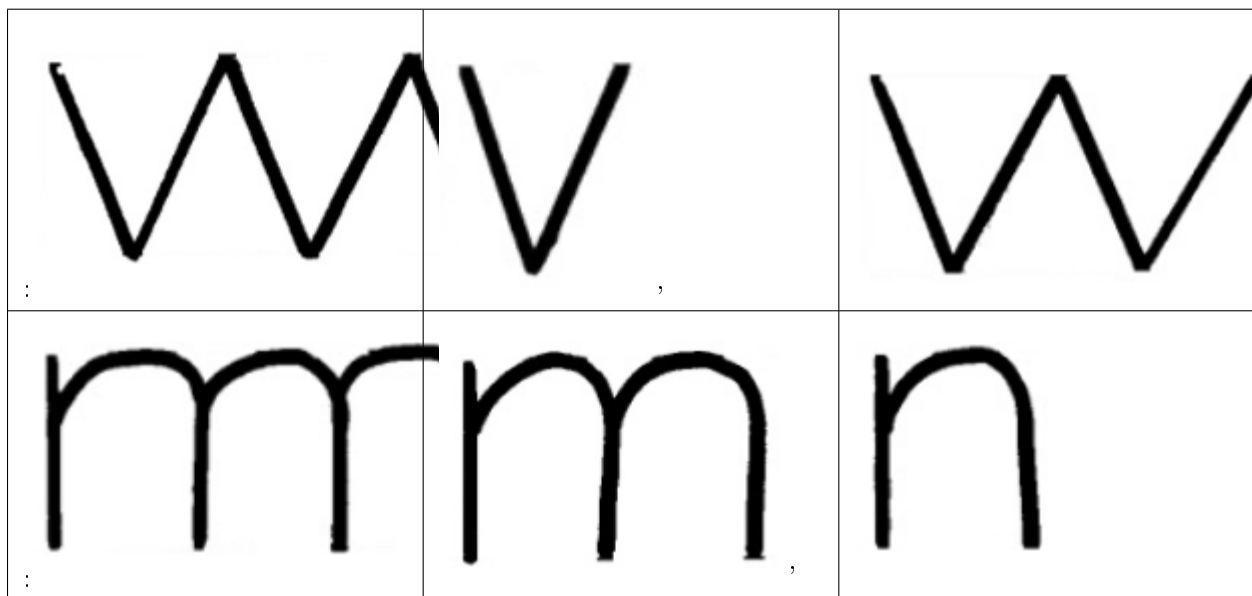

Table 1.26

INTEGRASIE VAN TEMAS

'n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.7.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.7.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skuilings. Ouers moet hul kinders versorg.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening nodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan 'n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld "STOP", wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.
- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders 'n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet 'n groepleier hê wat seker maak dat almal 'n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met 'n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.
- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor 'n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.
- Hierdie bladsye toets visuele diskriminasie. Leerders moet die stukkies van die legkaart wat bymekaar pas, verbind. Op die volgende bladsy moet hulle die stukkies by die woordjies pas. Dit help terselfdertyd vir die leerders om die woorde aan te leer.
- Leerders moet die sinne uitknip en langs die regte naam plak.
- Leerders kan hierdie sinne in 'n speletjie gebruik om nuwe sinne te bou. Hulle kan eers die volsinne gebruik en lees en dit daarna in twee knip soos aangedui om 'n nuwe sin met 'n ander karakter te bou.
- Die opvoeder moet die leerders verkieslik buitentoe neem sodat hulle iewers op hulle eie kan lê of sit en luister watter geluide hulle alles kan identifiseer. Indien dit moeilik is, kan leerders in die klas ook net hulle oë toemaak en na die geluide in die klas en buite oplet. Laat leerders vir ongeveer 2 minute met hulle oë toe sit. Daarna moet hulle na die prent van Willie Waps kyk en die dinge teken wat hy in die bos kan hoor.

1.7.5 LEERDERS AFDELING

1.7.6 Inhoud

- I can cut these out and paste them onto the next page.

Pappa bou 'n boomhuis.
Mamma pluk bessies.
Willie Waps ry op sy skopfiets.
Kassie speel wegkruipertjie.
Makkie klim die boom.
Tessie slaap in haar bed.
Grootoog help vir almal.
Vollie loop in die bos.

Table 1.27

- Lees en pas die sinne by die name.

Pappa	
Mamma	
Willie Waps	
Kassie	
Makkie	
Vollie	
Tessie	
Grootoog	

Table 1.28

LU 3.4	
--------	--

Table 1.29

Pappa	bou 'n boomhuis.
Mamma	pluk bessies.
Willie Waps	ry op sy skopfiets.
Kassie	speel wegkruipertjie.
Makkie	klim in die boom.
Tessie	slaap in haar bed.
Grootoog	help vir almal.
Vollie	loop in die bos.

Table 1.30

LU 3.4	
--------	--

Table 1.31

1.7.7 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

1.8 Hier kom die Wapse! - 08⁸

1.8.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.8.2 Hier kom die Wapse!

1.8.3 OPVOEDERS AFDELING

1.8.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

⁸This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25908/1.1/>>.

1.8.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiewe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assesser.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

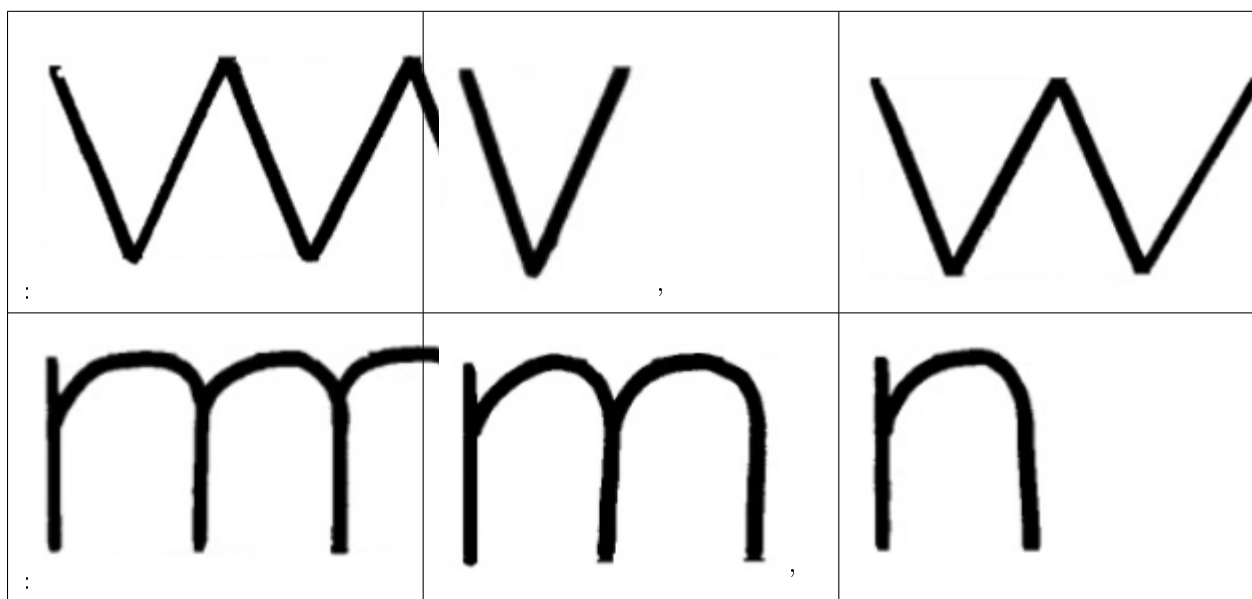

Table 1.32

INTEGRASIE VAN TEMAS

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.8.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.8.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skoolings. Ouers moet hul kinders versorg.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening benodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan 'n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld “STOP”, wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.
- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders 'n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet 'n groepleier hê wat seker maak dat almal 'n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met 'n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.
- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor 'n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.
- Hierdie bladsy toets visuele diskriminasie. Leerders moet die stukkie van die legkaart wat bymekaar pas, verbind. Op die volgende bladsy moet hulle die stukkie by die woordjies pas. Dit help terselfdertyd vir die leerders om die woorde aan te leer.
- Leerders moet die sinne uitknip en langs die regte naam plak.
- Leerders kan hierdie sinne in 'n speletjie gebruik om nuwe sinne te bou. Hulle kan eers die volsinne gebruik en lees en dit daarna in twee knip soos aangedui om 'n nuwe sin met 'n ander karakter te bou.
- Die opvoeder moet die leerders verkieslik buitentoe neem sodat hulle iewers op hulle eie kan lê of sit en luister watter geluide hulle alles kan identifiseer. Indien dit moeilik is, kan leerders in die klas ook net hulle oë toemaak en na die geluide in die klas en buite oplet. Laat leerders vir ongeveer 2 minute met hulle oë toe sit. Daarna moet hulle na die prent van Willie Waps kyk en die dinge teken wat hy in die bos kan hoor.

1.8.5 LEERDERS AFDELING

1.8.6 Inhoud

- “Lees” en leer.

Ek kan alles buite hoor

Want ek luister met my oor

Met my ogies kan ek sien

My mondjie kan al tel tot tien

My beentjies kan mos vinnig stap

En my handjies kan ek klap

My skoolwerk gaan ek nou-nou los

Want my neusie ruik die kos!

LO 2.3	
--------	--

Table 1.33

1.8.7 Assessering

Leeruitkomst 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne ‘n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.3: Dit is duidelik wanneer die leerder sing, resiteer, mimiek en liedjies, gedigte en rympies opvoer.

1.9 Hier kom die Wapse! - 09⁹

1.9.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.9.2 Hier kom die Wapse!

1.9.3 OPVOEDERS AFDELING

1.9.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is ‘n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet ‘n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

1.9.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiewe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assessee.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

---

⁹This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25919/1.1/>>.

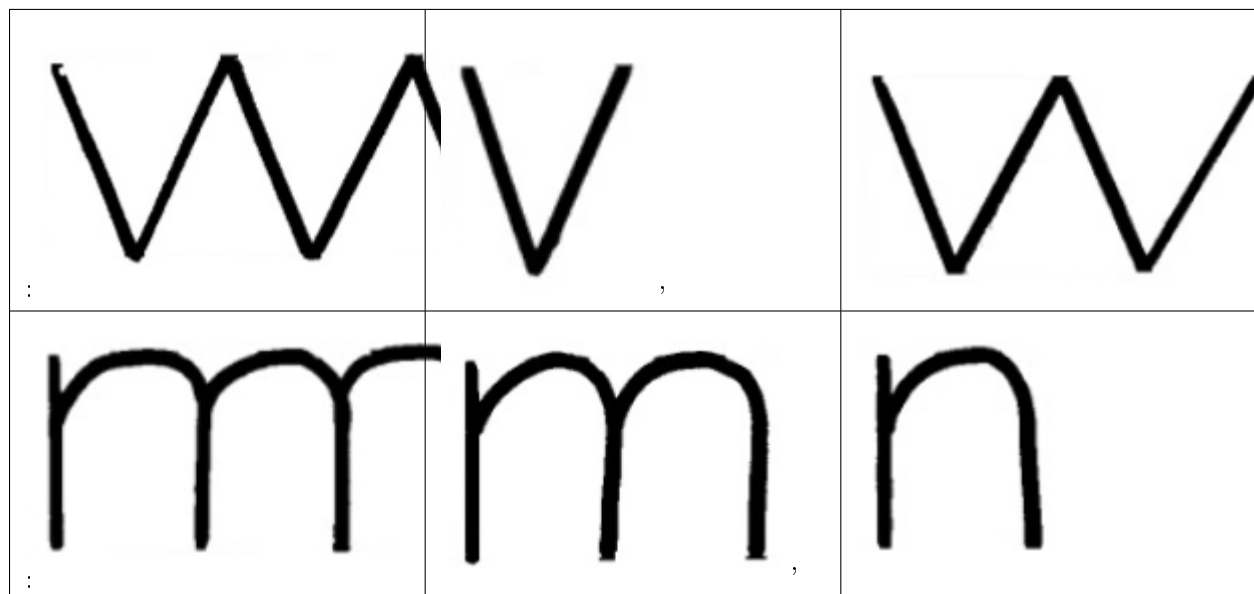

Table 1.34

INTEGRASIE VAN TEMAS

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.9.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.9.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skoolings. Ouers moet hul kinders versorg.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening benodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan ‘n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld “STOP”, wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.

- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders 'n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet 'n groepleier hê wat seker maak dat almal 'n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met 'n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.
- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor 'n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.
- Hierdie bladsy toets visuele diskriminasie. Leerders moet die stukkies van die legkaart wat bymekaar pas, verbind. Op die volgende bladsy moet hulle die stukkie by die woordjies pas. Dit help terselfdertyd vir die leerders om die woorde aan te leer.
- Leerders moet die sinne uitknip en langs die regte naam plak.
- Leerders kan hierdie sinne in 'n speletjie gebruik om nuwe sinne te bou. Hulle kan eers die volsinne gebruik en lees en dit daarna in twee knip soos aangedui om 'n nuwe sin met 'n ander karakter te bou.
- Die opvoeder moet die leerders verkieslik buitentoe neem sodat hulle iewers op hulle eie kan lê of sit en luister watter geluide hulle alles kan identifiseer. Indien dit moeilik is, kan leerders in die klas ook net hulle oë toemaak en na die geluide in die klas en buite oplet. Laat leerders vir ongeveer 2 minute met hulle oë toe sit. Daarna moet hulle na die prent van Willie Waps kyk en die dinge teken wat hy in die bos kan hoor.

1.9.5 LEERDERS AFDELING

1.9.6 Inhoud

- Wat kan Willie alles hoor? **Teken** dit hier.

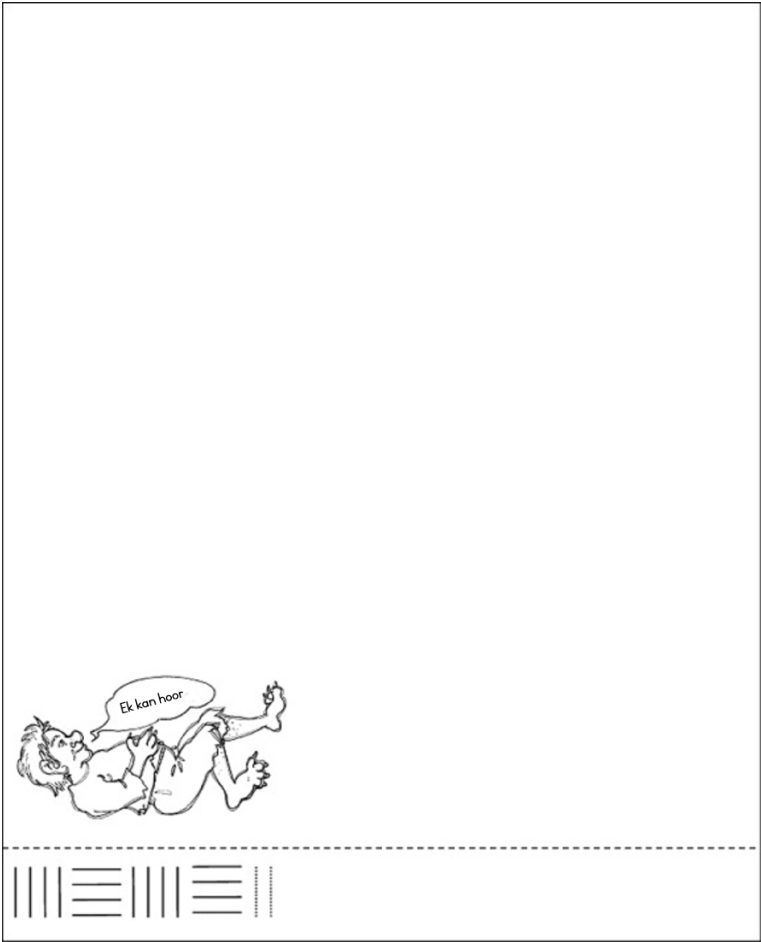

Figure 1.26

LO 1.2	
--------	--

Table 1.35

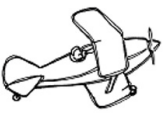

	 water	 wurm
 wolk	 wolf	 waatlemoen
 wekker	 wortel	 weerlig
	 venster	 vlieër
 vliegtuig	 vlerk	 viool
 veg	 voet	 vals-kerm

Figure 1.27

LO 3.4

Table 1.36

1.9.7 Assessering

Leeruitkomst 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne 'n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.2: Dit is duidelik wanneer die leerder gepaste luistergedrag toon deur te luister sonder om te onderbreek, respek vir die spreker te toon, beurte te neem om te praat en vrae te stel om duidelikheid te verkry;

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Asseseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

1.10 Hier kom die Wapse! - 10¹⁰

1.10.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.10.2 Hier kom die Wapse!

1.10.3 OPVOEDERS AFDELING

1.10.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

1.10.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiewe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assesseer.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

---

¹⁰This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25924/1.1/>>.

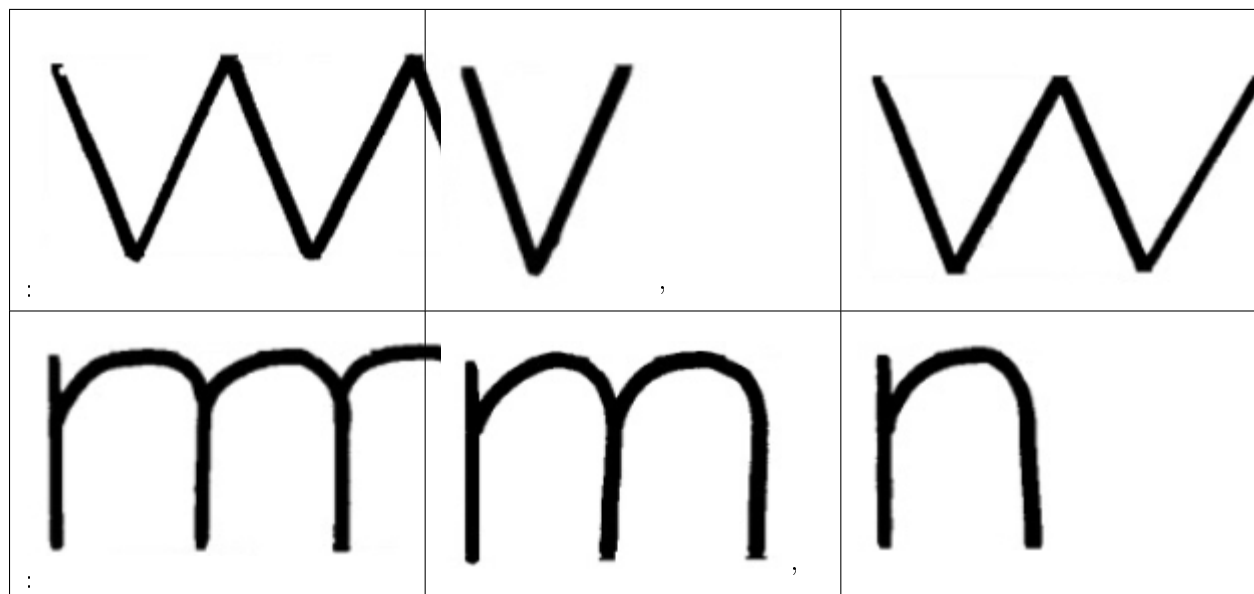

Table 1.37

INTEGRASIE VAN TEMAS

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.10.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.10.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skoolings. Ouers moet hul kinders versorg.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening benodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan ‘n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld “STOP”, wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.

- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders 'n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet 'n groepleier hê wat seker maak dat almal 'n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met 'n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.
- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor 'n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.
- Hierdie bladsye toets visuele diskriminasie. Leerders moet die stukkies van die legkaart wat bymekaar pas, verbind. Op die volgende bladsy moet hulle die stukkies by die woordjies pas. Dit help terselfdertyd vir die leerders om die woorde aan te leer.
- Leerders moet die sinne uitknip en langs die regte naam plak.
- Leerders kan hierdie sinne in 'n speletjie gebruik om nuwe sinne te bou. Hulle kan eers die volsinne gebruik en lees en dit daarna in twee knip soos aangedui om 'n nuwe sin met 'n ander karakter te bou.
- Die opvoeder moet die leerders verkieslik buitentoe neem sodat hulle iewers op hulle eie kan lê of sit en luister watter geluide hulle alles kan identifiseer. Indien dit moeilik is, kan leerders in die klas ook net hulle oë toemaak en na die geluide in die klas en buite oplet. Laat leerders vir ongeveer 2 minute met hulle oë toe sit. Daarna moet hulle na die prent van Willie Waps kyk en die dinge teken wat hy in die bos kan hoor.

1.10.5 LEERDERS AFDELING

1.10.6 Inhoud

- **Teken** prentjies wat met v begin.

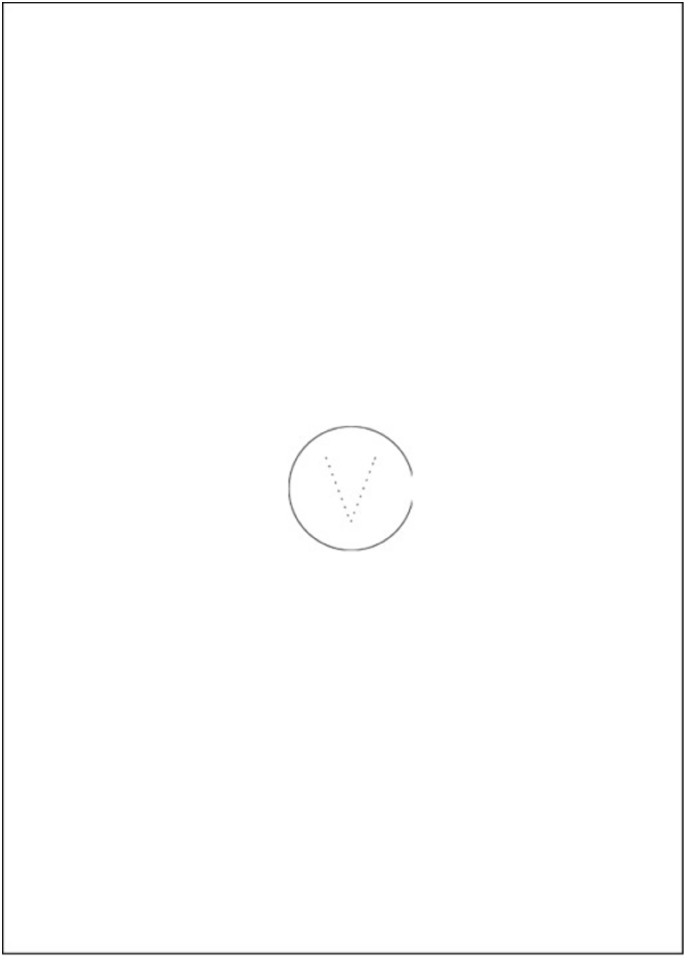

Figure 1.28

LO 1.6	
--------	--

Table 1.38

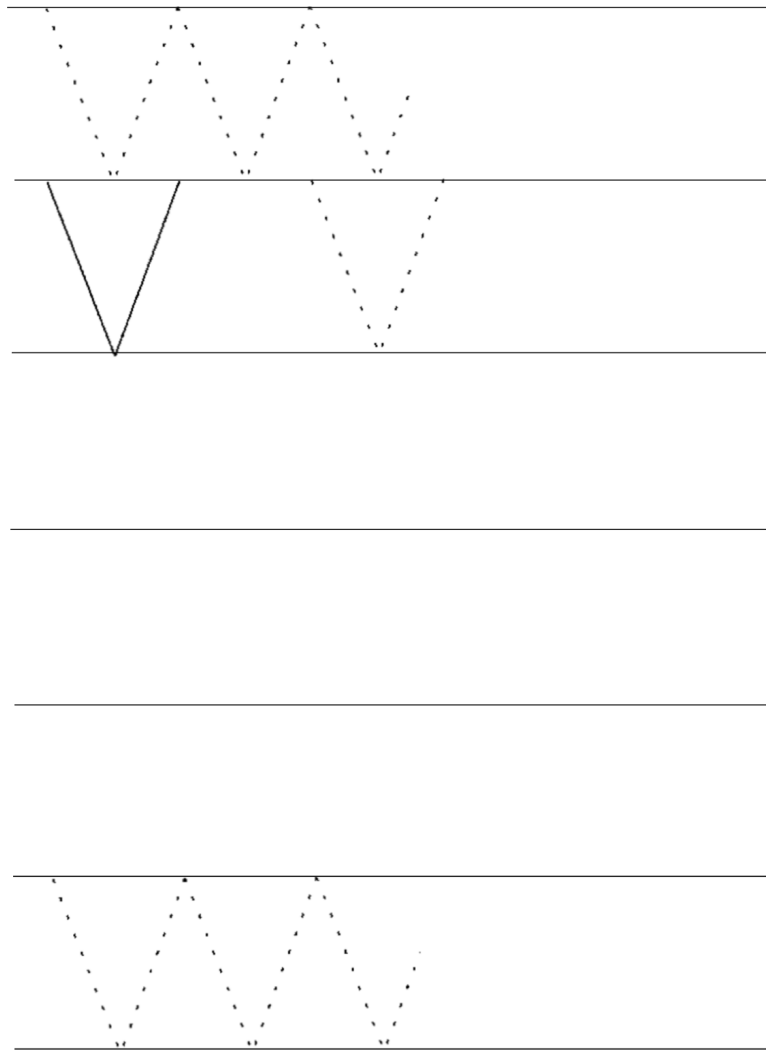

Figure 1.29

LO 4.1	
--------	--

Table 1.39

1.10.7 Assessering

Leeruitkomst 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne 'n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.6: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

1.11 Hier kom die Wapse! - 11¹¹

1.11.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.11.2 Hier kom die Wapse!

1.11.3 OPVOEDERS AFDELING

1.11.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

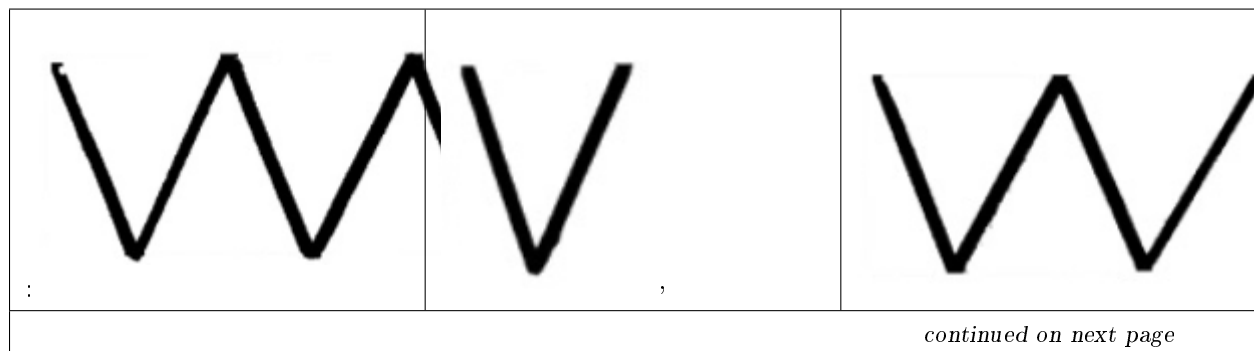
1.11.4.1 TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Wapse word bekendgestel. Hulle is anders maar daar is tog ooreenkomstes. Hulle bly in die bos en die diere is hulle vriende.

Liggaamsdele word bespreek en leerders kan die ouditiwe persepsie, ruimtelike oriëntering en ordeningsvaardighede van die leerders assesser.

Leerders lees en illustreer sinne, gedigte en rympies. Hulle leer die volgende letters en patrone aan.

¹¹This content is available online at <<http://cnx.org/content/m25937/1.1/>>.

Table 1.40

INTEGRASIE VAN TEMAS

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse bly in die bos en het nie elektrisiteit en groot huise nie. Hulle is van die natuur afhanklik en eet vrugte, bessies, vis, ens. Gevolglik pas hulle die natuur (hul omgewing) op. Ons moet hulle voorbeeld volg.

1.11.4.2 Sosiale geregtigheid

- Alhoewel die Wapse nie aardse rykdomme besit nie, is hulle gelukkig, tevrede, vriendelik en hulpvaardig. Het mense rykdom nodig om gelukkig te wees? Bespreek. Wees sensitief teenoor mense van ander kulture en wat ander lewens lei.

1.11.4.3 Menseregte

- Almal het die reg tot voedsel en huise/skoolings. Ouers moet hul kinders versorg.

Hierdie module bevat voorlees- en skryfaktiwiteite waarmee die opvoeder die leerders kan evalueer om vas te stel watter leerders gereed is vir formele lees, skryf en die aanleer van klanke, en watter leerders meer oefening benodig om ouditiewe, visuele en motoriese vaardighede te ontwikkel. Die volgende aktiwiteite word as verdere riglyne gegee:

- Leerders kan ‘n collage maak met die handelsname van bekende produkte (koeldranke, lekkers, ontbytgraan, ensovoorts).
- Die opvoeder kan leerders se aandag vestig op tekens in die omgewing, byvoorbeeld “STOP”, wat hulle kan lees.
- Dit is altyd raadsaam om die name van voorwerpe in die klas op flitskaarte by die betrokke voorwerp op te plak, byvoorbeeld tafel, stoel, kas en venster.
- Aangesien sigwoorde soos lees, skryf en teken dikwels in die modules sal voorkom, kan die opvoeder dit vir die leerders as leeswoorde aanleer.
- Liedjies, rympies en verwante speletjies is ook baie goeie luister- en praataktiwiteite. Die opvoeder behoort moeite te doen om vir die leerders ‘n ryke verskeidenheid hiervan aan te leer.
- Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Verdeel hulle in groepe. Elke groep moet ‘n groepleier hê wat seker maak dat almal ‘n beurt kry. Elke groep moet drie probleme identifiseer wat Willie sal ondervind as hy in hulle huis moet kom kuier. (Hy is byvoorbeeld te klein en sal nie self op die bed kan klim nie. Hy sal nie deure kan oopmaak nie en sal nie met ‘n groot mes en vurk kan eet nie.) Daarna moet hulle ook oplossings voorstel en die beste drie kies. Een leerder in elke groep moet terugvoer gee.

- Vra vir die leerders vrae oor die inhoud van die storie. Evalueer verskillende leerders met elke storie om sodoende die hele klas oor 'n tydperk te toets. Stel die karakters met die prente bekend – hierdie prente kan in die klas vertoon word en deur die leerders ingekleur word. Gebruik dit ook om vir die leerders die karakters se name aan te leer.
- Hierdie bladsy toets visuele diskriminasie. Leerders moet die stukkies van die legkaart wat bymekaar pas, verbind. Op die volgende bladsy moet hulle die stukkies by die woordjies pas. Dit help terselfdertyd vir die leerders om die woorde aan te leer.
- Leerders moet die sinne uitknip en langs die regte naam plak.
- Leerders kan hierdie sinne in 'n speletjie gebruik om nuwe sinne te bou. Hulle kan eers die volsinne gebruik en lees en dit daarna in twee knip soos aangedui om 'n nuwe sin met 'n ander karakter te bou.
- Die opvoeder moet die leerders verkieslik buitentoe neem sodat hulle iewers op hulle eie kan lê of sit en luister watter geluide hulle alles kan identifiseer. Indien dit moeilik is, kan leerders in die klas ook net hulle oë toemaak en na die geluide in die klas en buite oplet. Laat leerders vir ongeveer 2 minute met hulle oë toe sit. Daarna moet hulle na die prent van Willie Waps kyk en die dinge teken wat hy in die bos kan hoor.
- Bladsy is bedoel om die leerders se ruimtelike oriëntasie te toets. Voorts bepaal dit of hulle bewus is daarvan dat 'n geheel (hulle liggame) soms uit verskillende dele bestaan. Leerders moet die verskillende dele van Willie in die blokke teken soos aangedui. Daarna moet hulle hul eie prente uitknip en die volledige prent op 'n papier plak. Hiervolgens kan die opvoeder sien of leerders die verskillende liggaamsdele in verhouding tot mekaar kan teken. (Die voete byvoorbeeld kleiner as die bene.)
- Gesels vooraf met hulle oor hulle eie liggaamsdele.

1.11.5 LEERDERS AFDELING

1.11.6 Inhoud

- Teken en plak vir Willie.

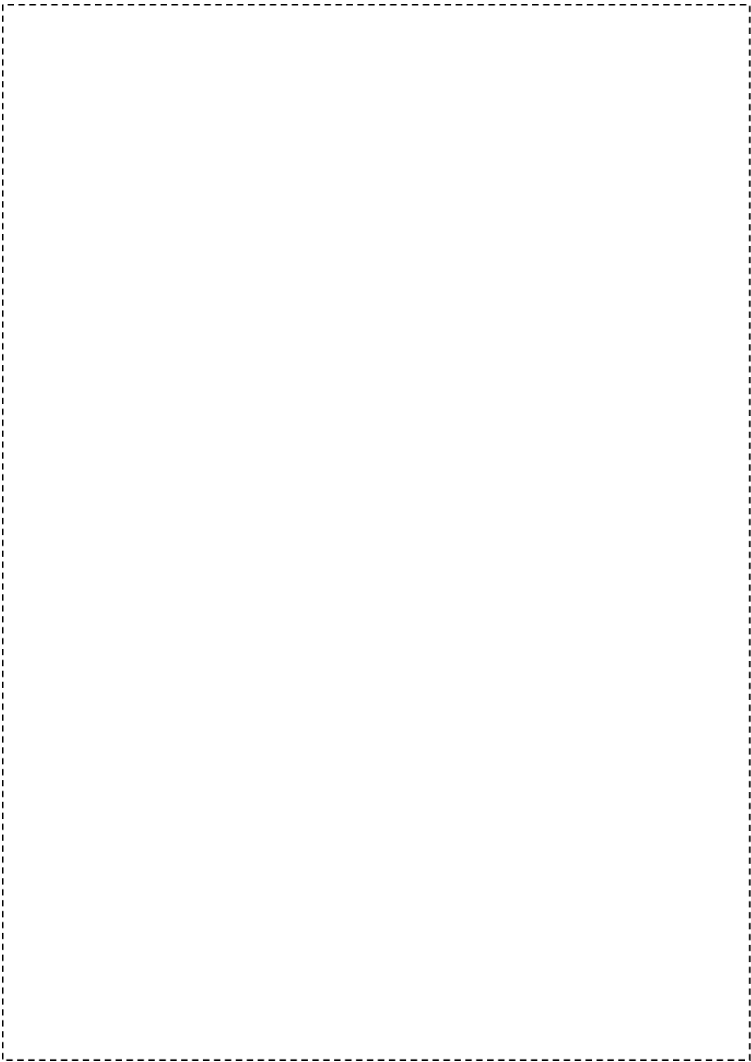
---

arms	kop
voete	hande
bene	lyf

Figure 1.30

-
- Plak Willie hier.

Figure 1.31

LU 5.2	
--------	--

Table 1.41

Mm	 muis	 melk
 meel	 muggie	 man
 mens	 mou	 mot
Nn	 neus	 nes
 nar	 naald	 naam
 natuur	 nege	 nag

Figure 1.32

LU 3.4

Table 1.42

1.11.7 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep;

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.2: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te dink en te redeneer.

1.12 Willie se Verjaarsdagpiekniek - 01¹²

1.12.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.12.2 Willie se Verjaarsdagpiekniek

1.12.3 OPVOEDERS AFDELING

1.12.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Daar is raaisels om te lees en speletjies om te speel.

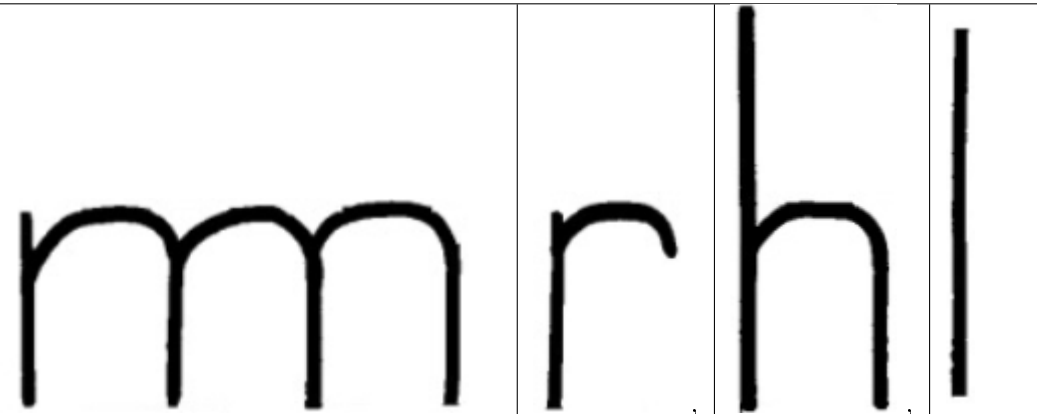

				
Skrif				
				
en klanke				

Table 1.43

¹²This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26004/1.1/>>.

1.12.4.1 INTEGRASIE VAN TEMAS

1.12.4.2 Sosiale geregtighede

- Leerders bespreek verskillende kulture, leefwyses, taal ens. Hoe ander verjaardae vier. Leerders moet mense aanvaar ten spyte van verskille.
- Lees die storie, Willie se verjaarsdag, aan die leerders voor. Vra oop vrae oor die storie om te toets hoe goed die leerders geluister en verstaan het.

LU 1.3

- Die leerders klap die woorde:

verjaarsdag, altesaam, versier, linte, om uit te vind hoeveel dele (lettergrepe) daar is.

LU 6.1

- Klanke: Die volgende klanke en hulle skrifpatrone word in die module behandel: r, h, k, l, o en a. Riglyne vir die aanleer van klanke word in module 1 verskaf. Vasleggingsaktiwiteite verskyn.
- Begin om, oor 'n tydperk, leerders te toets om te sien of hulle boodskappe korrek kan oordra. Dit kan gedoen word wanneer 'n leerder 'n mondelinge boodskap vir 'n ander leerder, onderwyser of vir sy / haar ouers tuis moet oordra. Dit word weer in 'n latere module geassesseer.

LU 1.5 LU 2.5

- Gee aan leerders die geleentheid om oor hulle eie nuus te gesels. Bied terselfdertyd aan hulle die geleentheid om hulle emosies te ondersoek. (Hoe het dit jou laat voel? Was jy baie kwaad vir jou boetie?)

LU 2.1 LU 2.6

- Leerders moet aangemoedig word om te lees. Sorg dat hulle geleentheid kry om prenteboeke met eenvoudige onderskrifte te lees. Dit kan eers klassikaal / in groepe gedoen word, waarna leerders dit ook individueel kan lees.

LU 3.6

Laat die leerders voorspel wat in elkeen van die briewe geskryf is wat Vollie, Grootoog en Makkie ontvang het.

Versamel voorbeelde van verskillende kaartjies en bespreek dit met die leerders. (Leerders kan ook voorbeelde van kaartjies van die huis af bring.)

Verdeel die klas in groepe van vier tot vyf leerders. Elke groep gaan vir Willie 'n verjaarsdagkaartjie maak. Lei die leerders deur die volgende stappe:

- ontwerp die kaartjie (leerders teken 'n voorbeeld van hulle kaartjies);
- beplan wat nodig is om die kaartjie te maak (leerders omkring alles wat hulle nodig het);
- maak die kaartjie;
- kies die gepaste bewoording (opvoeder verleen hulp);
- hou 'n uitstalling met al die kaartjies.

1.12.5 LEERDERS AFDELING

1.12.6 Inhoud

1.12.6.1 Willie Waps Verjaar!

Vanoggend is Willie vroeg wakker. So vroeg dat die voëltjies nog nie eens buite in die bome sing nie. Net die wind is wakker en dit waai saggies deur die blare bokant hulle huis. Eers kan Willie nie onthou hoekom

hy so opgewonde voel nie, en toe weet hy skielik! Dis sy verjaarsdag! Vandag is hy ag jaar oud! Hy lê nog 'n rukkie en dink aan al die lekker goed wat vandag gaan gebeur en toe spring hy uit die bed!

Willie kyk eers deur die venster om te sien of dit 'n mooi sonskyndag gaan wees. Dis nog nie heeltemal lig nie, maar Willie kan sommer dadelik sien dat daar nêrens 'n wolkie in die lug is nie. Jippie! Hy hou vanmiddag partytjie en dis darem nooit so lekker as dit reën nie.

Makkie lê buite op die stoep en slaap, maar hy word dadelik wakker toe Willie by die deur uitkom. Willie tel vir Makkie op sy skouer en saam kyk hulle hoe die son opkom.

Net daarna kom Willie se mamma en pappa uit. Hulle gee vir hom 'n drukkies en 'n soentjie. "Baie geluk, Willie", sê Mamma. "Ons hoop jy verjaar sommer baie lekker!" Willie voel baie trots en belangrik! Dit is so lekker om te weet dat hy nou al ag jaar oud is! Hy word nou 'n groot Waps.

Jy wonder seker wanneer Willie sy geskenkie gaan kry? Die Wapse kry egter nooit geskenke op hulle verjaarsdae nie. Nee, hulle doen iets heeltemal anders. Elke Waps-kind het 'n spesiale boom. Hulle pappas plant die boom wanneer hulle gebore word en elke jaar wanneer hulle verjaar, maak hulle nog 'n merkie op die boom. Daar is nou al sewe merkies op die boom en Willie en sy pappa gaan nou nog 'n merkie maak sodat almal wat verby loop sommer kan sien dat hy nou 'n groot Waps is! Die Wapse versier ook elke jaar hulle bome op hulle verjaarsdae en Kassie en Bienkie help vir Willie om sy boom vol gekleurde linte te draai.

Dit is vir Willie baie lekker om te verjaar! Hy is baie opgewonde en hy kan amper nie meer wag tot sy partytjie vanmiddag begin nie!

- Ek kan hierdie storie lees.

Figure 1.33

LU 3.1	
--------	--

Table 1.44

- Maak vir Willie 'n verjaarsdagkaartjie.

Figure 1.34

LU 4.3	
--------	--

Table 1.45

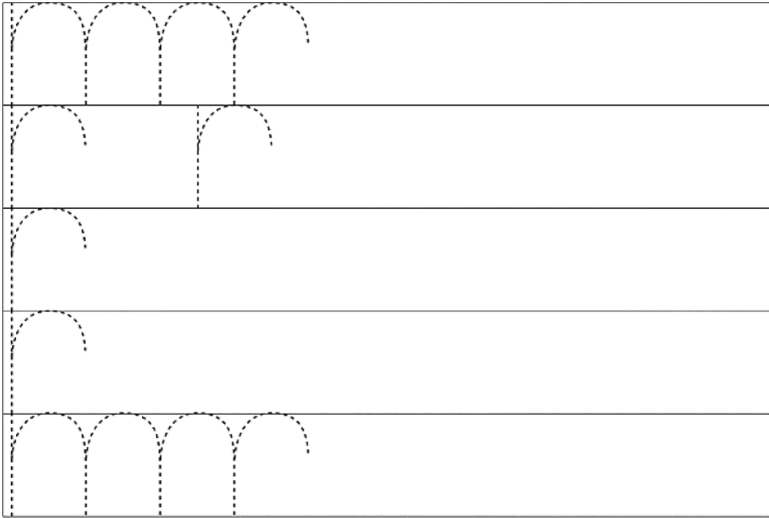

Figure 1.35

LU 4.1	
--------	--

Table 1.46

- **Lees en leer** hierdie gediggie en versier daarna die bladsy.

Om die draai en om die hoek,
 vir 'n vinniger trein,
 sal jy ver moet soek!
 Na die winkel moet hul ry,
 want dis waar
 die Wapse hul kos gaan kry!
 Vinnig by die opdraand op
 lui die klokke,
 ons gaan stop!
 Al die Wapse buig en waai,
 daar gaan die trein weer
 om die draai.

LU 2.3	
--------	--

Table 1.47

1.12.7 Assessering

Leeruitkomst 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne 'n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.3: Dit is duidelik wanneer die leerder sing, resiteer, mimiek en liedjies, gedigte en rympies opvoer.

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Assesseringstandaard 4.3: Dit is duidelik wanneer die leerder vir verskillende doeleindes skryf.

1.13 Willie se Verjaarsdagpiekniek - 02¹³

1.13.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.13.2 Willie se Verjaarsdagpiekniek

1.13.3 OPVOEDERS AFDELING

1.13.4 Memorandum

INLEIDING

¹³This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26009/1.1/>>.

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Daar is raaisels om te lees en speletjies om te speel.

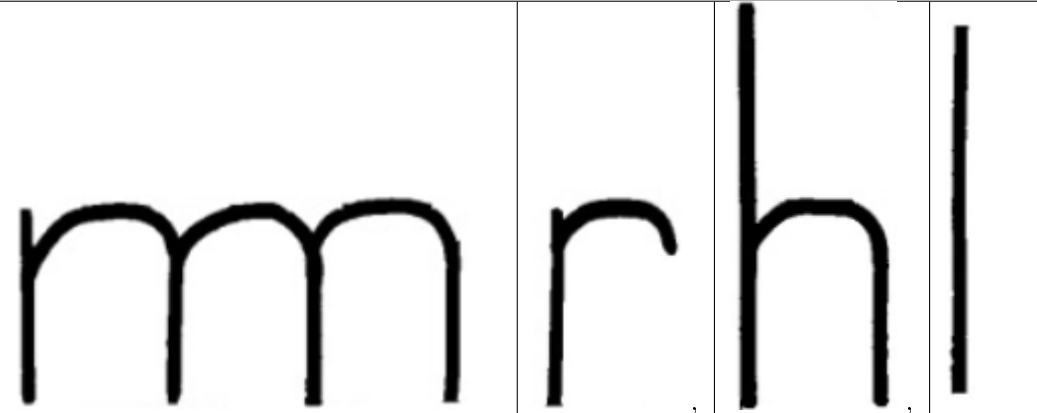

				
Skrif				
				
en klanke				

Table 1.48

1.13.4.1 INTEGRASIE VAN TEMAS

1.13.4.2 Sosiale geregtighede

- Leerders bespreek verskillende kulture, leefwyses, taal ens. Hoe ander verjaardae vier. Leerders moet mense aanvaar ten spyte van verskille.
- Lees die storie, Willie se verjaarsdag, aan die leerders voor. Vra oop vrae oor die storie om te toets hoe goed die leerders geluister en verstaan het.

- Die leerders klap die woorde:

verjaarsdag, altesaam, versier, linte, om uit te vind hoeveel dele (lettergrepe) daar is.

LU 6.1

- Klanke: Die volgende klanke en hulle skrifpatrone word in die module behandel: r, h, k, l, o en a. Riglyne vir die aanleer van klanke word in module 1 verskaf. Vasleggingsaktiwiteite verskyn.
- Begin om, oor 'n tydperk, leerders te toets om te sien of hulle boodskappe korrek kan oordra. Dit kan gedoen word wanneer 'n leerder 'n mondelinge boodskap vir 'n ander leerder, onderwyser of vir sy / haar ouers tuis moet oordra. Dit word weer in 'n latere module geassesseer.

LU 1.5 LU 2.5

- Gee aan leerders die geleentheid om oor hulle eie nuus te gesels. Bied terselfdertyd aan hulle die geleentheid om hulle emosies te ondersoek. (Hoe het dit jou laat voel? Was jy baie kwaad vir jou boetie?)

LU 2.1 LU 2.6

- Leerders moet aangemoedig word om te lees. Sorg dat hulle geleentheid kry om prenteboeke met eenvoudige onderskrifte te lees. Dit kan eers klassikaal / in groepe gedoen word, waarna leerders dit ook individueel kan lees.

LU 3.6

Laat die leerders voorspel wat in elkeen van die briewe geskryf is wat Vollie, Grootoog en Makkie ontvang het.

Versamel voorbeelde van verskillende kaartjies en bespreek dit met die leerders. (Leerders kan ook voorbeelde van kaartjies van die huis af bring.)

Verdeel die klas in groepe van vier tot vyf leerders. Elke groep gaan vir Willie 'n verjaarsdagkaartjie maak. Lei die leerders deur die volgende stappe:

- ontwerp die kaartjie (leerders teken 'n voorbeeld van hulle kaartjies);
- beplan wat nodig is om die kaartjie te maak (leerders omkring alles wat hulle nodig het);
- maak die kaartjie;
- kies die gepaste bewoording (opvoeder verleen hulp);
- hou 'n uitstalling met al die kaartjies.

1.13.5 LEERDERS AFDELING

1.13.6 Inhoud

- Knip en plak die stories.

Meneer. Mol	
Grootoog	

Figure 1.36

---

woon onder die grond	hoor alles
bestuur sy eie trein	sien alles

Table 1.49

LO 3.4	
--------	--

Table 1.50

1.13.6.1 Probeer hierdie sinne!

Pappa bou 'n .....
 Bienkie pluk .....
 Baba slaap in haar .....
 Makkie sit in die .....
 Willie woon in die .....
 Vollie help vir .....
 Kassie speel in die .....

- Kies die regte woord. Gebruik hulle in die sinne.

bed

Pappa

kos

boomhuis
 bessies
 Water
 boom
 bos

LO 3.4	
--------	--

Table 1.51

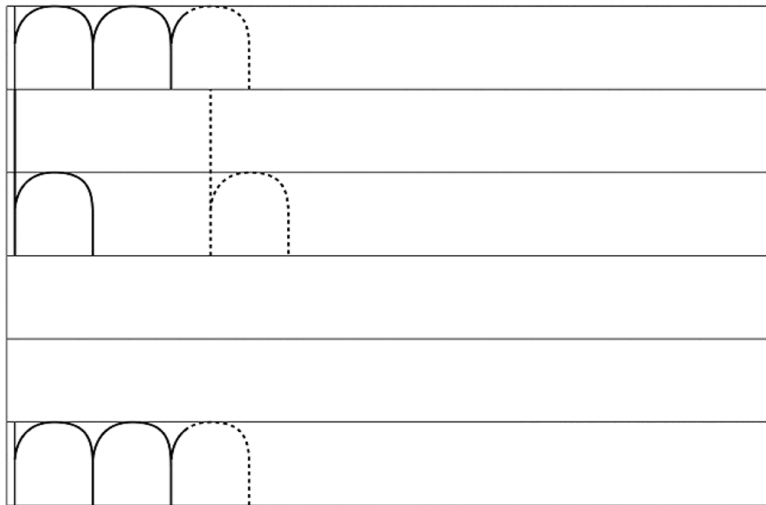

Figure 1.37

LO 4.1	
--------	--

Table 1.52

1.13.7 Assessering

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomste 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

1.14 Willie se Verjaarsdagpiekniek - 03¹⁴

1.14.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.14.2 Willie se Verjaarsdagpiekniek

1.14.3 OPVOEDERS AFDELING

1.14.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Daar is raaisels om te lees en speletjies om te speel.

Skrif				
en klanke				

Table 1.53

¹⁴This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26010/1.1/>>.

1.14.4.1 INTEGRASIE VAN TEMAS

1.14.4.2 Sosiale geregtighede

- Leerders bespreek verskillende kulture, leefwyses, taal ens. Hoe ander verjaardae vier. Leerders moet mense aanvaar ten spyte van verskille.
- Lees die storie, Willie se verjaarsdag, aan die leerders voor. Vra oop vrae oor die storie om te toets hoe goed die leerders geluister en verstaan het.

LU 1.3

- Die leerders klap die woorde:

verjaarsdag, altesaam, versier, linte, om uit te vind hoeveel dele (lettergrepe) daar is.

LU 6.1

- Klanke: Die volgende klanke en hulle skrifpatrone word in die module behandel: r, h, k, l, o en a. Riglyne vir die aanleer van klanke word in module 1 verskaf. Vasleggingsaktiwiteite verskyn.
- Begin om, oor 'n tydperk, leerders te toets om te sien of hulle boodskappe korrek kan oordra. Dit kan gedoen word wanneer 'n leerder 'n mondelinge boodskap vir 'n ander leerder, onderwyser of vir sy / haar ouers tuis moet oordra. Dit word weer in 'n latere module geassesseer.

LU 1.5 LU 2.5

- Gee aan leerders die geleentheid om oor hulle eie nuus te gesels. Bied terselfdertyd aan hulle die geleentheid om hulle emosies te ondersoek. (Hoe het dit jou laat voel? Was jy baie kwaad vir jou boetie?)

LU 2.1 LU 2.6

- Leerders moet aangemoedig word om te lees. Sorg dat hulle geleentheid kry om prenteboeke met eenvoudige onderskrifte te lees. Dit kan eers klassikaal / in groepe gedoen word, waarna leerders dit ook individueel kan lees.

LU 3.6

Laat die leerders voorspel wat in elkeen van die briewe geskryf is wat Vollie, Grootoog en Makkie ontvang het.

Versamel voorbeelde van verskillende kaartjies en bespreek dit met die leerders. (Leerders kan ook voorbeelde van kaartjies van die huis af bring.)

Verdeel die klas in groepe van vier tot vyf leerders. Elke groep gaan vir Willie 'n verjaarsdagkaartjie maak. Lei die leerders deur die volgende stappe:

- ontwerp die kaartjie (leerders teken 'n voorbeeld van hulle kaartjies);
- beplan wat nodig is om die kaartjie te maak (leerders omkring alles wat hulle nodig het);
- maak die kaartjie;
- kies die gepaste bewoording (opvoeder verleen hulp);
- hou 'n uitstalling met al die kaartjies.

1.14.5 LEERDERS AFDELING

1.14.6 Inhoud

1.14.6.1 Woordeskat

- Ons het al hierdie woorde geleer! Kan jy hulle lees?

ry	skopfiets	Pappa	Bou
Willie	teken	Lees	Skryf
bessies	Mamma	Pluk	boomhuis
Tessie	slaap	Bed	Kassie
speel	Makkie	Klim	wegkruipertjie
boom	in	Bienkie	Sing
Vollie	bos	loop	Die
arms	eet	kos	Meneer Mol
kop	voete	hande	Lyf
bene	brief	woon	Grootoog
alles	sien	trein	Partytjie
onder	grond	woon	verjaarsdag

Table 1.54

Figure 1.38

LU 3.4	
--------	--

Table 1.55

- Lees en teken die prentjies!

Nuwe woorde:

	woon		klim		met	
op		slaap		bo		

Table 1.56

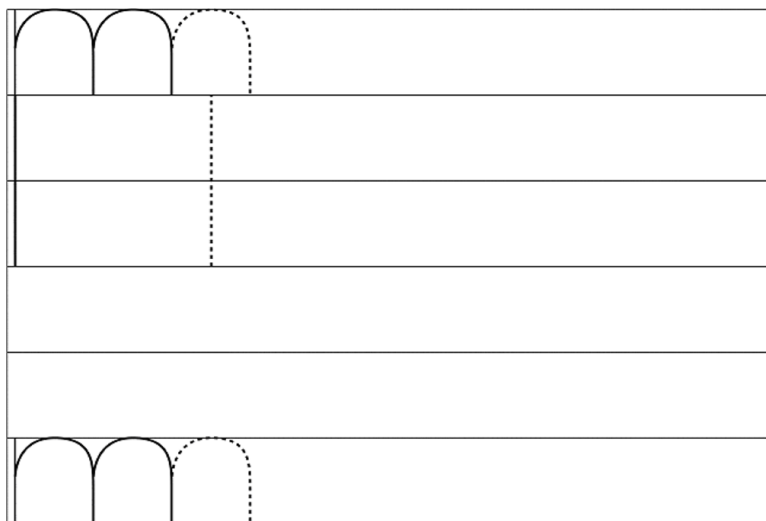
Mamma en Pappa woon in die boomhuis.	Kassie en Bienkie klim in die boom.
Willie speel met Makkie.	Tessie sit op die stoel.
Makkie slaap in die son.	Grootoog is bo in die boom.

Figure 1.39

LU 3.4	
--------	--

Table 1.57

Figure 1.40

LU 4.1	
--------	--

Table 1.58

Ek onthou hierdie stories

- Kies die regte woorde.

Kassie en Bienkie speel	in die negin die water
Pappa en Volle bou	‘n boomhuis’n deur
Willie en Makkie klim	in die boomin die water
Baba slaap in	die waterhaar bed
Mamma pluk	klippebessies
Meneer Mol woon	onder die grondin die boom
Grootoog	woon in die waterhoor alles

Table 1.59

LU 3.4	
--------	--

Table 1.60

1.14.6.2 My Woordeboekblad

r R	roos	reën
ruik	romp	rekkie
rot	rok	ring
h H	haas	hak
hond	heuning	hoed
heuvel	huis	hut

Table 1.61

1.14.7 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

1.15 Willie se Verjaarsdagpiekniek - 04¹⁵

1.15.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.15.2 Willie se Verjaarsdagpiekniek

1.15.3 OPVOEDERS AFDELING

1.15.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

¹⁵This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26012/1.1/>>.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Daar is raaisels om te lees en speletjies om te speel.

Skrif				
en klanke				

Table 1.62

1.15.4.1 INTEGRASIE VAN TEMAS

1.15.4.2 Sosiale geregtighede

- Leerders bespreek verskillende kulture, leefwyses, taal ens. Hoe ander verjaardae vier. Leerders moet mense aanvaar ten spyte van verskille.
- Lees die storie, Willie se verjaarsdag, aan die leerders voor. Vra oop vrae oor die storie om te toets hoe goed die leerders geluister en verstaan het.

LU 1.3

- Die leerders klap die woorde:

verjaarsdag, altesaam, versier, linte, om uit te vind hoeveel dele (lettergrepe) daar is.

LU 6.1

- Klank: Die volgende klank en hulle skrifpatrone word in die module behandel: r, h, k, l, o en a. Riglyne vir die aanleer van klank word in module 1 verskaf. Vasleggingsaktiwiteite verskyn.
- Begin om, oor 'n tydperk, leerders te toets om te sien of hulle boodskappe korrek kan oordra. Dit kan gedoen word wanneer 'n leerder 'n mondelinge boodskap vir 'n ander leerder, onderwyser of vir sy / haar ouers tuis moet oordra. Dit word weer in 'n latere module geassesseer.

LU 1.5 LU 2.5

- Gee aan leerders die geleentheid om oor hulle eie nuus te gesels. Bied terselfdertyd aan hulle die geleentheid om hulle emosies te ondersoek. (Hoe het dit jou laat voel? Was jy baie kwaad vir jou boetie?)

LU 2.1 LU 2.6

- Leerders moet aangemoedig word om te lees. Sorg dat hulle geleentheid kry om prentboeke met eenvoudige onderskrifte te lees. Dit kan eers klassikaal / in groepe gedoen word, waarna leerders dit ook individueel kan lees.

LU 3.6

Laat die leerders voorspel wat in elkeen van die briewe geskryf is wat Vollie, Grootoog en Makkie ontvang het.

Versamel voorbeelde van verskillende kaartjies en bespreek dit met die leerders. (Leerders kan ook voorbeelde van kaartjies van die huis af bring.)

Verdeel die klas in groepe van vier tot vyf leerders. Elke groep gaan vir Willie 'n verjaarsdagkaartjie maak. Lei die leerders deur die volgende stappe:

- ontwerp die kaartjie (leerders teken 'n voorbeeld van hulle kaartjies);
- beplan wat nodig is om die kaartjie te maak (leerders omkring alles wat hulle nodig het);
- maak die kaartjie;
- kies die gepaste bewoording (opvoeder verleen hulp);
- hou 'n uitstalling met al die kaartjies.

1.15.5 LEERDERS AFDELING

1.15.6 Inhoud

- 'n Speletjie om saam met 'n maat te speel.
- Maak beurte om die name van Meneer Mol se stasie te lees.

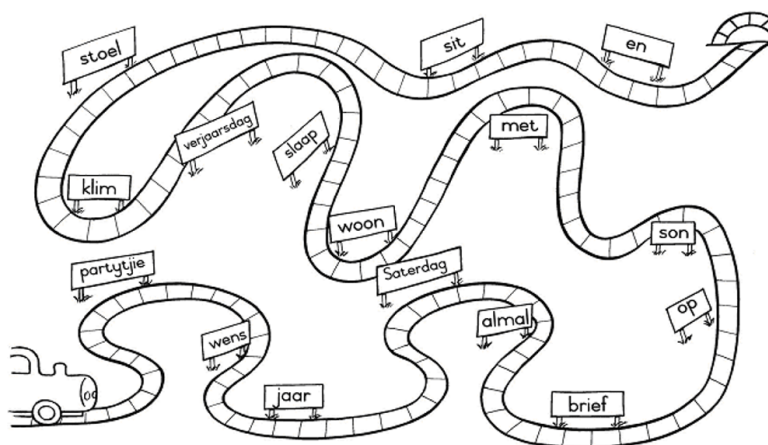

Figure 1.41

LU 3.4	
--------	--

Table 1.63

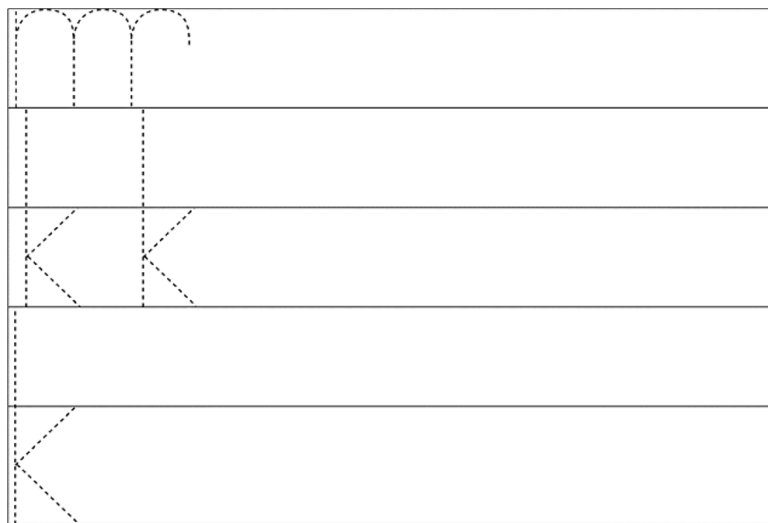

Figure 1.42

LU 4.1	
--------	--

Table 1.64

1.15.7 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

1.16 Willie se Verjaarsdagpiekniek - 05¹⁶

1.16.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.16.2 Willie se Verjaarsdagpiekniek

1.16.3 OPVOEDERS AFDELING

1.16.4 Memorandum

INLEIDING

¹⁶This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26031/1.1/>>.

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Daar is raaisels om te lees en speletjies om te speel.

Skrif				
en klanke		c	o	a

Table 1.65

1.16.4.1 INTEGRASIE VAN TEMAS

1.16.4.2 Sosiale geregtighede

- Leerders bespreek verskillende kulture, leefwyses, taal ens. Hoe ander verjaardae vier. Leerders moet mense aanvaar ten spyte van verskille.
- Lees die storie, Willie se verjaarsdag, aan die leerders voor. Vra oop vrae oor die storie om te toets hoe goed die leerders geluister en verstaan het.

- Die leerders klap die woorde:

verjaarsdag, altesaam, versier, linte, om uit te vind hoeveel dele (lettergrepe) daar is.

LU 6.1

- Klanke: Die volgende klanke en hulle skrifpatrone word in die module behandel: r, h, k, l, o en a. Riglyne vir die aanleer van klanke word in module 1 verskaf. Vasleggingsaktiwiteite verskyn.
- Begin om, oor 'n tydperk, leerders te toets om te sien of hulle boodskappe korrek kan oordra. Dit kan gedoen word wanneer 'n leerder 'n mondelinge boodskap vir 'n ander leerder, onderwyser of vir sy / haar ouers tuis moet oordra. Dit word weer in 'n latere module geassesseer.

LU 1.5 LU 2.5

- Gee aan leerders die geleentheid om oor hulle eie nuus te gesels. Bied terselfdertyd aan hulle die geleentheid om hulle emosies te ondersoek. (Hoe het dit jou laat voel? Was jy baie kwaad vir jou boetie?)

LU 2.1 LU 2.6

- Leerders moet aangemoedig word om te lees. Sorg dat hulle geleentheid kry om prenteboeke met eenvoudige onderskrifte te lees. Dit kan eers klassikaal / in groepe gedoen word, waarna leerders dit ook individueel kan lees.

LU 3.6

Laat die leerders voorspel wat in elkeen van die briewe geskryf is wat Vollie, Grootoog en Makkie ontvang het.

Versamel voorbeelde van verskillende kaartjies en bespreek dit met die leerders. (Leerders kan ook voorbeelde van kaartjies van die huis af bring.)

Verdeel die klas in groepe van vier tot vyf leerders. Elke groep gaan vir Willie 'n verjaarsdagkaartjie maak. Lei die leerders deur die volgende stappe:

- ontwerp die kaartjie (leerders teken 'n voorbeeld van hulle kaartjies);
- beplan wat nodig is om die kaartjie te maak (leerders omkring alles wat hulle nodig het);
- maak die kaartjie;
- kies die gepaste bewoording (opvoeder verleen hulp);
- hou 'n uitstalling met al die kaartjies.

1.16.5 LEERDERS AFDELING

1.16.6 Inhoud

1.16.6.1 Willie se Partytjie

Uiteindelik is dit tyd vir al Willie se maatjies om partytjie toe te kom! Hy kan amper nie meer wag nie! Willie se mamma het heerlike koekies gebak, en Kassie en Bienkie het baie bessies gaan pluk sodat hulle bessiesap kan maak. Nou sit almal op 'n piekniekkombers en wag vir die maatjies om te kom.

Jy onthou seker nog dat die Wapse nie geskenke gee op hulle verjaarsdag nie. Maar die maatjies kom darem nie met leë hande by die partytjie aan nie! Hulle bring elkeen vir Willie 'n mooi wens saam wat hulle self op 'n papiertjie geskryf het. Hierdie wense sal Willie vanaand onder sy kopkussing sit. Die Wapse glo dat sulke verjaarsdagwense dan sal waar word.

Die eerste maatjie wat daar aankom, is Makkie. Willie is vreeslik lief vir Makkie, en daarom is hy baie bly om hom te sien! Makkie gee sy wens vir Willie. Sy wens is dat Willie hierdie jaar elke dag 'n rooi rivierklippie sal optel. Hieroor is Willie al te bly!

Daarna kom Vollie uitasem aangehardloop. Hy was ver in die bos besig om een van die swaeltjies te help om takkies vir sy nessie te soek en het gedink dat hy laat is vir die partytjie! Hy hardloop per ongeluk vir Willie onderstebo en hulle rol speel-speel op die grond rond.

Vollie se wens vir Willie is dat hy hierdie jaar nie een keer van sy skopfiets sal afval nie. (Willie het al baie seer geval en daarom is hy baie bly oor Vollie se wens.)

Een na die ander kom die maatjies aan. Selfs Grootoog en Meneer Mol kom na die partytjie en bring hulle wense vir Willie! Dit is vir Willie vreeslik lekker om al sy maats bymekaar te hê. Hulle speel wegkruipertjie en blindemol en lag en gesels die hele middag. (Willie kruip so goed weg dat hulle hom glad nie kan kry nie en hy wen elke keer!) Hulle is almal moeg, maar gelukkig toe hulle huis toe gaan.

Die aand voor hy gaan slaap, sê Willie dat hy ook 'n spesiale wens vir sy verjaarsdag het. Hy wens dat elke dag so lekker soos sy verjaarsdag is! Hou maar duimvas dat sy wens gaan waar word!

- Willie en sy gesin op 'n kombers onder die bome.

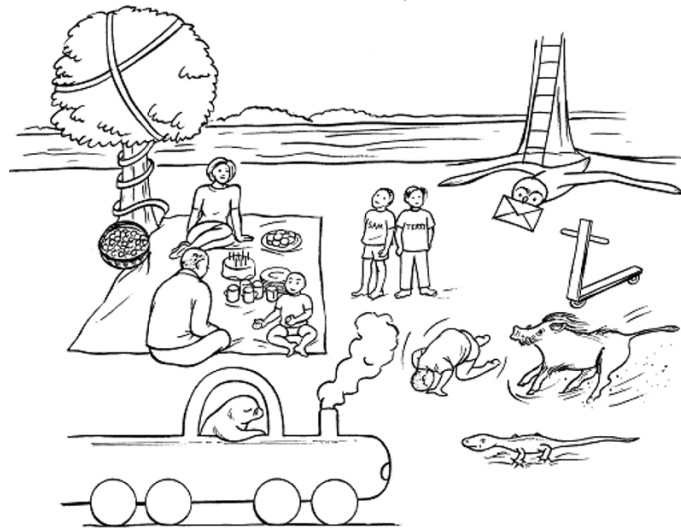

Figure 1.43

LU 3.4	
--------	--

Table 1.66

My Woordeboekblad

l L	lag	lê
lekkers	lepel	lug
lees	laag	laai
k K	kaas	kam
kop	kalfie	krom
koud	kou	kwaad

Table 1.67

- Lees en leer die gediggie en versier daarna die bladsy.

Ek wens...
Ek wens ek was ‘n voël
daar hoog bo in die lug.
Of iewers in die wildtuin
op ‘n olifant se rug!
Ek wens ek was ‘n pikkewyn
of ‘n baie groot, kwaai leeu.
Ek wens ek was in Indië
of iewers in die sneeu.
Maar as dit begin donker word
en buite amper nag
wil ek tog maar ‘n kindjie wees
in my bedjie sag.

LU 2.3	
--------	--

Table 1.68

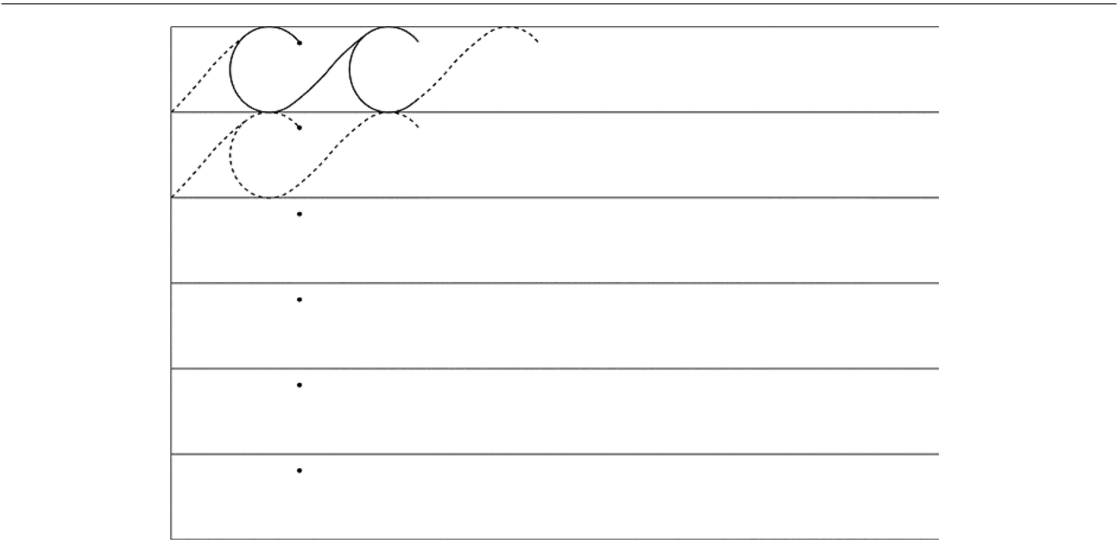

Figure 1.44

LU 4.1	
--------	--

Table 1.69

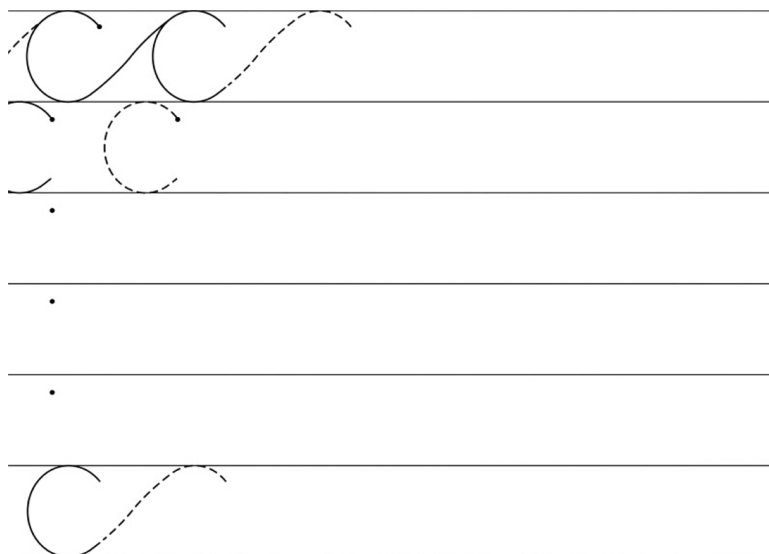

Figure 1.45

LU 4.1	
--------	--

Table 1.70

1.16.7 Assessering

Leeruitkomst 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne 'n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.3: Dit is duidelik wanneer die leerder sing, resiteer, mimiek en liedjies, gedigte en rympies opvoer.

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

1.17 Willie se Verjaarsdagpiekniek - 06¹⁷

1.17.1 AFRIKAANS HUISTAAL

1.17.2 Willie se Verjaarsdagpiekniek

1.17.3 OPVOEDERS AFDELING

1.17.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Daar is raaisels om te lees en speletjies om te speel.

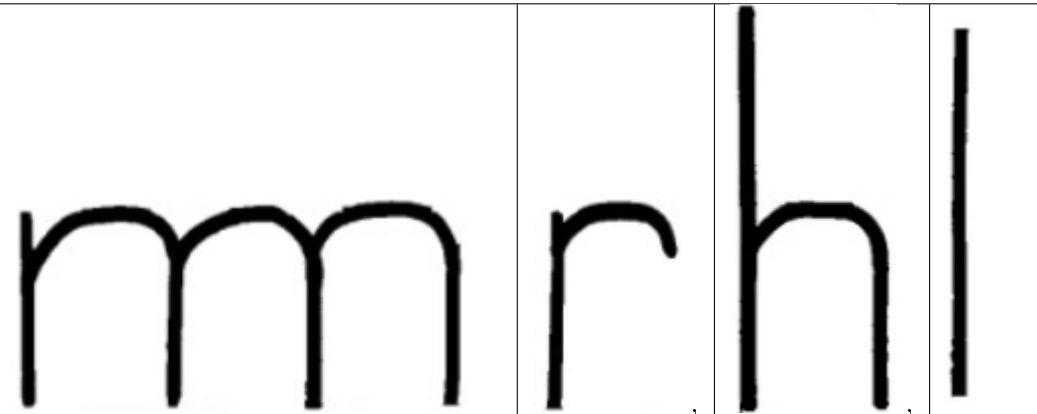

			
Skrif			
			
en klanke			

Table 1.71

¹⁷This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26036/1.1/>>.

1.17.4.1 INTEGRASIE VAN TEMAS

1.17.4.2 Sosiale geregtighede

- Leerders bespreek verskillende kulture, leefwyses, taal ens. Hoe ander verjaardae vier. Leerders moet mense aanvaar ten spyte van verskille.
- Lees die storie, Willie se verjaarsdag, aan die leerders voor. Vra oop vrae oor die storie om te toets hoe goed die leerders geluister en verstaan het.

LU 1.3

- Die leerders klap die woorde:

verjaarsdag, altesaam, versier, linte, om uit te vind hoeveel dele (lettergrepe) daar is.

LU 6.1

- Klanke: Die volgende klanke en hulle skrifpatrone word in die module behandel: r, h, k, l, o en a. Riglyne vir die aanleer van klanke word in module 1 verskaf. Vasleggingsaktiwiteite verskyn.
- Begin om, oor 'n tydperk, leerders te toets om te sien of hulle boodskappe korrek kan oordra. Dit kan gedoen word wanneer 'n leerder 'n mondelinge boodskap vir 'n ander leerder, onderwyser of vir sy / haar ouers tuis moet oordra. Dit word weer in 'n latere module geassesseer.

LU 1.5 LU 2.5

- Gee aan leerders die geleentheid om oor hulle eie nuus te gesels. Bied terselfdertyd aan hulle die geleentheid om hulle emosies te ondersoek. (Hoe het dit jou laat voel? Was jy baie kwaad vir jou boetie?)

LU 2.1 LU 2.6

- Leerders moet aangemoedig word om te lees. Sorg dat hulle geleentheid kry om prenteboeke met eenvoudige onderskrifte te lees. Dit kan eers klassikaal / in groepe gedoen word, waarna leerders dit ook individueel kan lees.

LU 3.6

Laat die leerders voorspel wat in elkeen van die briewe geskryf is wat Vollie, Grootoog en Makkie ontvang het.

Versamel voorbeelde van verskillende kaartjies en bespreek dit met die leerders. (Leerders kan ook voorbeelde van kaartjies van die huis af bring.)

Verdeel die klas in groepe van vier tot vyf leerders. Elke groep gaan vir Willie 'n verjaarsdagkaartjie maak. Lei die leerders deur die volgende stappe:

- ontwerp die kaartjie (leerders teken 'n voorbeeld van hulle kaartjies);
- beplan wat nodig is om die kaartjie te maak (leerders omkring alles wat hulle nodig het);
- maak die kaartjie;

- kies die gepaste bewoording (opvoeder verleen hulp);
- hou 'n uitstalling met al die kaartjies.

1.17.5 LEERDERS AFDELING

1.17.6 Inhoud

- Lees en teken

<ul style="list-style-type: none"> • Ek is klein. Ek ry rond op Willie se skouer. Wie is ek?	Raai raai... Wie is ek?	<ul style="list-style-type: none"> • Ek is ag jaar oud. Ek gaan 'n partytjie hou. Wie is ek?
<ul style="list-style-type: none"> • Ek sien alles. Ek hoor alles. Wie is ek?		<ul style="list-style-type: none"> • Ek woon onder die grond. Ek het my eie trein. Wie is ek?

Table 1.72

LU 3.4		LU 5.3	
--------	--	--------	--

Table 1.73

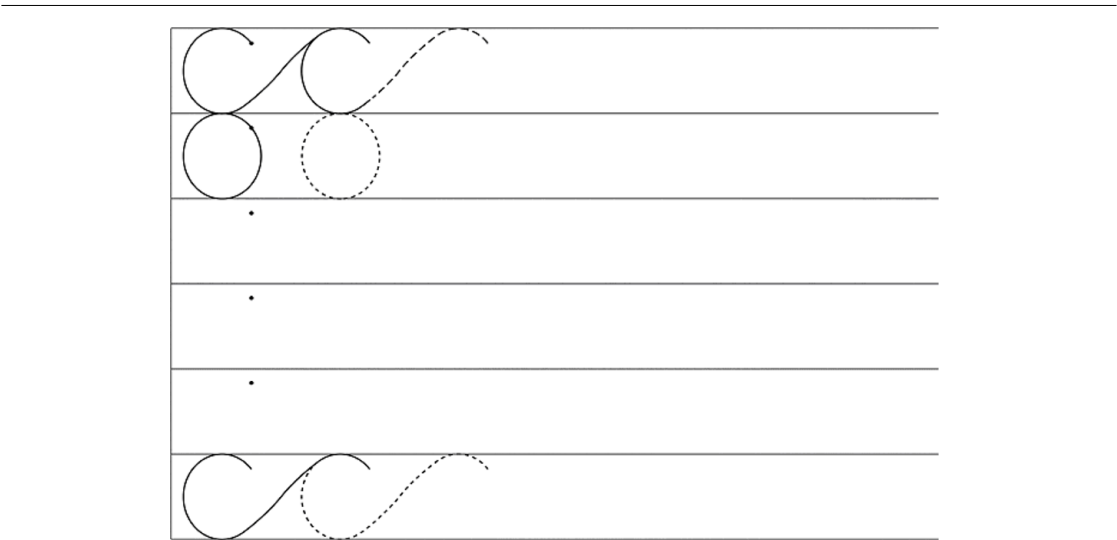

Figure 1.46

LU 4.1	
--------	--

Table 1.74

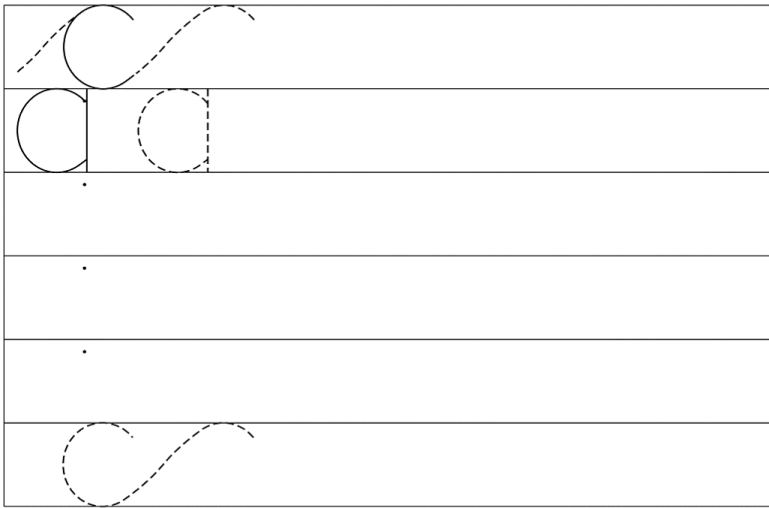

Figure 1.47

LU 4.1	
--------	--

Table 1.75

- Klim teen die leer op vir ‘n stukkie verjaarsdagkoek.

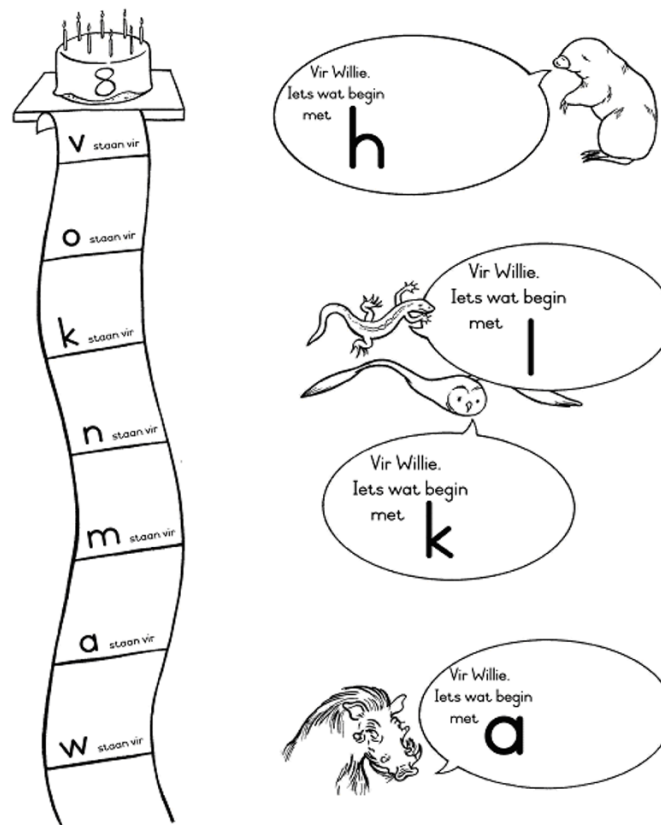

Figure 1.48

LU 1.6	
--------	--

Table 1.76

Kom ons steek die liggies op Willie se verjaarsdagkoek aan.

- Sê die klanke en teken die prentjie.

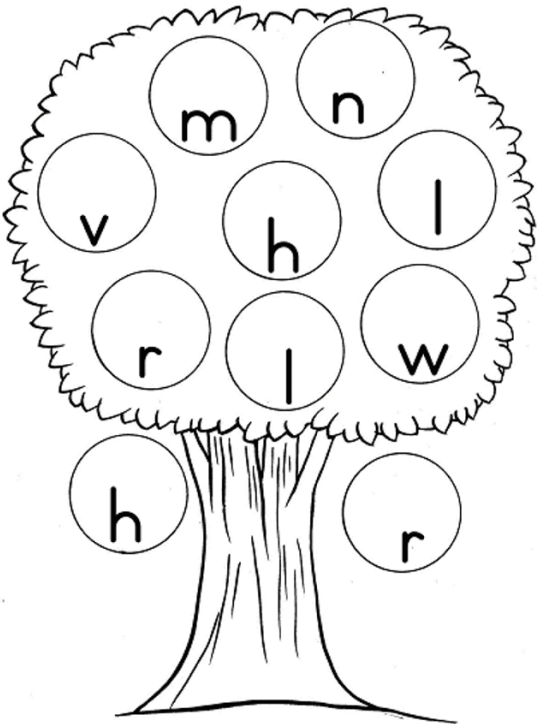

Figure 1.49

LU 1.6	
--------	--

Table 1.77

1.17.6.1 My Woordeboekblad

o O	olifant	os
op	opdraend	okkerneut
a A	appel	appelkoos
aster	akker	af
afdraend	as	aksie
ark	alles	aspersie

Table 1.78

LU 3.5	
--------	--

Table 1.79

1.17.7 Assessering

Leeruitkomst 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne ‘n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.6: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep;

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir ‘n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

Chapter 2

Kwartaal 2

2.1 Die Toebels - Die Toebels¹

2.1.1 AFRIKAANS HUISTAAL

2.1.2 Die Toebels

2.1.3 OPVOEDERS AFDELING

2.1.4 Memorandum

2.1.4.1 INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Die Toebels is Willie se maats. Hulle bly in tunnels in die grasland. Die reën veroorsaak 'n vloed. Die uil weet wat om te doen. Daar is stories om te lees, verjaardagkaartjies om te maak en probleme om op te los.

---

¹This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26037/1.1/>>.

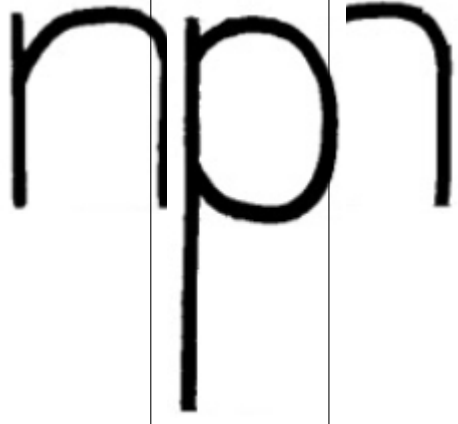

Skrif						
en						
klanke						

Table 2.1

INTEGRASIE VAN TEMAS

2.1.4.2 Sosiale geregtighede

- Leerders kan betrokke raak deur mense wat rampe oorleef het, te help.

n Gesonde omgewing

- Reën is belangrik vir mens en dier.

2.1.4.2.1 Menseregte

- Elkeen het 'n reg tot skoon drinkwater.

2.1.5 LEERDERS AFDELING

2.1.6 Inhoud

2.1.6.1 Die Toebels

Jy onthou seker nog vir Willie Waps en al die ander Wapse wat in hulle boomhuisies in die bos woon. En jy onthou seker nog die paadjie oor die rivier, teen die berg op en met die lang kronkelpad langs tot binne-in die bos waar die Wapse woon.

As jy versigtig met hierdie pad tot in die bos sou stap en nie te veel lawaai maak nie, sou jy dalk, as jy gelukkig is, een van die Toebels langs die pad kry. Maar jy sou mooi moes kyk, want die Toebels is baie skaam en hulle is nog 'n bietjie kleiner as die Wapse.

Die Toebels woon nie in die bos nie. Hulle woon in die grasveld voor die bos. En omdat daar so baie gras en so min bome is, woon die Toebels ook nie in boomhuise nie. Dit sou moeilik wees, en hulle sou vreeslik moes baklei oor die paar bome wat daar staan. Nee, die Toebels woon in tunnels in die grond.

Hierdie tunnels is nie sommer gewone tunnels nie. O nee! Die Toebels woon nie in erdvarktonnels of ou haasgate nie! Hulle woon in pragtige kamertjies in lang, groot, skoon tunnels. Dis natuurlik nie maklik om so 'n tunnel te grawe nie. Hulle grawe lank om hulle huisies te maak. Dikwels help die molle hulle om vinniger te werk.

Jy sou seker dink dat so 'n tunnel baie koud en donker is, maar dit is glad nie! Die molle maak spesiale luggate na die grond toe en verder brand daar oral in die tunnels klein lampies om vir die Toebels lig te gee.

Die Toebels en die Wapse is goeie maatjies. Al is die Toebels kleiner en al het hulle krulhare, en al woon die Wapse in boomhuise en is hulle bene baie krommer, is hulle altyd vriendelik met mekaar en help mekaar graag. Die Toebels leer vir hulle kinders dat die Wapse ook baie spesiaal is, al lyk hulle anders, en die Wapse leer vir hulle kinders dat dit nie belangrik is waar jy woon of hoe jy lyk nie. En omdat hulle almal dit verstaan, woon die Wapse en die Toebels in vrede saam. Questions

2.1.6.2 Hier is die Toebels!

- Kleur die prent in

Figure 2.1

- Lees en leer die gediggie. Versier daarna die bladsy.

My hare krul woes in die lug
 joune is glad en lank.
 Al speel jy beter bal as ek,
 sal ek nie daaroor sug.
 My ouma sê ek sing weer mooi,
 ek doen my somme reg.
 Al is my hare bietjie woes,
 my wange is mooi rooi.
 Ons lyk mos nie dieselfde nie,
 ons is nie ewe slim.
 Maar ons speel almal lekker saam,
 verskille traak ons nie.

LU 2.3	
--------	--

Table 2.2

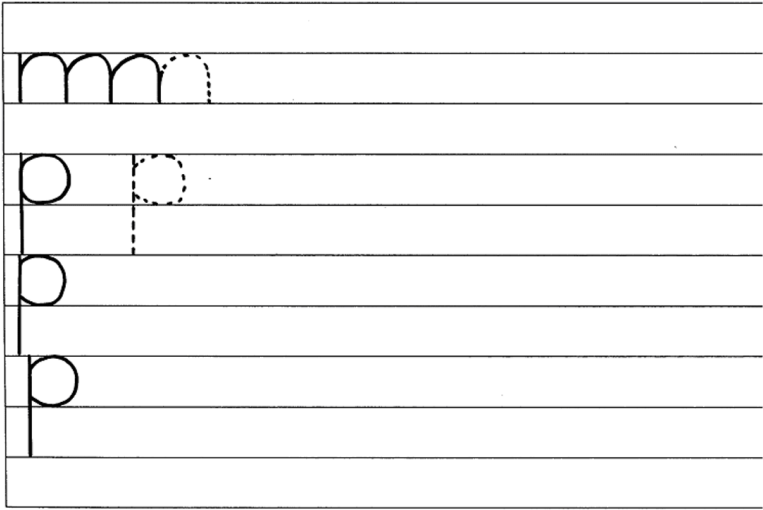

Figure 2.2

LU 4.1	
--------	--

Table 2.3

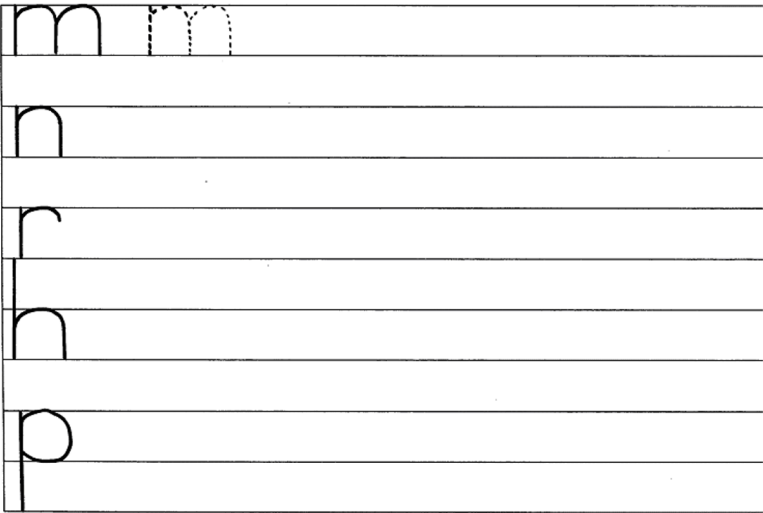

Figure 2.3

LU 4.1	
--------	--

Table 2.4

- Ek lees al stories! Teken die prente.

Figure 2.4

Willie teken in sy boomhuis. Tessie slaap in haar bed. Hulle woon almal in die bos. Meneer Mol woon ook in die bos. Hy ry met die trein onder die grond.

Figure 2.5

Willie is maatjies met die Toebels. Die Wapse woon in boomhuise. Die Toebels woon in tunnels onder die grond. Die Toebels speel wegkruipertjie saam met Willie en Kassie.

LU 3.4	
--------	--

Table 2.5

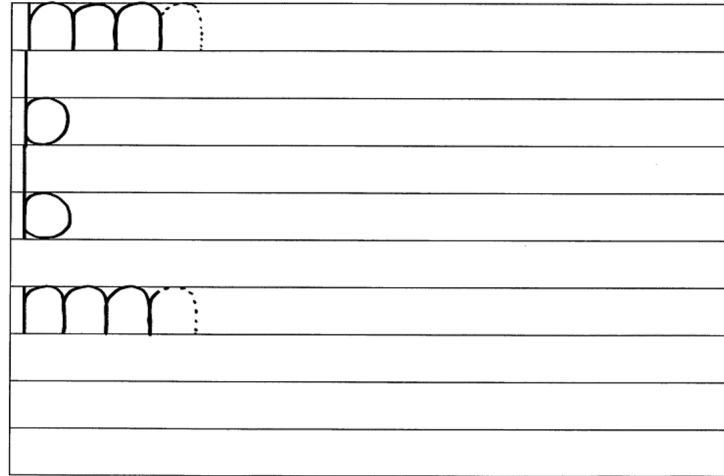

Figure 2.6

LU 4.1	
--------	--

Table 2.6

p P	pappa	paal
prent	perd	prinses
pruim	pop	piesang
b B	baba	bak
bok	bobbejaan	braai
bek	bal	bakkie

Table 2.7

LU 3.4	
--------	--

Table 2.8

- Ek skommel die woorde om 'n sin te maak.

speel.	Willie	Gaan
--------	--------	------

Table 2.9

woon	in	Toebels	tonnels.
------	----	---------	----------

Table 2.10

met	Bienkie	speel	Makkie.
-----	---------	-------	---------

Table 2.11

trein.	Meneer	Mol	Ry
--------	--------	-----	----

Table 2.12

LU 5.3	
--------	--

Table 2.13

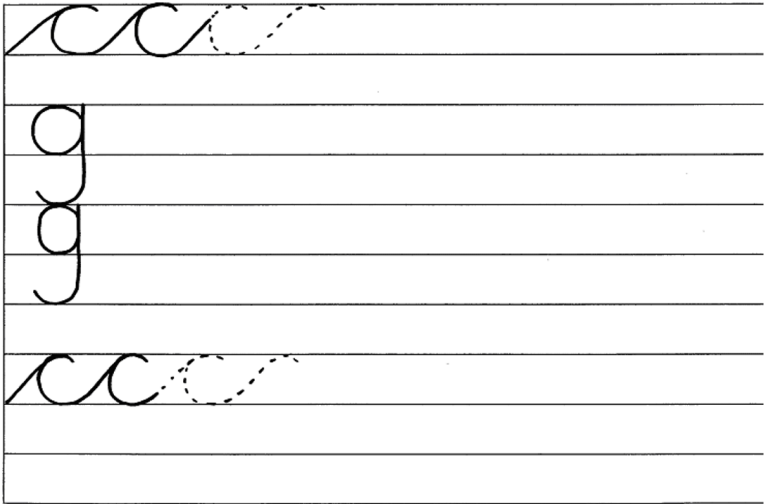

Figure 2.7

LU 4.1	
--------	--

Table 2.14

2.1.7 Assessering

Leeruitkomste 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne 'n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.3: Dit is duidelik wanneer die leerder sing, resiteer, mimiek en liedjies, gedigte en rympies opvoer.

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomste 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomste 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

2.2 Die Toebels - Die Ramp!²

2.2.1 AFRIKAANS HUISTAAL

2.2.2 Die Toebels

2.2.3 OPVOEDERS AFDELING

2.2.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Die Toebels is Willie se maats. Hulle bly in tunnels in die grasland. Die reën veroorsaak 'n vloed. Die uil weet wat om te doen. Daar is stories om te lees, verjaardagkaartjies om te maak en probleme om op te los.

²This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26038/1.1/>>.

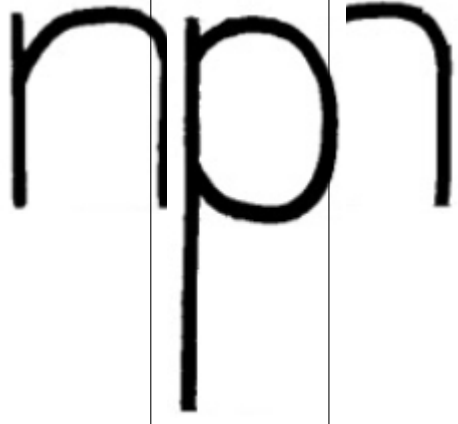
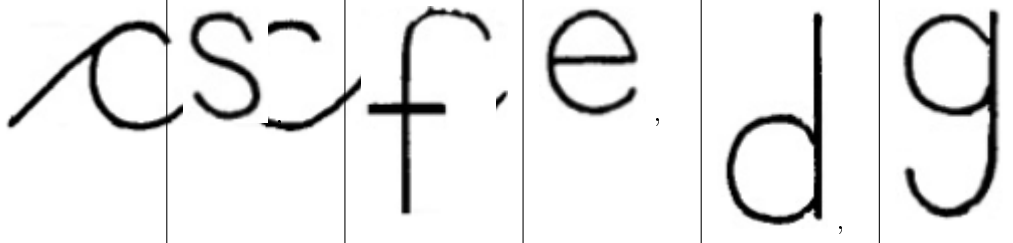

Skrif						
en						
klanke						

Table 2.15

INTEGRASIE VAN TEMAS

2.2.4.1 Sosiale geregtighede

- Leerders kan betrokke raak deur mense wat rampe oorleef het, te help.

n Gesonde omgewing

- Reën is belangrik vir mens en dier.

2.2.4.1.1 Menseregte

- Elkeen het 'n reg tot skoon drinkwater.

2.2.5 LEERDERS AFDELING

2.2.6 Inhoud

2.2.6.1 Die Ramp!

Pappa Waps is bekommerd – baie bekommerd. Eintlik is al die Wapse baie bekommerd. Iets aakligs het gebeur! Dit het die afgelope paar dae verskriklik baie in die bos gereën. So baie dat Meneer Mol se treintonnel heeltemal oorstrom het! So iets het nog nooit met die Wapse gebeur nie. Selfs Groottoog die uil kan nie ‘n tyd onthou wat dit so baie gereën het nie, en die Wapse sit met hulle hande in die hare. Want sien, die Wapse kan glad nie uit die bos kom wanneer hulle nie die tunnel kan gebruik nie! Hulle kan glad nie eers by die winkels kom nie! Dit is heeltemal te ver. Party van die Wapse was twee weke laas by die winkel en hulle kos is lankal op. Die Wapse moet ‘n nuwe tunnel kry, en gou ook! Maar hoe? Hulle is al moeg gedink. Niemand kan dink aan ‘n manier om gou weer ‘n tunnel te kry nie. En hoe gaan hulle by die winkel kom?

Help asseblief, en dink aan ‘n plan! Volgende keer luister ons verder om te hoor of die Wapse ‘n plan kon beraam om uit die gemors te kom.

- Help die Wapse om ‘n tunnel te grawe! Verbind die een helfte van die sin met die deel wat daarby pas.

Makkie	kook die kos
Willie	dra vir Kassie op sy rug.
Die Toebels	ry op Willie se skouer
Mamma	weet alles.
Vollie	woon in tonnells
Groottoog	speel met Makkie.

Table 2.16

Figure 2.8

LU 3.4	
--------	--

Table 2.17

Willie	Klim
boomhuis	verjaarsdag
Mnr. Mol	trein
teken	partytjie

Table 2.18

hande	Toebels
grond	slaap
met	Grootoog
tonnels	bo

Table 2.19

Willie	boomhuis	partytjie
verjaarsdag	klim	Meneer Mol
slaap	trein	teken
bo	met	grond
Toebels	hande	tonnels
Grootoog		

Table 2.20

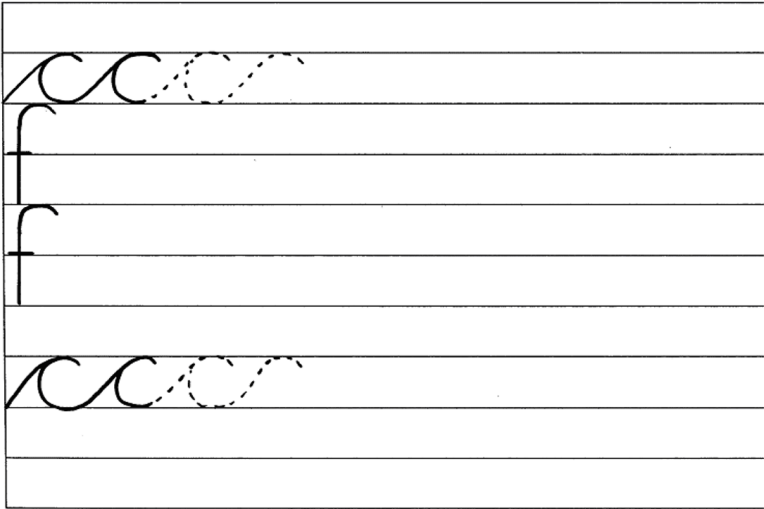

Figure 2.9

LU 4.1	
--------	--

Table 2.21

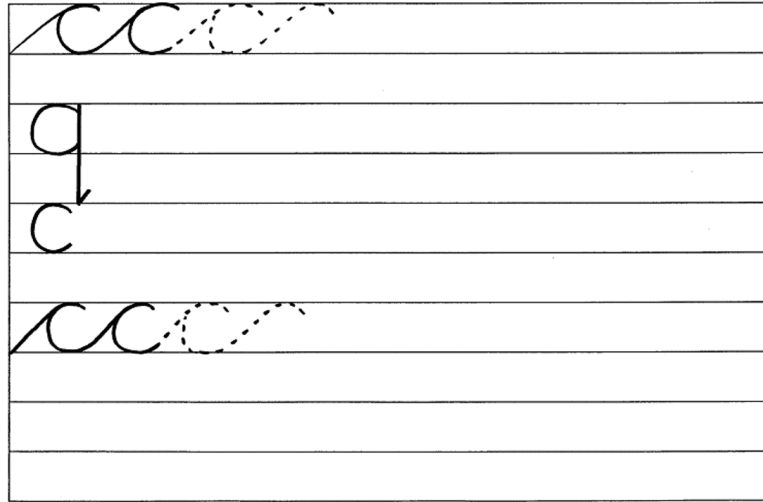

Figure 2.10

LU 4.1	
--------	--

Table 2.22

- Kyk na die prentjies. Omkring die klankie wat jy laaste hoor.

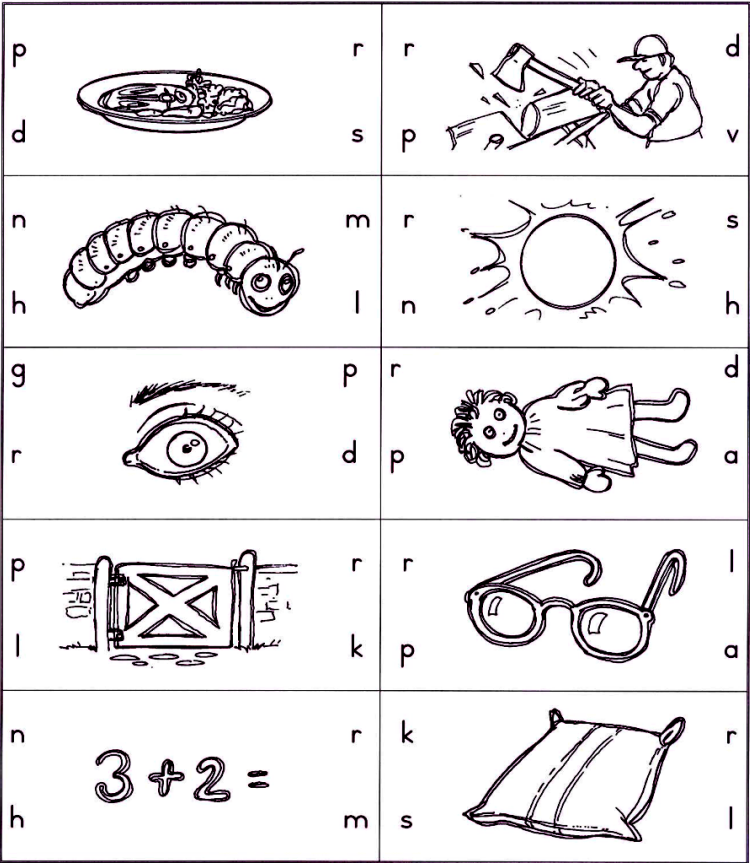

Figure 2.11

LU 3.5	
--------	--

Table 2.23

2.2.7 Assessering

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Assesseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomste 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitelike en verbeeldingstekste vir ‘n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

2.3 Die Toebels - Grootoog kry 'n plan!³

2.3.1 AFRIKAANS HUISTAAL

2.3.2 Die Toebels

2.3.3 OPVOEDERS AFDELING

2.3.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

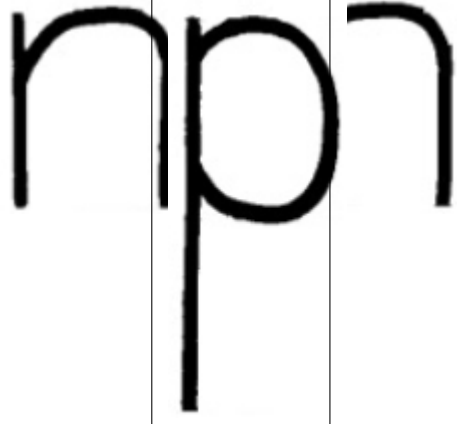
In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Die Toebels is Willie se maats. Hulle bly in tunnels in die grasland. Die reën veroorsaak 'n vloed. Die uil weet wat om te doen. Daar is stories om te lees, verjaardagkaartjies om te maak en probleme om op te los.

Skrif						
<i>continued on next page</i>						

³This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26040/1.1/>>.

en						
klanke						

Table 2.24

INTEGRASIE VAN TEMAS

2.3.4.1 Sosiale geregtighede

- Leerders kan betrokke raak deur mense wat rampe oorleef het, te help.

n Gesonde omgewing

- Reën is belangrik vir mens en dier.

2.3.4.1.1 Menseregte

- Elkeen het 'n reg tot skoon drinkwater.

2.3.5 LEERDERS AFDELING

2.3.6 Inhoud

2.3.6.1 Grootoog kry 'n plan!

Die Wapse grawe nou al vir twee dae aan die tunnel, maar sonder enige sukses. Pappa het vir al die molle in die bos gevra om te kom help grawe, maar daar is heeltemal te min molle om so 'n lang tunnel in so 'n kort rukkie klaar te maak. Willie en al die ander Wapse help soveel as wat hulle kan, maar omdat Wapse nie gewoond is aan tunnels grawe nie, word hulle baie gou moeg. Hoe op aarde gaan hulle weer 'n tunnel kry? Wie gaan die arme Wapse help?

En toe, skielik, kry Grootoog 'n plan! 'n Baie goeie plan! Hulle moet die Toebels vir hulp gaan vra! Die Toebels woon net buite die bos, en hulle is gewoond aan tunnels grawe. Die Toebels woon mos almal

in tunnels, en buite die bos woon ook baie molle wat kan help. So gebeur dit toe dat Willie op Vollie daar wegry om te gaan hulp soek by die Toebels.

Almal is bekommerd. Sal Willie betyds by die Toebels kom? Sal hy veilig wees? Hoe lank moet hulle nog wag? Ons sal maar moet wag vir die volgende storie om te hoor wat gebeur het.

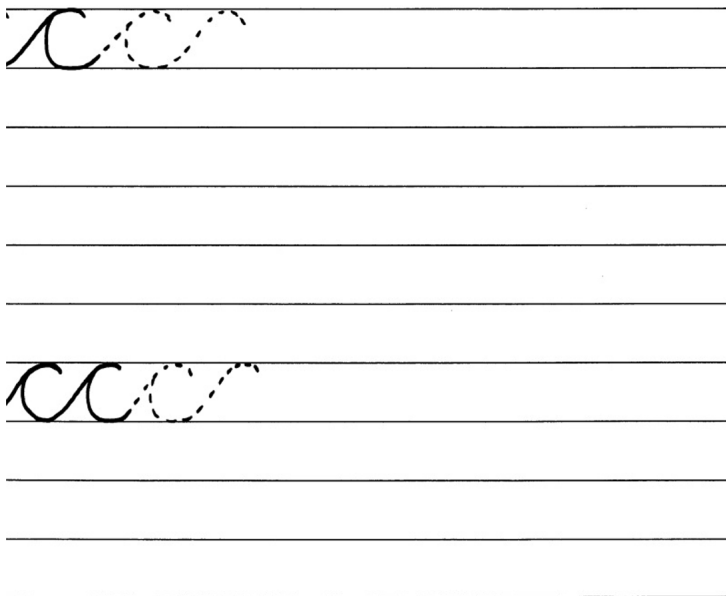

Figure 2.12

LU 4.1	
--------	--

Table 2.25

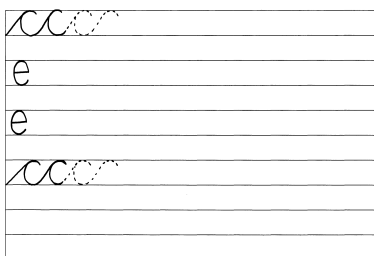

Figure 2.13

LU 4.1	
--------	--

Table 2.26

d D	donkie	dans
draai	dankie	dop
drie	dier	diep
e E	ertjie	en
elektrisiteit	enkel	ekskuus
eksamen	elf	elmboog

Table 2.27

LU 3.4	
--------	--

Table 2.28

f F	feetjie	foto
fout	film	flits
fees	fyn	fluks
g G	grond	graaf
gans	glas	gooi
golf	goud	grys

Table 2.29

LU 3.4	
--------	--

Table 2.30

2.3.7 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Assesseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

2.4 Die Toebels - Die Toebels kom help!⁴

2.4.1 AFRIKAANS HUISTAAL

2.4.2 Die Toebels

2.4.3 OPVOEDERS AFDELING

2.4.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Die Toebels is Willie se maats. Hulle bly in tunnels in die grasland. Die reën veroorsaak 'n vloed. Die uil weet wat om te doen. Daar is stories om te lees, verjaardagkaartjies om te maak en probleme om op te los.

---

⁴This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26042/1.1/>>.

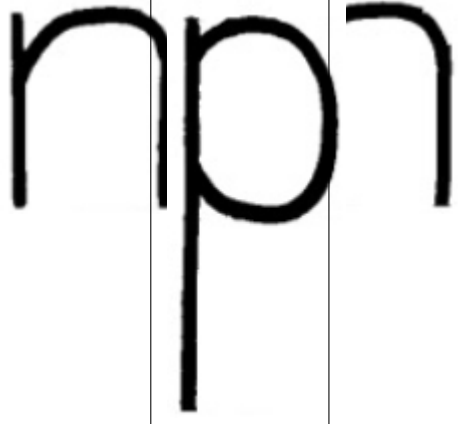
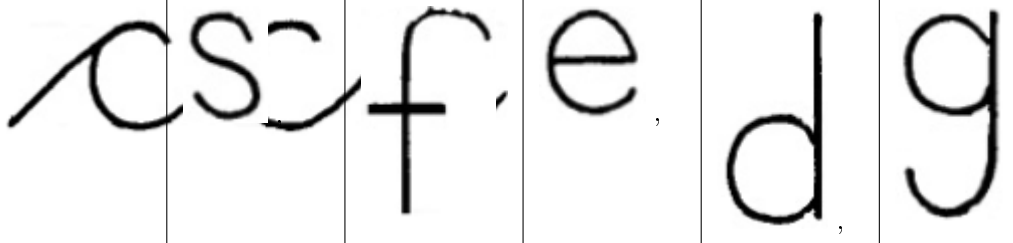

Skrif						
en						
klanke						

Table 2.31

INTEGRASIE VAN TEMAS

2.4.4.1 Sosiale geregtighede

- Leerders kan betrokke raak deur mense wat rampe oorleef het, te help.

n Gesonde omgewing

- Reën is belangrik vir mens en dier.

2.4.4.1.1 Menseregte

- Elkeen het 'n reg tot skoon drinkwater.

2.4.5 LEERDERS AFDELING

2.4.6 Inhoud

2.4.6.1 Die Toebels kom help!

Die Wapse het elke dag gewag vir Willie om terug te kom. Sou hy betyds wees? Wat as hy nog baie lank wegbly? Waar gaan hulle kos vandaan kry?

Gelukkig was almal verniet bekommerd. Willie was na vier dae terug in die bos. Jy kan seker dink hoe bly die Wapse weer was om hom te sien! Willie het omtrent soos 'n held gevoel! En hy het baie goeie nuus gehad! Die Toebels was op pad! Party van hulle het reeds begin grawe aan die kant van die bos en ander is op pad na die Wapse om hulle in die bos te help. Die Toebels bring ook kos saam vir al die honger Wapse. Daardie aand het die Wapse en al die bosdiere tot laat gesing en gedans!

Kyk of jy hulle liedjie kan sing!

Grootoog weet wat om te doen,
en ons is almal bly!

Die Toebels kan ons gou kom help,
dan kan die trein weer ry!

En Grootoog? Hy het gaan slaap! Want hoewel uile in die dag slaap, moes hy die hele dag wakker bly om vir die Wapse raad te gee. Hy was moeg, en noudat die probleem weer opgelos is, het hy eers 'n uiltjie gaan knip!

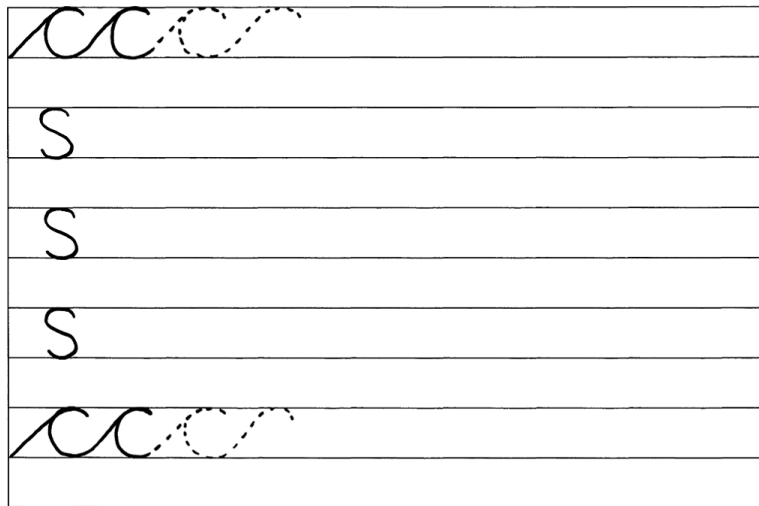

Figure 2.14

LU 4.1	
--------	--

Table 2.32

- Lees weer die liedjie wat die Wapse in die storie gesing het. Die woorde het deurmekaar geraak? Kyk of jy die woordjies kan verbind om weer die liedjie te maak.

Grootoog weet wat om te doen,
en ons is almal bly!
Die Toebels kan ons gou kom help,
dan kan die trein weer ry!

Figure 2.15

LO 3.4	
--------	--

Table 2.33

- Watter klankie hoor jy laaste? Voltooi die woordjie.

---

ka_

ka_

ka_

Figure 2.16

Ek ken my klanke!

Ja

Amper

Gaan nog oefen!

Figure 2.17

LU 3.5	
--------	--

Table 2.34

mi___

ma___

mo___

Figure 2.18

LU 3.5	
--------	--

Table 2.35

- Teken 'n prent om te wys hoe die Toebels die Wapse help. Skommel die woorde om 'n sin te maak wat by jou prent pas.

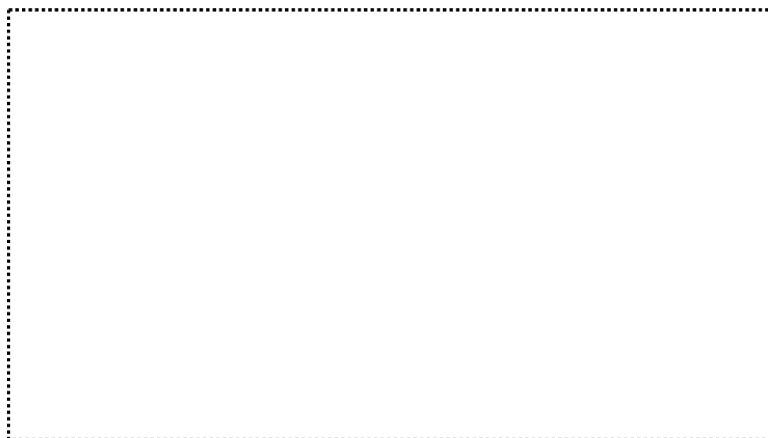

Figure 2.19

help	die	Toebels	Wapse.	Die
------	-----	---------	--------	-----

Table 2.36

LU 5.3	
--------	--

Table 2.37

2.4.7

2.4.8 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenisse uit geskrewe teks skep.

Assesseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

2.4.9 Assessment

Learning Outcome 1: LISTENING: The learner is able to listen for information and enjoyment and respond appropriately and critically in a wider range of situations.

Assessment Standard 1.3: We know this when the learner listens with enjoyment to short stories, rhymes, poems and songs from a variety of cultures, and shows understanding;

1.3.2 acts out parts of the story, song or rhyme;

1.3.7 expresses feelings about the story;

1.3.8 expresses feelings about the story;

Learning Outcome 2:SPEAKING: The learner is able to communicate confidently and effectively in spoken language in a wide range of situations.

Assessment Standard 2.2: We know this when the learner communicates ideas using interesting descriptions and action words;

Assessment Standard 2.3: We know this when the learner sings, recites, acts out and mimes songs, poems and rhymes;

Assessment Standard 2.6: We know this when the learner recounts in sequence personal experiences;

Learning Outcome 3:READING AND VIEWING: The learner is able to read and view for information and enjoyment and respond critically to the aesthetic, cultural and emotional values in texts.

Assessment Standard 3.3: We know this when the learner makes meaning of written text:

3.3.1 reads a story with the teacher and discusses the main idea;

Learning Outcome 4:WRITING: The learner is able to write different kinds of factual and imaginative texts for a wide range of purposes.

Assessment Standard 4.2: We know this when the learner does pre-writing.

2.5 Die Toebels - Die Toebels kom help! 02⁵

2.5.1 AFRIKAANS HUISTAAL

2.5.2 Die Toebels

2.5.3 OPVOEDERS AFDELING

2.5.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Hier identifiseer Willie met die leerders. Hy vier sy verjaardag. Daar is wesenlike verskille en leerders bespreek hulle. So ook verskil mense van mekaar.

Die Toebels is Willie se maats. Hulle bly in tunnels in die grasland. Die reën veroorsaak 'n vloed. Die uil weet wat om te doen. Daar is stories om te lees, verjaardagkaartjies om te maak en probleme om op te los.

---

⁵This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26043/1.1/>>.

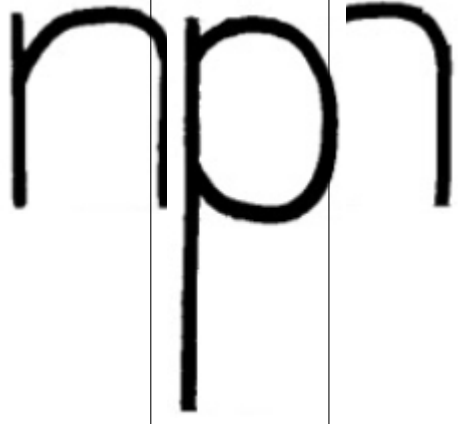

Skrif						
en						
klanke						

Table 2.38

INTEGRASIE VAN TEMAS

2.5.4.1 Sosiale geregtighede

- Leerders kan betrokke raak deur mense wat rampe oorleef het, te help.

n Gesonde omgewing

- Reën is belangrik vir mens en dier.

2.5.4.1.1 Menseregte

- Elkeen het 'n reg tot skoon drinkwater.

2.5.5 LEERDERS AFDELING

2.5.6 Inhoud

- Lees en leer die gediggie. Versier daarna die bladsy.

Dit reën en reën die hele dag
 van soggens vroeg tot laat.
 Die wêreld is oral oorstrom
 niemand het meer raad!
 Ons trein staan al 'n week lank stil
 ons kos is amper op!
 Aan 'n goeie plan kan ek nie dink,
 al staan ek op my kop!
 Maar Grootoog weet wat om te doen,
 en almal is so bly!
 Die Toebels kan ons gou kom help,
 dan kan die trein weer ry!

LU 2.3	
--------	--

Table 2.39

- Kyk of jy hierdie woordjies kan skommel om 'n sin te maak!

Toebels	Die	almal.	help
---------	-----	--------	------

Table 2.40

en	Bienkie	Kassie	Wegkruipertjie.	speel
----	---------	--------	-----------------	-------

Table 2.41

slaap	boomhuis.	Tessie	die	in
-------	-----------	--------	-----	----

Table 2.42

en	Grootoog	alles.	hoor	sien
----	----------	--------	------	------

Table 2.43

LU 5.3	
--------	--

Table 2.44

- Kyk na die prentjie. Skryf 'n storie om te vertel wat jy sien. Gebruik die woorde op die volgende bladsy om jou te help.

Figure 2.20

LU 4.2	
--------	--

Table 2.45

Kyk hoe lees ek!

Willie	ry	bos	die
in	Makkie	met	saam
Vollie	op	se	rug
Grootoog	speel	hulle	lekker
kyk	vir	hulle	weet
alles	sien	woon	maatjies
Toebels	kleiner	groter	skryf
lees	teken	gras	tonnels
grawe	krulhare	wegkruipertjie	bal
verjaarsdag	klim	slaap	hande
bene	lyf	teken	bo
somme	dieselfde	hare	woes
plan	kop	staan	bly
reën	dag	weet	help

Table 2.46

Ja	Amper	Gaan nog oefen!

Figure 2.21

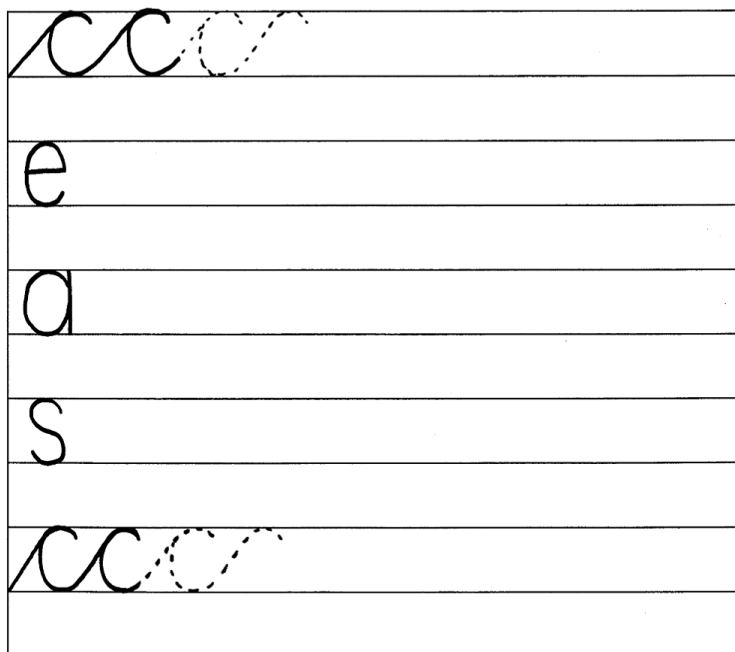

LU 3.4	
--------	--

Table 2.47

V	w	m
N	r	l
H	k	a
O	e	b
D	s	p
F	g	

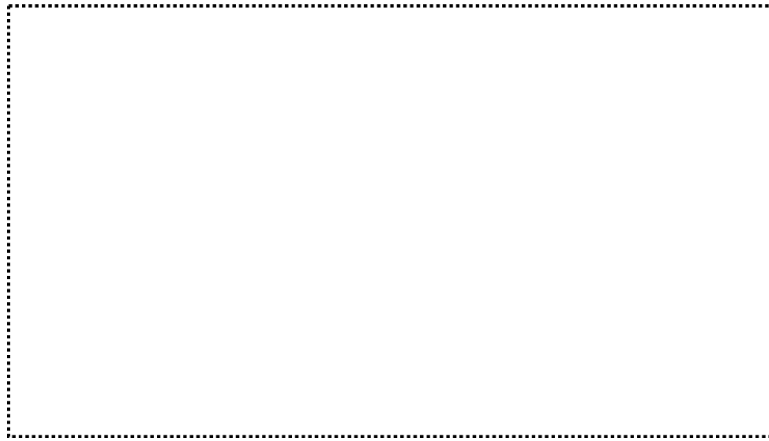
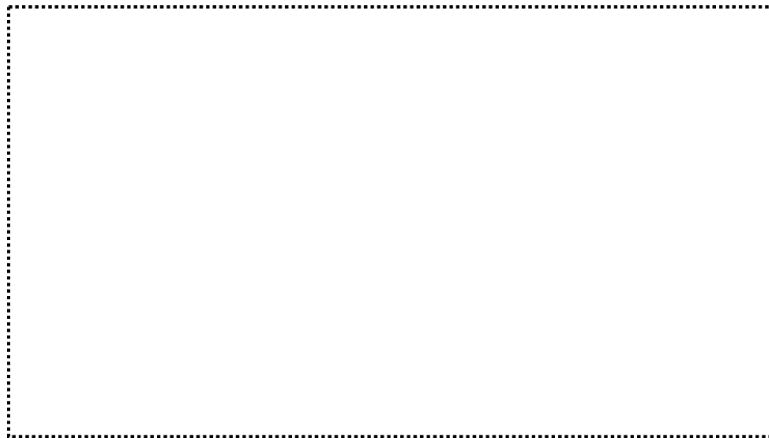
Table 2.48

Figure 2.22

LU 4.1	
--------	--

Table 2.49

- Lees die sinne en teken die prente!

Figure 2.23**Figure 2.24**

Die Toebels woon buite die bos. Hulle woon in tunnels onder die grond. Die Toebels het krulhare. Die Wapse woon almal in die bos. Hulle woon in boomhuise.

Mamma verjaar. Sy gaan 'n partytjie hou. Die Toebels gaan ook kom. Almal is baie bly. Almal ry met Meneer Mol se trein onder die grond. Almal speel by die partytjie.

LU 3.4	
--------	--

Table 2.50

2.5.7 Assessering

Leeruitkomste 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne 'n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.3: Dit is duidelik wanneer die leerder sing, resiteer, mimiek en liedjies, gedigte en rympies opvoer.

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomste 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf;

Assesseringstandaard 4.2: Dit is duidelik wanneer die leerder pre-skryfaktiwiteit doen;

Leeruitkomste 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

2.6 Die Wapse vier fees! - 01⁶

2.6.1 AFRIKAANS HUISTAAL

2.6.2 Die Wapse vier fees!

2.6.3 OPVOEDERS AFDELING

2.6.4 Memorandum

2.6.4.1 INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Toebeles is Willie se maats. Hulle bly in tunnels in die grasland. Die reën veroorsaak 'n vloed. Die uil weet wat om te doen. Daar is stories om te lees, verjaardagkaartjies om te maak en probleme om op te los.

⁶This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26045/1.1/>>.

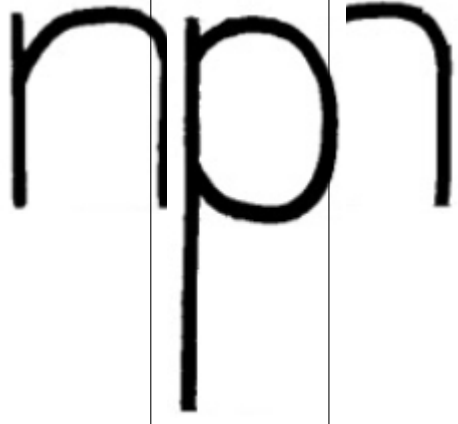
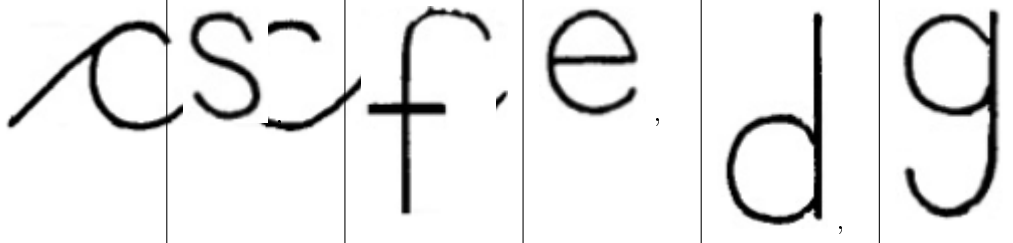

Skrif						
en						
klanke						

Table 2.51

INTEGRASIE VAN TEMAS

Sosiale geregtighede

- Leerders kan betrokke raak deur mense wat rampe oorleef het, te help.

n Gesonde omgewing

- Reën is belangrik vir mens en dier.

2.6.4.1.1 Menseregte

- Elkeen het 'n reg tot skoon drinkwater.

In hierdie module vier die Wapse ‘n fees om die seisoen “herfs” welkom te heet in die bos. Behandel die vier seisoene met die leerders. Sorg dat hulle die volgorde van die seisoene ken, asook die gepaardgaande maande. Leerders kan voorwerpe en prente wat hulle met ‘n sekere seisoen assosieer, klas toe bring. Hou ‘n klasuitstalling daarmee. Gesels oor aktiwiteite en sport wat in die verskillende seisoene beoefen word en oor die kossoorte wat eie is aan elke seisoen. (Leerders kan selfs sop of koeldrank-ysies in die klas maak.) Maak leerders bewus van die feit dat, terwyl dit somer is in die Suidelike Halfrond, dit elders winter is. Gesels ook oor die weer wat ons in elke seisoen ervaar en hoe dit van plek tot plek in ons land verskil. Sommige dele kry in die winter reën en ander in die somer.

Die laaste enkelklanke word in hierdie module met die leerders behandel (i, j, t, u, y, x, z). Die apie-swaai patroontjie gaan hiermee saam.

Bladsy 1: Lees die storie vir die leerders voor. Vra vrae soos dié wat volg om die leerders se begrip te toets. Om seker te maak dat u al die leerders se begrip en luistervaardigheid toets, moet stories gereeld aan leerders voorgelees word. Aan die einde van elke storie word vrae aan verskillende leerders gevra tot dat almal getoets is. Daar is ook twee ander stories later in die module. Die onderwyser kan hulle op dieselfde manier hanteer.

- Hoekom is die Wapse so besig?
- Wanneer vier ons fees?
- Wat is die teken vir die Wapse om die begin van herfs te vier?
- Elkeen van die seisoene is vir die Wapse belangrik. Hoekom is herfs belangrik?
- Hoekom is winter vir die Wapse belangrik?
- Wat moet die Waps-kindere doen as voorbereiding vir die fees?
- Watter kleure is die Waps-mammas se rokke?
- Wat dra Makkie vir die fees?
- Watter werkie het die pappas vir die fees?
- Wat gebeur by die fees?

LU 1.3

Leer die volgende woorde vir die leerders aan: winter, somer, herfs, lente, fees, vier, oranje, geel, bruin, seisoene, verkleur, vrugte, rus.

LU 3.4

Bespreek die prent met die leerders. Laat hulle die woorde op die bladsy langs die regte voorwerpe in die prent plak (bv. die woord bessies langs ‘n mandjie met bessies). Hulle moet die kolletjies in die bome verbind om die liggies in die bome op te hang. Dit vorm die apie-swaai patroontjie. Laat leerders ook twee sinne onder aan die bladsy skryf om die prent te beskryf. (Hulle kan die woorde in die prent gebruik.)

Laat die leerders die volgende bladsy gebruik om ‘n lantern te maak wat die Wapse vir die fees gaan gebruik. Die aktiwiteit neem die vorm van ‘n luisteraktiwiteit aan. Gee vir die leerders die mondelinge instruksies sonder om die maak van die lantern te demonstreer. (Help maar net as hulle regtig vashaak.) Leerders moet dus goed luister om die lantern te kan maak.

Gee die volgende instruksies:

- Versier die bladsy met helder kleure.
- Vou die bladsy middeldeel op die lang lyn.
- Knip op al die kort lyntjies tot by die kolletjies.
- Vou die lantern oop en plak die sterretjies op die vierkantjies.
- Gebruik ‘n strook papier om die handvatsel te maak.

Hang al die lanterns aan ‘n tou in die klas op.

LU 1.1

Leerders moet nou vir hulle maats vertel hoe hulle die lantern gemaak het.

LU 2.6

Leerders moet ook leer om na iemand te luister wat hulle nie kan sien nie. Die onderwyser moet probeer om gereeld vir hulle stories op band te speel, of kan selfs by geleentheid opdragte op band opneem en vir die leerders speel. Kyk of hulle met aandag luister en opdragte korrek uitvoer.

LU 1.1

2.6.5

2.6.6 LEERDERS AFDELING

2.6.7 Inhoud

2.6.7.1 Die Wapse vier fees!

Die bos is vandag anders, heeltemal anders. Die Wapse is verskriklik besig. Vandag is daar nie Wapse wat rustig loop en blomme pluk, of op die grond sit en koeldrank drink, of na die voëltjies luister nie. Niemand stop eers om 'n geselsie aan te knoop nie. Almal skarrel rond, want vanaand is dit die Herfs-fees. Ja, dit is herfs in die bos. Die eerste blare aan die grootste boom in die bos het begin verkleur. En dit is die teken vir die Wapse om fees te vier.

Miskien wonder jy hoekom die Wapse nou juis in die herfs feesvier. Miskien sou jy eerder in die lente, of in die somer, fees gevier het. Maar dit doen die Wapse ook! Die Wapse is vreeslik lief vir al die seisoene. Hulle vier aan die begin van elke seisoen fees om daardie seisoen welkom te heet in die bos. Want sien, die Wapse weet hoe belangrik seisoene in die bos is. Hulle weet dat die plante in die winter rus, in die lente weer begin bot, in die somer blom en vrugte dra, en in die herfs weer gereed maak vir die winterslaap. En daarom vier die Wapse fees. Dis herfs in die bos!

Die Waps-kindere moes gaan bessies pluk en neutte optel. Die mammas maak bessiesap en okkerneutkoekies. Die pappas pak tafels uit en versier dit met takkies, blare en gekleurde bessies. Van die Wapse versier die paadjies met wit rivierklippies wat in die donker sal blink. Almal het 'n werkjie. En almal is opgewonde!

Uiteindelik is dit aand! En wat 'n pragtige aand is dit nie. Oral in die bos maak die vuurvliegies lig. Oral sien jy Wapse uit hulle boomhuise kom met hulle beste klere aan. Die mammas dra sulke lang gekleurde rokke (almal rooi, oranje, geel of bruin, want dit is die kleure van herfs) en die pappas dra netjiese baadjies en blink skoene. Die Waps-kindere se hare is netjies gekam en hulle gesiggies blink geskrop by die rivier. Selfs Vollie dra vanaand 'n strik om sy nek, en Makkie dra een om sy lang stert. (Willie moes hom help om dit vas te bind, want hy kan nie daar agter bykom nie. Die strik het afgeval toe Makkie haastig uit die boom klouter, maar gelukkig het Bienkie dit opgetel en nou lyk Makkie weer al te spoggerig.)

Al die Wapse is vrolik! Hulle sing en dans en vertel stories wat hulle lank, lank gelede by hulle oupas en oumas gehoor het. Die mooiste storie van die aand is een wat Grootoog vertel. 'n Storie van die tyd toe die Wapse nog in grotte gewoon het, en niemand nog geweet het van boomhuise bou en trapleertjies opsit nie. Toe die Wapse nog in die aande vuur gemaak het om die wilde diere weg te hou en dae lank moes stap om kos te kry. Van die tyd toe daar nie moltreine en supermarkte was nie. Stories van jare gelede, toe hulle oupas se oupas nog kinders was.

Die Wapse gaan eers huis toe toe die son sy eerste geel strale in die bos kom gooi. Pappas dra kinders op hulle skouers huis toe, want almal is pootuit na die wonderlike aand. Nou is daar weer stilte in die bos. Dis Herfs!

- Hierdie voëltjie is nuut in die bos. Hy weet glad nie hoekom almal so skarrel nie! Bou 'n sin met die woorde in die sak wat dit vir hom sal verduidelik.

Figure 2.25

LU 5.3	
--------	--

Table 2.52

- Knip en plak

Makkie	strik	bome	tafel
Bessies	Mamma	Pappa	dans
Willie	bos	blare	fees

Table 2.53

Figure 2.26

LU 3.4		LU 4.3	
--------	--	--------	--

Table 2.54

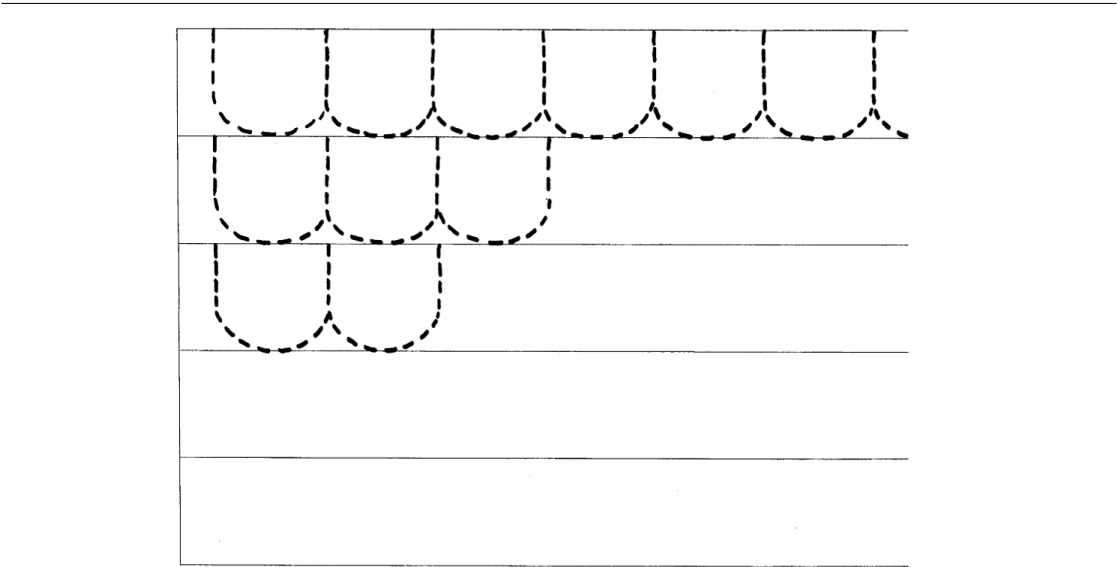

Figure 2.27

LU 4.1	
--------	--

Table 2.55

- Kyk of jy die boodskap kan lees wat die Wapse op hulle liggies geskryf het. Kleur die liggies in soos wat jy lees.

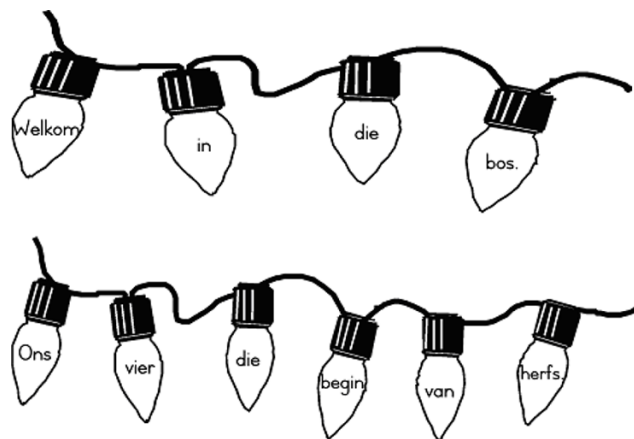

Figure 2.28

LU 3.4	
--------	--

Table 2.56

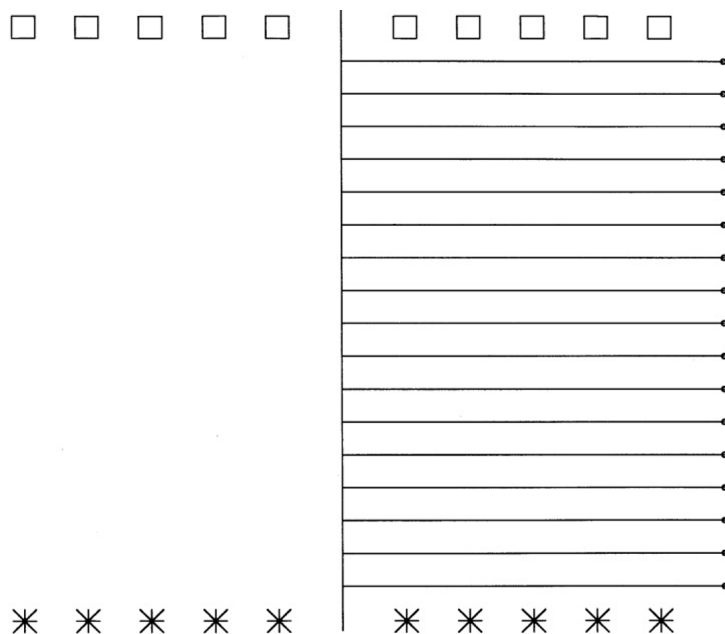

Figure 2.29

- Teken 'n prent van hoe die Wapse lank, lank gelede geleef het. Vertel die klas van jou prent.

Figure 2.30

LU 4.2	
--------	--

Table 2.57

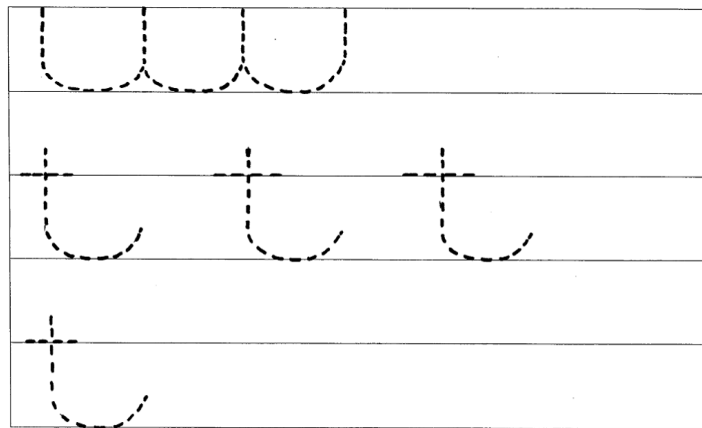

Figure 2.31

LU 4.1	
--------	--

Table 2.58

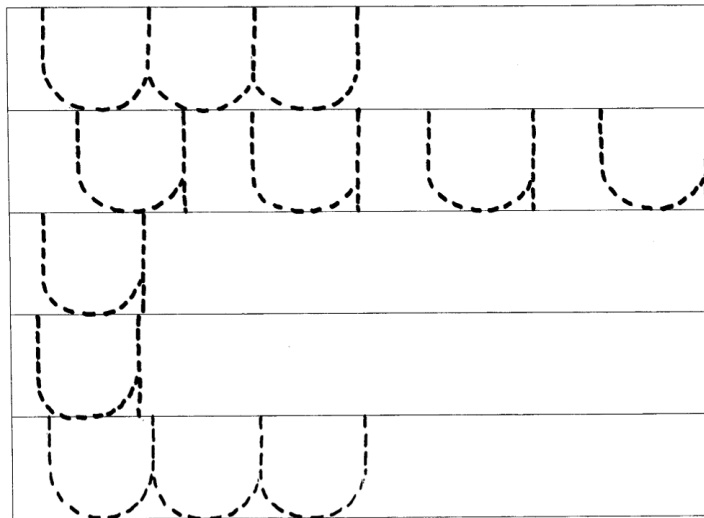

Figure 2.32

LU 4.1	
--------	--

Table 2.59

T T	telefoon	toffie
traan	tennis	tak
tas	tafel	tent
U U	bUs	hUt

Table 2.60

LU 3.4	
--------	--

Table 2.61

2.6.8 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomste 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir ‘n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf;

Assesseringstandaard 4.2: Dit is duidelik wanneer die leerder pre-skryfaktiwiteit doen;

Assesseringstandaard 4.3: Dit is duidelik wanneer die leerder vir verskillende doeleindes skryf;

Leeruitkomste 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

2.7 Die Wapse vier fees! - 02⁷

2.7.1 AFRIKAANS HUISTAAL

2.7.2 Die Wapse vier fees!

2.7.3 OPVOEDERS AFDELING

2.7.4 Memorandum

2.7.4.1 INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is ‘n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet ‘n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Toebels is Willie se maats. Hulle bly in tunnels in die grasland. Die reën veroorsaak ‘n vloed. Die uil weet wat om te doen. Daar is stories om te lees, verjaardagkaartjies om te maak en probleme om op te los.

---

⁷This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26048/1.1/>>.

Table 2.62

INTEGRASIE VAN TEMAS

Sosiale geregtighede

- Leerders kan betrokke raak deur mense wat rampe oorleef het, te help.

n Gesonde omgewing

- Reën is belangrik vir mens en dier.

2.7.4.1.1 Menseregte

- Elkeen het 'n reg tot skoon drinkwater.

In hierdie module vier die Wapse 'n fees om die seisoen “herfs” welkom te heet in die bos. Behandel die vier seisoene met die leerders. Sorg dat hulle die volgorde van die seisoene ken, asook die gepaardgaande maande. Leerders kan voorwerpe en prente wat hulle met 'n sekere seisoen assosieer, klas toe bring. Hou 'n klasuitstalling daarmee. Gesels oor aktiwiteite en sport wat in die verskillende seisoene beoefen word en oor die kossoorte wat eie is aan elke seisoen. (Leerders kan selfs sop of koeldrank-ysies in die klas maak.) Maak leerders bewus van die feit dat, terwyl dit somer is in die Suidelike Halfrond, dit elders winter is. Gesels ook oor die weer wat ons in elke seisoen ervaar en hoe dit van plek tot plek in ons land verskil. Sommige dele kry in die winter reën en ander in die somer.

Die laaste enkelklanke word in hierdie module met die leerders behandel (i, j, t, u, y, x, z). Die apie-swaai patroontjie gaan hiermee saam.

Bladsy 1: Lees die storie vir die leerders voor. Vra vrae soos dié wat volg om die leerders se begrip te toets. Om seker te maak dat u al die leerders se begrip en luistervaardigheid toets, moet stories gereeld aan leerders voorgelees word. Aan die einde van elke storie word vrae aan verskillende leerders gevra totdat almal getoets is. Daar is ook twee ander stories later in die module. Die onderwyser kan hulle op dieselfde manier hanteer.

- Hoekom is die Wapse so besig?
- Wanneer vier ons fees?
- Wat is die teken vir die Wapse om die begin van herfs te vier?
- Elkeen van die seisoene is vir die Wapse belangrik. Hoekom is herfs belangrik?
- Hoekom is winter vir die Wapse belangrik?
- Wat moet die Waps-kindere doen as voorbereiding vir die fees?
- Watter kleure is die Waps-mammas se rokke?
- Wat dra Makkie vir die fees?
- Watter werkie het die pappas vir die fees?
- Wat gebeur by die fees?

LU 1.3

Leer die volgende woorde vir die leerders aan: winter, somer, herfs, lente, fees, vier, oranje, geel, bruin, seisoene, verkleur, vrugte, rus.

LU 3.4

2.7.5 Leerders moet self die raaisels lees. Hulle kan dit later ook in groepe en individueel vir die onderwyser lees. Wanneer hulle die antwoord reg raai, kan hulle dit inkleur. Laat leerders nou ook hulle eie raaisels maak en vir mekaar vra. Die onderwyser kan die raaisels neerskryf en later saam met die leerders ‘n raaiselboek maak. Hierdie boek kan dan in die leeshoekie kom vir die leerders om te lees.

2.7.6 Die volgende bladsy is ‘n voorbeeld van ‘n kalender. Wys vir die leerders nog voorbeelde van kalenders en bespreek hulle in die klas. Vra vir die leerders in hulle groepe vrae oor die kalender.

- Waar sien ons vir watter maand hierdie kalender is?
- Hoeveel dae is daar in hierdie maand?
- Waar sien ons die dae van die week?
- Kyk of jy kan sien op watter dag die 14de Mei is.
- Wat gebeur op die 9de Mei?
- Wat gebeur op die 11de Mei?
- Wat gebeur op die 23ste Mei?

2.7.7 LEERDERS AFDELING

2.7.8 Inhoud

- Sing hierdie liedjie op die wysie van Hansie Slim.

Dit is herfs, ons vier fees

Pak die kos op tafels uit

Almal saam, kom nou hier

Tyd om fees te vier.

Ons gaan dans van vroeg tot laat

Stories luister, almal praat.

Sing nou saam, almal saam

want dit is nou herfs.

LU 2.3	
--------	--

Table 2.63

- Raai, raai... Van watter seisoen praat ons hier? Kleur die blaar in as jy reg geraai het.

Figure 2.33

LU 5.3	
--------	--

Table 2.64

- Maak nou jou eie raaisel op en vra dit vir jou maats.

LU 2.4	
--------	--

Table 2.65

- Skryf die sin oor. Teken dan 'n prentjie wat by jou sin pas.

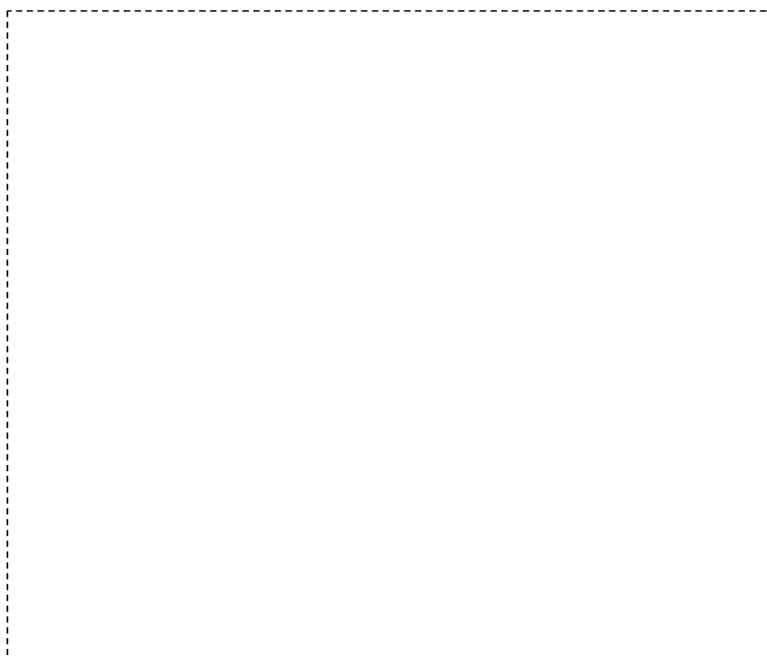
Dit is herfs in die bos. Die blare val af.

.....

.....

.....

.....

Figure 2.34

LU 4.5	
--------	--

Table 2.66

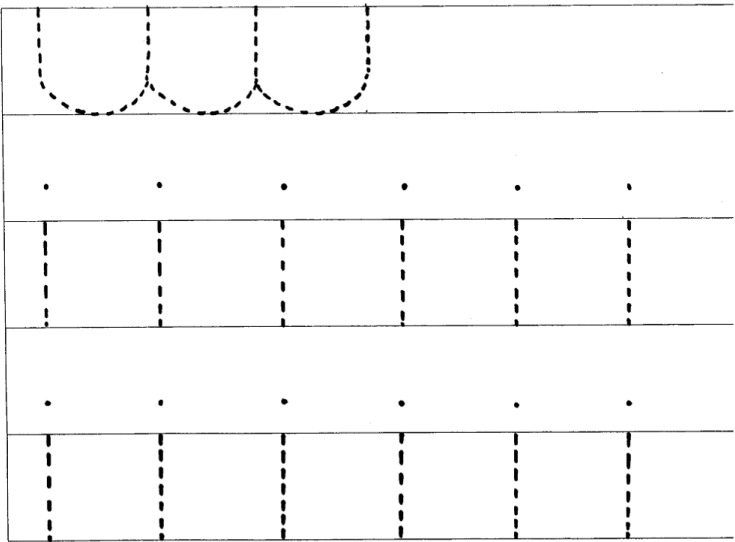

Figure 2.35

LU 4.1	
--------	--

Table 2.67

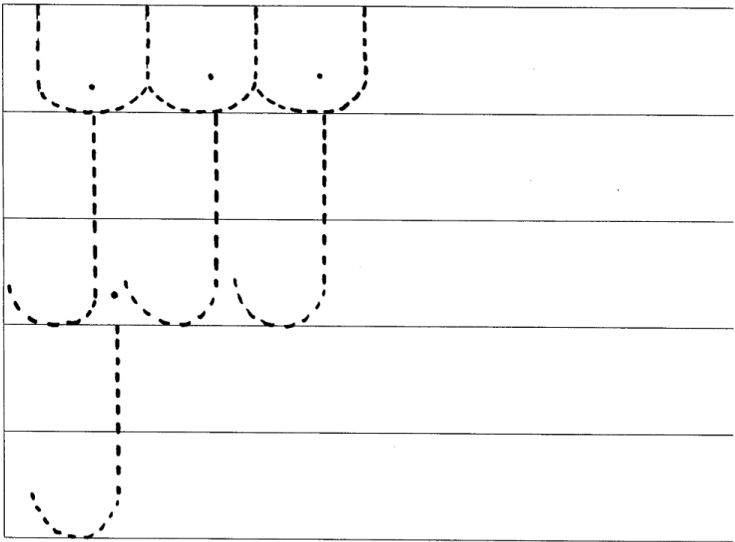

Figure 2.36

LU 4.1	
--------	--

Table 2.68

- Hier is die Wap se kalender vir Mei.

Sondag	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrydag	Saterdag
1	2	3	4	5	6	7
8	9Herfsfees	10	11Mammasepartytjie	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23Gaan dorp toe	24	25	26	27	28
29	30	31				

Table 2.69

LU 3.4	
--------	--

Table 2.70

iI	is	ink
jJ	jas	ja
jammer	jakkals	jok
jag	jaar	jellie

Table 2.71

LU 3.4	
--------	--

Table 2.72

2.7.9 Assessering

Leeruitkomst 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne ‘n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.4: Dit is duidelik wanneer die leerder taal verbeeldingryk vir pret en fantasie gebruik;

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir ‘n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf;

Assesseringstandaard 4.5: Dit is duidelik wanneer die leerder skryf sodat ander kan verstaan;

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

2.8 Die Wapse vier fees! - 03⁸

2.8.1 AFRIKAANS HUISTAAL

2.8.2 Die Wapse vier fees!

2.8.3 OPVOEDERS AFDELING

2.8.4 Memorandum

2.8.4.1 INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

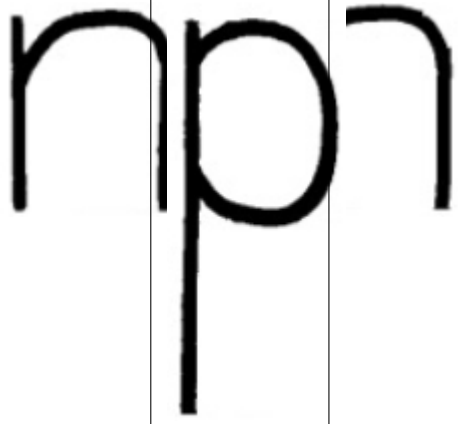
Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Toebels is Willie se maats. Hulle bly in tunnels in die grasland. Die reën veroorsaak 'n vloed. Die uil weet wat om te doen. Daar is stories om te lees, verjaardagkaartjies om te maak en probleme om op te los.

Skrif						
<i>continued on next page</i>						

⁸This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26051/1.1/>>.

en						
klanke						

Table 2.73

INTEGRASIE VAN TEMAS

Sosiale geregtighede

- Leerders kan betrokke raak deur mense wat rampe oorleef het, te help.

n Gesonde omgewing

- Reën is belangrik vir mens en dier.

Menseregte

- Elkeen het 'n reg tot skoon drinkwater.

Laat die leerders die sinne lees en die prent teken. Hulle kan dit eers in groepe lees en later individueel.

Gesels met die leerders oor voorwerpe, kinders en troeteldiere wat weggaak. Wat moet hulle doen om te keer dat hulle of hulle troeteldiere weggaak? (Sorg dat jou ouers altyd presies weet waarheen jy gaan en hoe laat jy gaan terug wees. Sorg dat jy jou adres en ouers se telefoonnommer ken. Moenie weg dwaal van jou ouers af nie. Sorg dat jou troeteldier binne julle erf bly. Sorg dat hulle 'n halsband dra met julle besonderhede op). Wys vir die leerders advertensies in die koerant van troeteldiere / besittings wat weg is, of laat hulle dit self van die huis af bring.

Die leerders gaan nou 'n storie vertel met 'n begin, middel en einde oor 'n hond, Ore, wat weggegaak het. Die storie kan nog maar baie kort en eenvoudig wees. Laat hulle die storie in drie dele opdeel. (Lei hulle om dit te beplan.) Hulle moet 'n prentjie vir elk van hierdie dele teken en die storie aan die hand van die prente vir die klas vertel.

Laat hulle nou ook hierdie storie in nie minder nie as drie sinne neerskryf. Die onderwyser sal hulle met woordeskat moet help, aangesien elke kind se storie anders beplan is. Hier is dit dan ook 'n goeie idee om die leerders se woordeskatboekies te gebruik.

In hierdie module vier die Wapse ‘n fees om die seisoen “herfs” welkom te heet in die bos. Behandel die vier seisoene met die leerders. Sorg dat hulle die volgorde van die seisoene ken, asook die gepaardgaande maande. Leerders kan voorwerpe en prente wat hulle met ‘n sekere seisoen assosieer, klas toe bring. Hou ‘n klasuitstalling daarmee. Gesels oor aktiwiteite en sport wat in die verskillende seisoene beoefen word en oor die kossoorte wat eie is aan elke seisoen. (Leerders kan selfs sop of koeldrank-ysies in die klas maak.) Maak leerders bewus van die feit dat, terwyl dit somer is in die Suidelike Halfrond, dit elders winter is. Gesels ook oor die weer wat ons in elke seisoen ervaar en hoe dit van plek tot plek in ons land verskil. Sommige dele kry in die winter reën en ander in die somer.

Die laaste enkelklanke word in hierdie module met die leerders behandel (i, j, t, u, y, x, z). Die apie-swaai patroontjie gaan hiermee saam.

Bladsy 1: Lees die storie vir die leerders voor. Vra vrae soos dié wat volg om die leerders se begrip te toets. Om seker te maak dat u al die leerders se begrip en luistervaardigheid toets, moet stories gereeld aan leerders voorgelees word. Aan die einde van elke storie word vrae aan verskillende leerders gevra tot dat almal getoets is. Daar is ook twee ander stories later in die module. Die onderwyser kan hulle op dieselfde manier hanteer.

- Hoekom is die Wapse so besig?
- Wanneer vier ons fees?
- Wat is die teken vir die Wapse om die begin van herfs te vier?
- Elkeen van die seisoene is vir die Wapse belangrik. Hoekom is herfs belangrik?
- Hoekom is winter vir die Wapse belangrik?
- Wat moet die Waps-kindere doen as voorbereiding vir die fees?
- Watter kleure is die Waps-mammas se rokke?
- Wat dra Makkie vir die fees?
- Watter werk het die pappas vir die fees?
- Wat gebeur by die fees?

LU 1.3

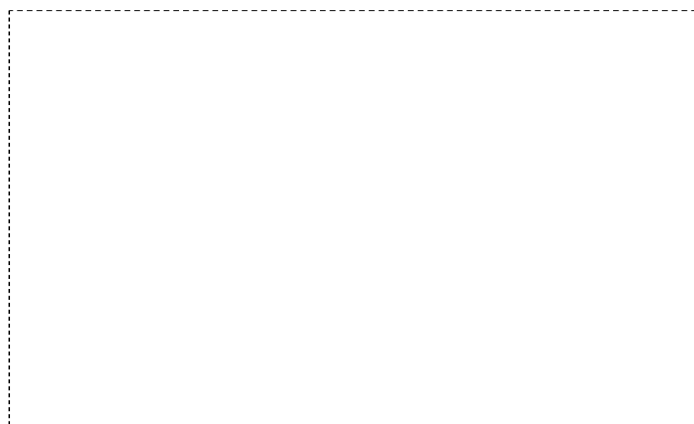
Leer die volgende woorde vir die leerders aan: winter, somer, herfs, lente, fees, vier, oranje, geel, bruin, seisoene, verkleur, vrugte, rus.

LU 3.4

2.8.5 LEERDERS AFDELING

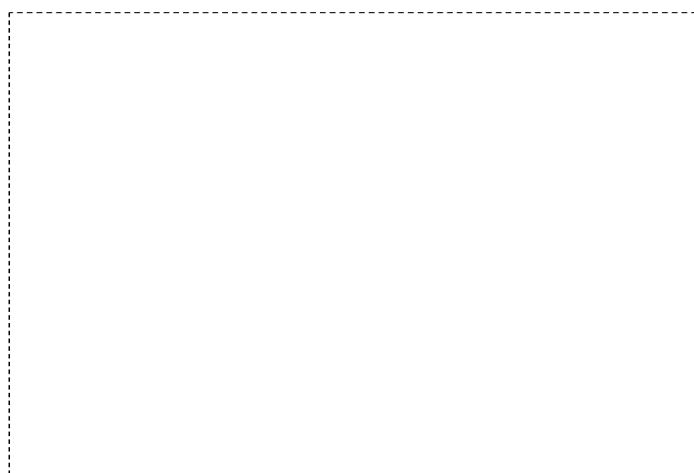
2.8.6 Inhoud

- Lees die sinne en teken die prente.

Figure 2.37

Ons hou almal van herfs. In die herfs verkleur die blare en val van die bome af. Die bome gaan rus in die winter. Dan kan hulle weer later vrugte dra.

Figure 2.38

Die Wapse hou baie van die herfs. Hulle vier 'n groot fees. Hulle dans en vertel stories. Almal hou van herfs!

LU 3.4	
--------	--

Table 2.74

- Skryf die eerste klankie.

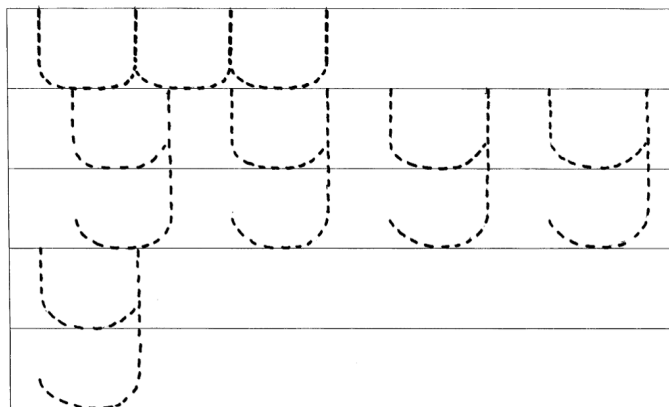

Figure 2.39

LU 1.6	
--------	--

Table 2.75

Figure 2.40

LU 4.1	
--------	--

Table 2.76

- Soek elke keer die laaste klankie.

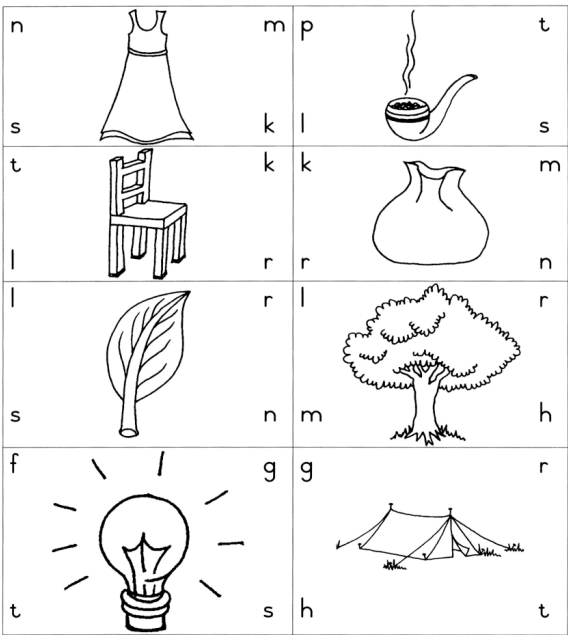

Figure 2.41

LU 1.1	
--------	--

Table 2.77

2.8.6.1 Tessie raak weg!

Het jy al ooit weggeraak? Die een oomblik het jy nog Mamma se hand in die winkel vasgehou en die volgende oomblik was sy net nêrens nie? Kan jy nog onthou hoe bekommerd Mamma was toe sy jou uiteindelik opspoor?

Dan weet jy nou presies hoe Pappa en Mamma en al die ander Wapse voel. Want Tessie Waps is weg! Skoonveld weg! Die Wapse soek nou al van vanoggend vroeg af en daar is nog geen spoor van haar nie! Pappa en Mamma is al raadop! Hulle weet nie meer waar om te soek nie, Vollie Vlakvark hardloop al van vroeg af rond met Willie en Makkie op sy rug. Bienkie en Kassie is al hees geroep. Van die Wapse klim selfs in die bome rond, hoewel Tessie nog net een jaar oud is en mos nie kan boomklim nie. Almal is bang, want dit begin al donker word. Waar is Tessie?

Die Wapse weet dat klein Wapse beslis nie na donker in die bos moet wees nie. Klein Wapse moet sononder veilig in hulle bedjies in die boomhuise wees, weg van jakkalse en reën en al die vreemde naggeluide waarvoor klein kindertjies, en klein Wapse, bang is. Hulle moet vir Tessie kry, en gou ook. Maar waar kan hulle nog soek? Die Wapse is regtig moedeloos.

2.8.6.2 Ore raak weg.

Table 2.78

LU 2.7	
--------	--

Table 2.79

- Skryf nou jou storie neer.

LU 4.6	
--------	--

Table 2.80

- Bou die woordjie en teken die prentjie.

			Prentjie
m	a	n	
h	e	k	
v	a	l	
r	a	k	
p	e	n	

Table 2.81

LU 6.1	
--------	--

Table 2.82

- Kyk of jy vir Tessie kan kry.
- Lees die woorde soos wat jy gaan.

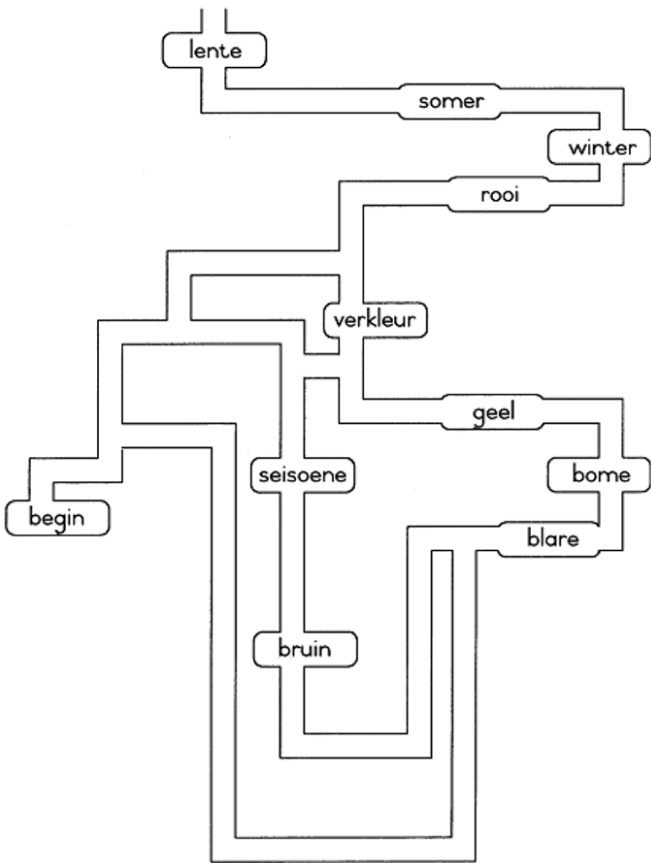

Figure 2.42

LU 3.4	
--------	--

Table 2.83

2.8.7 Assessering

Leeruitkomste 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne 'n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.1: Dit is duidelik wanneer die leerder aandagtig na instruksies en aankondigings luister en op 'n gepaste manier reageer;

Assesseringstandaard 1.6: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomste 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne 'n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.7: Dit is duidelik wanneer die leerder 'n bekende kort storie vertel wat 'n begin, middel en einde het, indien nodig met behulp van prente.

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomste 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf;

Assesseringstandaard 4.6: Dit is duidelik wanneer die leerder woordeskat begin opbou en woorde begin spel sodat ander dit kan lees en verstaan.

Leeruitkomste 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

2.9 Die Wapse vier fees! - 04⁹

2.9.1 AFRIKAANS HUISTAAL

2.9.2 Die Wapse vier fees!

2.9.3 OPVOEDERS AFDELING

2.9.4 Memorandum

2.9.4.1 INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

---

⁹This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26053/1.1/>>.

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Die Toebels is Willie se maats. Hulle bly in tunnels in die grasland. Die reën veroorsaak 'n vloed. Die uil weet wat om te doen. Daar is stories om te lees, verjaardagkaartjies om te maak en probleme om op te los.

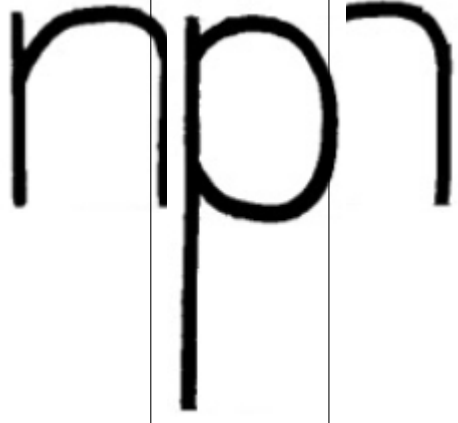

Skrif						
en						
klanke						

Table 2.84

INTEGRASIE VAN TEMAS

Sosiale geregtighede

- Leerders kan betrokke raak deur mense wat rampe oorleef het, te help.

n Gesonde omgewing

- Reën is belangrik vir mens en dier.

Menseregte

- Elkeen het 'n reg tot skoon drinkwater.

2.9.5

In hierdie module vier die Wapse 'n fees om die seisoen “herfs” welkom te heet in die bos. Behandel die vier seisoene met die leerders. Sorg dat hulle die volgorde van die seisoene ken, asook die gepaardgaande maande. Leerders kan voorwerpe en prente wat hulle met 'n sekere seisoen assosieer, klas toe bring. Hou 'n klasuitstalling daarmee. Gesels oor aktiwiteite en sport wat in die verskillende seisoene beoefen word en oor die kossoorte wat eie is aan elke seisoen. (Leerders kan selfs sop of koeldrank-ysies in die klas maak.) Maak leerders bewus van die feit dat, terwyl dit somer is in die Suidelike Halfrond, dit elders winter is. Gesels ook oor die weer wat ons in elke seisoen ervaar en hoe dit van plek tot plek in ons land verskil. Sommige dele kry in die winter reën en ander in die somer.

Die laaste enkelklanke word in hierdie module met die leerders behandel (i, j, t, u, y, x, z). Die apie-swaai patroontjie gaan hiermee saam.

Bladsy 1: Lees die storie vir die leerders voor. Vra vrae soos dié wat volg om die leerders se begrip te toets. Om seker te maak dat u al die leerders se begrip en luistervaardigheid toets, moet stories gereeld aan leerders voorgelees word. Aan die einde van elke storie word vrae aan verskillende leerders gevra totdat almal getoets is. Daar is ook twee ander stories later in die module. Die onderwyser kan hulle op dieselfde manier hanteer.

- Hoekom is die Wapse so besig?
- Wanneer vier ons fees?
- Wat is die teken vir die Wapse om die begin van herfs te vier?
- Elkeen van die seisoene is vir die Wapse belangrik. Hoekom is herfs belangrik?
- Hoekom is winter vir die Wapse belangrik?
- Wat moet die Waps-kindere doen as voorbereiding vir die fees?
- Watter kleure is die Waps-mammas se rokke?
- Wat dra Makkie vir die fees?
- Watter werkie het die pappas vir die fees?
- Wat gebeur by die fees?

LU 1.3

Leer die volgende woorde vir die leerders aan: winter, somer, herfs, lente, fees, vier, oranje, geel, bruin, seisoene, verkleur, vrugte, rus.

LU 3.4

2.9.6 LEERDERS AFDELING

2.9.7 Inhoud

2.9.7.1 Groottoog het raad!

Die Wapse soek nog almal sonder ophou vir Tessie. Niemand weet wie haar laaste gesien het nie. Mamma kan onthou dat sy vir Tessie haar pap gevoer het voor sy dorp toe is met die moltrein, en Pappa kan onthou dat hy vir Tessie by die touleer afgehelp het. Bienkie weet dat Tessie saam met haar blomme gepluk het, en Kassie het haar sien speel met Makkie. En tog help dit alles niks. Die Wapse het nou al oor en oor in die boomhuis gekyk en ook onder by die rivier en in die bosse langs die pad. Waar kan sy tog wees? Sy is nog so klein en sy kan mos nie baie ver loop nie? Almal is regtig bekommerd.

Skielik onthou Pappa: Niemand het nog vir Grootoog gaan vra nie. Grootoog sal weet! Grootoog sien en hoor alles. Hy sal weet waar hulle Tessie moet gaan soek! Pappa hardloop so vinnig as wat sy bene hom kan dra na Grootoog se huis in die hoogste boom in die bos. “Grootoog, Grootoog, weet jy dalk waar Tessie is? Tessie is weg en sy is te klein om self weer by die huis te kom. Grootoog, waar is Tessie?”

Grootoog bly lank doodstil. Hy sit net met sy oë toe en dink, en af en toe wikkkel hy sy vere. Dan praat hy. “Tessie het vanoggend agter Mamma aangeloop toe sy dorp toe is. Ek dink julle moet vir Tessie by die moltrein gaan soek.”

Toe skrik Pappa eers! Aan die moltrein het hy nie eers gedink nie! Wat as Tessie seergekry het? Maar dit was nie nodig vir Pappa om bang te wees nie. Tessie was veilig. Sy het die oggend agter Mamma aangeloop en toe in een van die trokke aan die slaap geraak. Daar kry hulle haar toe, nog steeds vas aan die slaap agter in die trok. Was almal nie bly nie! Mamma het sommer gehuil, so bly was sy. En Tessie? Sy het nie eers geweet van al die opwinding nie. Sy het net haar handjies oor haar ogies gevee en toe veilig op Pappa se rug teruggery huis toe.

- Skommel die klankies om die woordjie te bou.

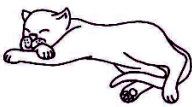
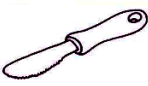

 tka	
 sme	
 keh	
 rke	
 kra	
 rvak	

Figure 2.43

LU 6.1	
--------	--

Table 2.85

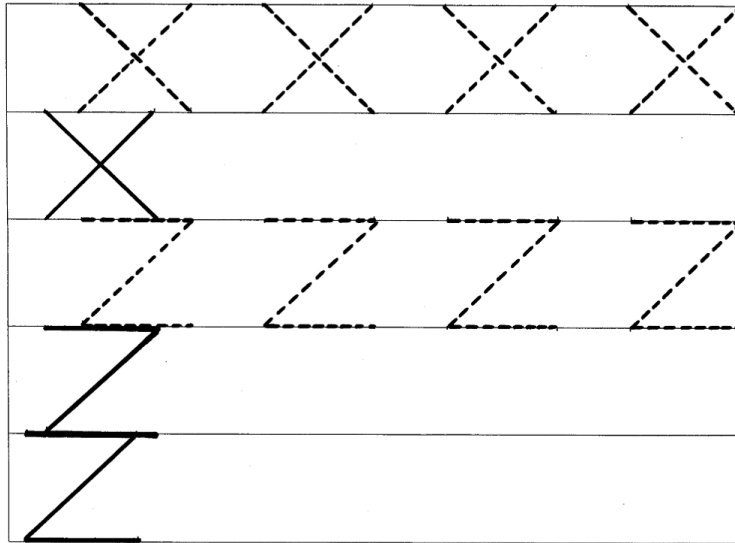

Figure 2.44

LU 4.1	
--------	--

Table 2.86

xX	xilofoon
yY	ys
zZ	Zoeloe
zebra	

Table 2.87

LU 3.4	
--------	--

Table 2.88

2.9.8 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf;

Leeruitkomste 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

Chapter 3

Kwartaal 3

3.1 Wat ‘n ramp! - 01¹

3.1.1 AFRIKAANS HUISTAAL

3.1.2 Wat ‘n ramp!

3.1.3 OPVOEDERS AFDELING

3.1.4 Memorandum

3.1.4.1 INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is ‘n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet ‘n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

‘n Ramp tref die maats in die bos. Uil gee goeie raad.

3.1.5 Hoë-frekwensie woorde en nuwe woordeskat word hersien.

Skrif tussen lyne kry aandag.

INTEGRASIE VAN TEMAS

- Sosiale geregtighede

---

¹This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26058/1.1/>>.

Leerders word bewus van mense met liggaamlike gebreke. Hulle het spesiale versorging nodig en ander moet nie neersien op hulle nie. Gevoelens word bespreek en leerders word bewus van wat veroorsaak ongelukkigheid, hartseer, vrees ens.

- ‘n Gesonde omgewing

Leerders leer meer van die natuur naamlik, akkedisse; hoe om die natuur te bewaar en te versorg.

Die Graad 1’s behoort nou min of meer in die helfte van die jaar te wees. Hulle ken al hulle enkelklanke en gaan nou meer aandag gee aan woordbou, asook die aanleer van dubbelklanke. In hierdie module word aa, ee en oo aangeleer. Onthou om hierdie klanke op gereelde basis vir die leerders te flits.

In hierdie module begin die leerders in dik lyntjies skryf. Sommige skole verkies dat die leerders direk in dun lyntjies begin skryf, of slegs in die helfte van die lyntjie skryf. In daardie geval moet die module asseblief aangepas word.

Leerders moet elke week ten minste een storie skryf. Laat hulle die woorde op hulle woordeskatbladsye en hulle woordeboekies hiervoor gebruik. Gee aan hulle ‘n onderwerp soos “Willie”, of “Willie en Makkie gaan speel”, of “Makkie se partytjie”. Daar is verskeie uitkomstes wat hierop van toepassing is. Die onderwyser kan, soos wat hy / sy in die klas op sekere aspekte van skryf fokus, self besluit watter uitkomst by watter geleentheid geassesseer gaan word.

LU 4.5 LU 4.6 LU 6.2 LU 6.3

Die leerders behoort nou al meer selfstandig te wees om groter verantwoordelikheid te aanvaar. Deel hiervan is om self boodskappe tuis en by die skool korrek oor te dra. Leerders kan dit eers in die klas oefen, waar die opvoeder vir hulle ‘n boodskap gee om aan ‘n ander opvoeder of selfs aan ‘n ander leerder oor te dra. Toets die leerders gereeld hierin. Stuur op spesifieke dae ‘n vraag of boodskap huis toe en laat die leerders die volgende dag die antwoord terug rapporteer. Doen dit gereeld totdat die leerders dit korrek kan doen.

LU 1.5 LU 2.5

Die leerders het teen hierdie tyd ‘n redelike woordeskat opgebou. Hulle behoort teen hierdie tyd ook eenvoudige biblioteekboeke met eenvoudige woordeskat en baie herhaling te kan lees. Nooi leerders uit om sulke boeke by die skool te kom lees. Hulle kan die storie voorlees en vertel hoekom hulle daarvan hou. Bespreek die karakters en gebeure in die boek. Maak seker dat, selfs al het hulle die storie gememoriseer, hulle die boeke korrek hanteer (reg vashou, korrek blaai, ens.). Laat leerders die storie voorspel deur na die voorblad en prente in die boek te kyk. Wanneer hulle vashaak, kan hulle na ander woorde in die sin of na die prent kyk, of hulle kan “raai” wat die woord dalk kan wees. Daar is weer eens heelwat uitkomstes wat hierop van toepassing is. Die onderwyser kan elke keer op ‘n ander aspek fokus en die leerders oor ‘n tydperk toets.

LU 3.1 LU 3.2 LU 3.3

LU 3.4 LU 3.6

In hierdie module gaan die leerders heelwat hersiening doen van die frekwensie-woordeskat wat reeds aangeleer is. Sorg dat hulle dit gereeld lees en gebruik. Flits die woorde vir hulle en laat hulle dit gebruik wanneer hulle stories skryf.

LU 3.4

Leer ook vir hulle die volgende woorde aan as frekwensie-woordeskat: jaag, stert, vinnig, soek, verloor, hartseer, kwaad, bang, opgewonde.

LU 3.4

Lees die storie aan hulle voor. Vra vooraf vir die leerders om spesifiek te luister hoe Makkie sy stert verloor het. Vra aan die einde van die storie vir hulle hoe dit gebeur het. Doen dieselfde met ander stories. Vra vooraf vir die leerders om vir iets spesifieks, of vir ‘n hoofgedagte, te luister (bv. luister na die storie en probeer agterkom hoeveel kinders altesaam in die park gaan speel het, of hoekom Hansie so graag nuwe skoene wou hê). Doen dit totdat u uiteindelik al die leerders hierop geassesseer het.

LU 1.3

Vra na die storie vir die leerders hoe hulle voel as hulle iets verloor het (dit sluit ook by die vorige module aan). Laat hulle veral oor hulle gevoelens gesels. Wat maak ons nog ongelukkig? Wat maak jou bly / kwaad / opgewonde?

LU 2.1

Daar is 'n hersieningsbladsy van woorde wat die leerders in die eerste paar modules geleer het. Laat hulle die woord met die regte prentjie verbind (elkeen in 'n ander kleur, anders is dit moeilik om na te sien).

Daar is 'n knip-en-plak bladsy wat gebaseer is op die storie wat hulle gehoor het. Hulle moes goed na die storie geluister het om dit te kan doen. Leerders moet eers die prente in die regte volgorde (van 1 – 4) plak. Daarna moet hulle die sinne daarby gaan pas en plak. Laat hulle in groepe vertel wat hulle sien en die sinne lees.

Daar is 'n speletjie waarin leeswoorde hersien word. Ongeveer vier tot vyf leerders kan dit op 'n keer speel. Naas die bord, benodig hulle ook 'n dobbelsteen en 'n teller vir elke leerder. (Die bord kan ook op karton gekopieer word, ingekleur word en oorgetrek word met plastiek om dit meer duursaam te maak.) Leerders kan die borde selfs huis toe neem om daar saam met boeties en sussies te speel.

Leerders maak beurte om te gooi. Indien hulle nie op 'n woord geland het nie, moet hulle outomaties weer gooi. Indien hulle wel op 'n woord geland het, moet hulle dit lees. Indien hulle dit kan lees, kry hulle nog 'n beurt. Indien nie, kry die volgende leerder 'n beurt. Wanneer hulle op 'n glyplank land, moet hulle ondertoe gly. Die leerder wat eerste op / oor die laaste blokkie is, wen die speletjie.

Lees die storie vir die leerders voor. Gebruik baie van die stories wat in die klas voorgelees word om ander vaardighede, soos luistervaardighede, te toets. Vra vrae soos die volgende:

Wie het almal help soek?

Waar het hulle oral gesoek?

Hoekom kon hulle nie Makkie se stert kry nie?

Hoekom het hulle opgehou soek?

LU 1.3

Laat leerders die woorde in die storie klap om te sien uit hoeveel lettergrepe dit bestaan. (Gebruik ook ander woorde om dieselfde vaardigheid te toets.) Doen dit met woorde soos die volgende:

hartseer

boomwortels

grond

Grootoog

bossies

blare

daarsonder

LU 6.1

Leerders in die eerste blokkie 'n a, en in die tweede blokkie 'n aa invul. Gesels oor die verskil in klank. Laat hulle die nuwe woorde lees en illustreer. Hierdie aktiwiteit word herhaal met o en oo.

3.1.6 LEERDERS AFDELING

3.1.7 Inhoud

3.1.7.1 Wie kan my vang?

Die Waps-kindere lag en skreeu dat jy hulle amper dwarsdeur die bos kan hoor! Hulle speel aan-aan, en Willie is "aan"! Willie jaag eers vir Kassie en wanneer Kassie te vinnig om 'n draai verdwyn, hardloop hy agter Bienkie en dan agter Vollie aan. Elke keer wanneer Willie so vinnig van rigting verander, skreeu hulle eers. Dit is sommer 'n lekker speletjie en hulle kan dit vir ure aanmekaar speel!

Makkie speel ook saam. Hy kan nie so ver soos die Waps-kindere en Vollie hardloop nie, maar hy is baie rats en beweeg vinnig tussen die blare en boomwortels deur. Wanneer hulle nie kyk nie, kruip hy vinnig onder een van die herfsblare op die grond weg om asem te skep!

Aaaaaah! Daar sien Willie vir Makkie! Met 'n kreet storm hy op Makkie af! Hy was nou lank genoeg "aan" en iemand anders kan nou vir 'n slag 'n beurt kry. Hy wil nou weer bietjie rondhardloop terwyl iemand HOM jaag! Hy gryp vir Makkie aan die stert: "Het jou!"

Nou is Makkie aan. Hy wil net begin toe Bienkie uitroep: “Makkie, jou stert!” Almal kyk na Makkie en sowaar, sy stert is af! Daar waar Makkie se mooi stert was, is nou net ‘n stompie. Waaraan gaan Makkie nou ‘n mooi strik vasbind as hulle weer feesvier of verjaarsdag hou? Almal staan doodstil. Niemand weet wat om te sê nie en niemand is meer lus vir speel nie. Wat gaan hulle nou doen?

- Soek die prentjie wat by die woordjie pas

Figure 3.1

LU 3.4	
--------	--

Table 3.1

- Knip en plak bladsy

1.	
2.	
3.	
4.	

Table 3.2

LU 1.3		LU 3.4	
--------	--	--------	--

Table 3.3

- Knip en plak bladsy

Willie jaag vir Makkie.
Willie vang vir Makkie.
Makkie se stert is weg.
Makkie is baie hartseer.

Table 3.4

- Knip en plak bladsy

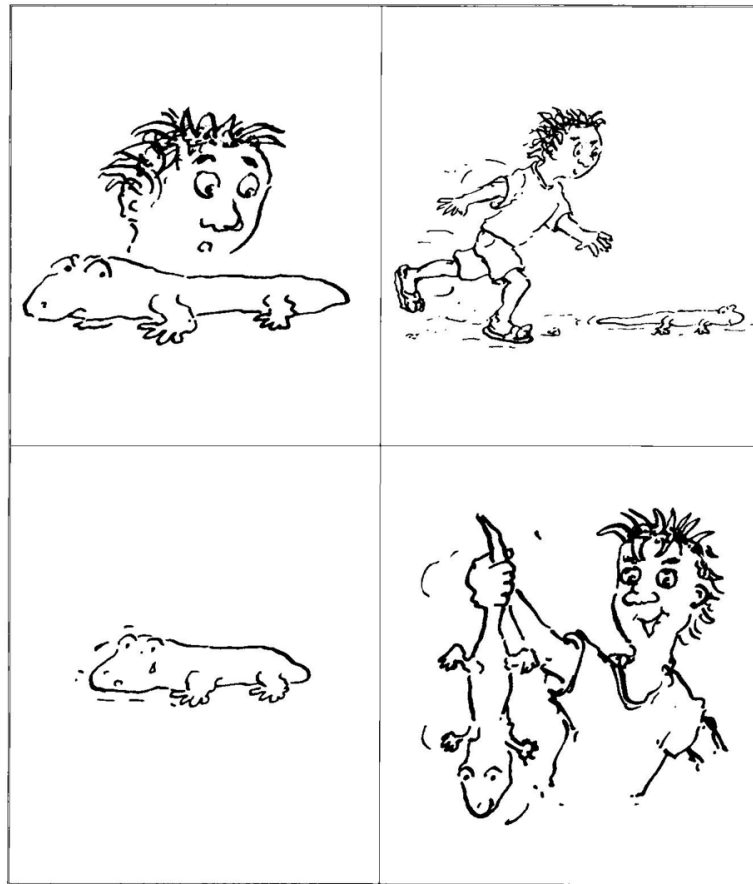

Figure 3.2

- Kies die regte woord wat die prentjie beskryf.

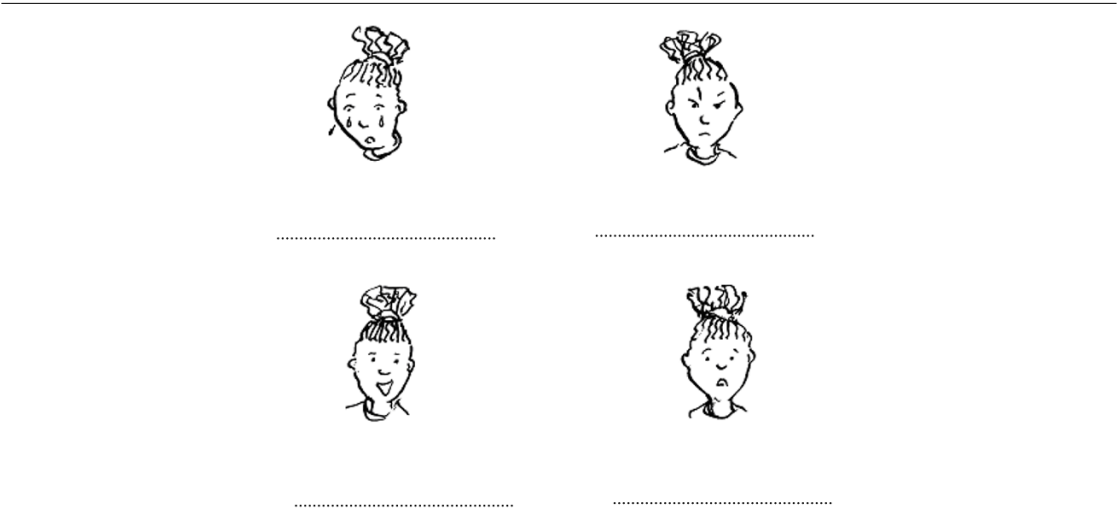

Figure 3.3

LU 3.4	
--------	--

Table 3.5

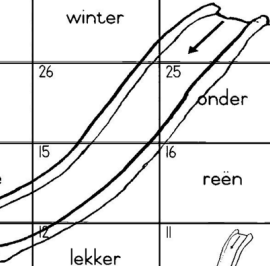
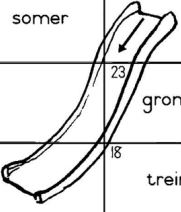

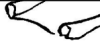

Wenner! Die einde.	40	39 oranje	38 bruin	37 lente	36	35 rus
28 herfs	29 winter	30 	31 somer	32 	33 blare	34 vrugte
27 bo	26	25 onder	24	23 grond	22 geel	21 brief
14 somme	15	16 reën	17 	18 trein	19 tonnels	20
13 	12 lekker	11 	10 woes	9 hare	8 slaap	7
☆☆☆ Begin hier	1 lees	2 	3 teken	4	5 fees	6 woon

Figure 3.4

LU 3.4	
--------	--

Table 3.6

3.1.8 Assessering

Leeruitkomst 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne ‘n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.3: Dit is duidelik wanneer die leerder met genot na kort stories, rympies, gedigte en liedjies uit verskeie kulture luister en begrip toon;

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

3.2 Wat ‘n ramp! - 02²

3.2.1 AFRIKAANS HUISTAAL

3.2.2 Wat ‘n ramp!

3.2.3 OPVOEDERS AFDELING

3.2.4 Memorandum

3.2.4.1 INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is ‘n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet ‘n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

‘n Ramp tref die maats in die bos. Uil gee goeie raad.

3.2.5 Hoë-frekwensie woorde en nuwe woordeskat word hersien.

Skrif tussen lyne kry aandag.

INTEGRASIE VAN TEMAS

- Sosiale geregtighede

---

²This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26059/1.1/>>.

Leerders word bewus van mense met liggaamlike gebreke. Hulle het spesiale versorging nodig en ander moet nie neersien op hulle nie. Gevoelens word bespreek en leerders word bewus van wat veroorsaak ongelukkigheid, hartseer, vrees ens.

- ‘n Gesonde omgewing

Leerders leer meer van die natuur naamlik, akkedisse; hoe om die natuur te bewaar en te versorg.

Die Graad 1's behoort nou min of meer in die helfte van die jaar te wees. Hulle ken al hulle enkelklanke en gaan nou meer aandag gee aan woordbou, asook die aanleer van dubbelklanke. In hierdie module word aa, ee en oo aangeleer. Onthou om hierdie klanke op gereelde basis vir die leerders te flits.

In hierdie module begin die leerders in dik lyntjies skryf. Sommige skole verkies dat die leerders direk in dun lyntjies begin skryf, of slegs in die helfte van die lyntjie skryf. In daardie geval moet die module asseblief aangepas word.

Leerders moet elke week ten minste een storie skryf. Laat hulle die woorde op hulle woordeskatbladsye en hulle woordeboekies hiervoor gebruik. Gee aan hulle ‘n onderwerp soos “Willie”, of “Willie en Makkie gaan speel”, of “Makkie se partytjie”. Daar is verskeie uitkomstes wat hierop van toepassing is. Die onderwyser kan, soos wat hy / sy in die klas op sekere aspekte van skryf fokus, self besluit watter uitkomst by watter geleentheid geassesseer gaan word.

LU 4.5 LU 4.6 LU 6.2 LU 6.3

Die leerders behoort nou al meer selfstandig te wees om groter verantwoordelikheid te aanvaar. Deel hiervan is om self boodskappe tuis en by die skool korrek oor te dra. Leerders kan dit eers in die klas oefen, waar die opvoeder vir hulle ‘n boodskap gee om aan ‘n ander opvoeder of selfs aan ‘n ander leerder oor te dra. Toets die leerders gereeld hierin. Stuur op spesifieke dae ‘n vraag of boodskap huis toe en laat die leerders die volgende dag die antwoord terug rapporteer. Doen dit gereeld totdat die leerders dit korrek kan doen.

LU 1.5 LU 2.5

Die leerders het teen hierdie tyd ‘n redelike woordeskat opgebou. Hulle behoort teen hierdie tyd ook eenvoudige biblioteekboeke met eenvoudige woordeskat en baie herhaling te kan lees. Nooi leerders uit om sulke boeke by die skool te kom lees. Hulle kan die storie voorlees en vertel hoekom hulle daarvan hou. Bespreek die karakters en gebeure in die boek. Maak seker dat, selfs al het hulle die storie gememoriseer, hulle die boeke korrek hanteer (reg vashou, korrek blaai, ens.). Laat leerders die storie voorspel deur na die voorblad en prente in die boek te kyk. Wanneer hulle vashaak, kan hulle na ander woorde in die sin of na die prent kyk, of hulle kan “raai” wat die woord dalk kan wees. Daar is weer eens heelwat uitkomstes wat hierop van toepassing is. Die onderwyser kan elke keer op ‘n ander aspek fokus en die leerders oor ‘n tydperk toets.

LU 3.1 LU 3.2 LU 3.3

LU 3.4 LU 3.6

In hierdie module gaan die leerders heelwat hersiening doen van die frekwensie-woordeskat wat reeds aangeleer is. Sorg dat hulle dit gereeld lees en gebruik. Flits die woorde vir hulle en laat hulle dit gebruik wanneer hulle stories skryf.

LU 3.4

Leer ook vir hulle die volgende woorde aan as frekwensie-woordeskat: jaag, stert, vinnig, soek, verloor, hartseer, kwaad, bang, opgewonde.

LU 3.4

Lees die storie aan hulle voor. Vra vooraf vir die leerders om spesifiek te luister hoe Makkie sy stert verloor het. Vra aan die einde van die storie vir hulle hoe dit gebeur het. Doen dieselfde met ander stories. Vra vooraf vir die leerders om vir iets spesifieks, of vir ‘n hoofgedagte, te luister (bv. luister na die storie en probeer agterkom hoeveel kinders altesaam in die park gaan speel het, of hoekom Hansie so graag nuwe skoene wou hê). Doen dit totdat u uiteindelik al die leerders hierop geassesseer het.

LU 1.3

Vra na die storie vir die leerders hoe hulle voel as hulle iets verloor het (dit sluit ook by die vorige module aan). Laat hulle veral oor hulle gevoelens gesels. Wat maak ons nog ongelukkig? Wat maak jou bly / kwaad / opgewonde?

LU 2.1

Daar is ‘n hersieningsbladsy van woorde wat die leerders in die eerste paar modules geleer het. Laat hulle die woord met die regte prentjie verbind (elkeen in ‘n ander kleur, anders is dit moeilik om na te sien).

3.2.6 LEERDERS AFDELING**3.2.7 Inhoud****3.2.7.1 Die groot soektog!**

Die Waps kinders staan eers vir ‘n rukkie doodstil, en toe kondig Willie aan dat hulle moet begin soek. “Makkie se stert moet nog hier iewers wees! Ons moet tussen die blare en takkies op die grond soek. Ons moet sy stert kry. Dalk weet Groottoog hoe ons dit weer kan aankry!”

Die Wapse en Vollie en Makkie soek en soek. Eers onder hierdie boom, en dan onder daardie hople blare. Onder die bossies en teenaan die boomwortels. Hulle soek oral waar hulle gespeel het. Later kom selfs Mamma en Pappa, en een van die Toebels wat in die bos kuier, help soek. Meneer Mol sien baie swak en kan nie juis help nie, maar hy dra koeldrank aan en probeer almal moed inpraat.

Makkie is baie hartseer. Hy is baie lief vir sy mooi lang stert en hy voel net nie reg daarsonder nie. Sy hele lyfie voel somer snaaks en dit is vreemd om oor die grond te hardloop sonder sy stert wat altyd so netjies agterna kom.

Later word dit al skemer en moet hulle maar eers ophou soek. Willie tel vir arme Makkie op sy skouer en stap terug boomhuis toe. Almal is maar stil en hartseer. Niemand kan aan ‘n plan dink om Makkie te help nie. Willie het selfs vir Meneer Mol gevra of hulle nie dalk vir Makkie ‘n nuwe stert sou kon koop nie, maar Meneer Mol het gesê die winkels verkoop nie akkedissterie nie. Meneer Mol kon nie eers dink dat hy al ooit ‘n akkedis sonder ‘n stert gesien het nie, en selfs Pappa kon nie so iets onthou nie.

Dit laat Makkie net treuriger voel en hy is daardie aand glad nie lus vir gesels of stories luister nie. Hy is seker dat hy die enigste akkedis in die bos is sonder ‘n mooi lang stert! Hy raak somer vroege al op Willie se kopkussing aan die slaap. Wat nou?

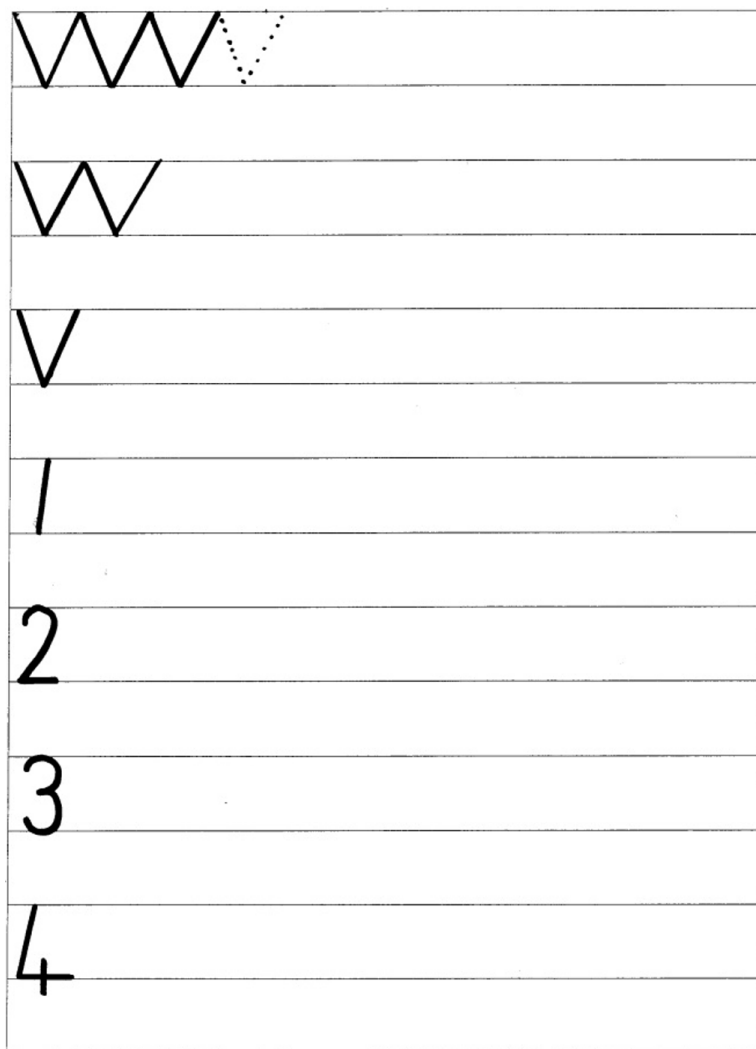

Figure 3.5

LU 4.1	
--------	--

Table 3.7

- Vul in: a en aa en teken die prentjies

k__s	
k_____s	
m___n	
m_____n	
h___k	
h_____k	

Table 3.8

LU 3.5	
--------	--

Table 3.9

- Vul die regte klankie in.

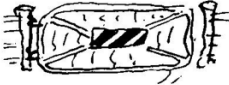

m___n	
m___t	
h___k	
s___n	
m___t	

Figure 3.6

LU 1.6	
--------	--

Table 3.10

- Kyk na die geheime woord. Hoeveel woordjies kan jy daarin sien?
kanspeelnmtuherfsonh

Table 3.11

LU 6.2	
--------	--

Table 3.12

- Kleur die woorde in wat jy kan lees.

winter	somer	fees	Vier
oranje	geel	seisoene	rooi
bruin	verkleur	herfs	vrugte
rus	jaag	vinnig	stert
soek	lente	verloor	hartseer
kwaad	krulhare	bang	opgewonde
teken	lekker	maatjies	somme
grawe	weet	help	reën
woes	dieselfde	skryf	tonnels

Table 3.13

Dit was maklik!

Amper daar!

Ek gaan nog oefen!

Figure 3.7

LU 3.4	
--------	--

Table 3.14

3.2.8 Assessering

Leeruitkomst 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne ‘n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.6: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Assesseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir ‘n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomst 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringstandaard 6.2: Dit is duidelik wanneer die leerder met woorde werk.

3.3 Wat ‘n ramp! - 03³

3.3.1 AFRIKAANS HUISTAAL

3.3.2 Wat ‘n ramp!

3.3.3 OPVOEDERS AFDELING

3.3.4 Memorandum

3.3.4.1 INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is ‘n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet ‘n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

‘n Ramp tref die maats in die bos. Uil gee goeie raad.

3.3.5 Hoë-frekwensie woorde en nuwe woordeskat word hersien.

Skrif tussen lyne kry aandag.

INTEGRASIE VAN TEMAS

³This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26061/1.1/>>.

- Sosiale geregtighede

Leerders word bewus van mense met liggaamlike gebreke. Hulle het spesiale versorging nodig en ander moet nie neersien op hulle nie. Gevoelens word bespreek en leerders word bewus van wat veroorsaak ongelukkigheid, hartseer, vrees ens.

- ‘n Gesonde omgewing

Leerders leer meer van die natuur naamlik, akkedisse; hoe om die natuur te bewaar en te versorg.

Die Graad 1's behoort nou min of meer in die helfte van die jaar te wees. Hulle ken al hulle enkelklanke en gaan nou meer aandag gee aan woordbou, asook die aanleer van dubbelklanke. In hierdie module word aa, ee en oo aangeleer. Onthou om hierdie klanke op gereelde basis vir die leerders te flits.

In hierdie module begin die leerders in dik lyntjies skryf. Sommige skole verkies dat die leerders direk in dun lyntjies begin skryf, of slegs in die helfte van die lyntjie skryf. In daardie geval moet die module asseblief aangepas word.

Leerders moet elke week ten minste een storie skryf. Laat hulle die woorde op hulle woordeskatbladsye en hulle wordeboekies hiervoor gebruik. Gee aan hulle ‘n onderwerp soos “Willie”, of “Willie en Makkie gaan speel”, of “Makkie se partytjie”. Daar is verskeie uitkomstes wat hierop van toepassing is. Die onderwyser kan, soos wat hy / sy in die klas op sekere aspekte van skryf fokus, self besluit watter uitkomstes by watter geleentheid geassesseer gaan word.

LU 4.5 LU 4.6 LU 6.2 LU 6.3

Die leerders behoort nou al meer selfstandig te wees om groter verantwoordelikheid te aanvaar. Deel hiervan is om self boodskappe tuis en by die skool korrek oor te dra. Leerders kan dit eers in die klas oefen, waar die opvoeder vir hulle ‘n boodskap gee om aan ‘n ander opvoeder of selfs aan ‘n ander leerder oor te dra. Toets die leerders gereeld hierin. Stuur op spesifieke dae ‘n vraag of boodskap huis toe en laat die leerders die volgende dag die antwoord terug rapporteer. Doen dit gereeld totdat die leerders dit korrek kan doen.

LU 1.5 LU 2.5

Die leerders het teen hierdie tyd ‘n redelike woordeskat opgebou. Hulle behoort teen hierdie tyd ook eenvoudige biblioteekboeke met eenvoudige woordeskat en baie herhaling te kan lees. Nooi leerders uit om sulke boeke by die skool te kom lees. Hulle kan die storie voorlees en vertel hoekom hulle daarvan hou. Bespreek die karakters en gebeure in die boek. Maak seker dat, selfs al het hulle die storie gememoriseer, hulle die boeke korrek hanteer (reg vashou, korrek blaai, ens.). Laat leerders die storie voorspel deur na die voorblad en prente in die boek te kyk. Wanneer hulle vashaak, kan hulle na ander woorde in die sin of na die prent kyk, of hulle kan “raai” wat die woord dalk kan wees. Daar is weer eens heelwat uitkomstes wat hierop van toepassing is. Die onderwyser kan elke keer op ‘n ander aspek fokus en die leerders oor ‘n tydperk toets.

LU 3.1 LU 3.2 LU 3.3

LU 3.4 LU 3.6

In hierdie module gaan die leerders heelwat hersiening doen van die frekwensie-woordeskat wat reeds aangeleer is. Sorg dat hulle dit gereeld lees en gebruik. Flits die woorde vir hulle en laat hulle dit gebruik wanneer hulle stories skryf.

LU 3.4

Leer ook vir hulle die volgende woorde aan as frekwensie-woordeskat: jaag, stert, vinnig, soek, verloor, hartseer, kwaad, bang, opgewonde.

LU 3.4

Lees die storie aan hulle voor. Vra vooraf vir die leerders om spesifiek te luister hoe Makkie sy stert verloor het. Vra aan die einde van die storie vir hulle hoe dit gebeur het. Doen dieselfde met ander stories. Vra vooraf vir die leerders om vir iets spesifieks, of vir ‘n hoofgedagte, te luister (bv. luister na die storie en probeer agterkom hoeveel kinders altesaam in die park gaan speel het, of hoekom Hansie so graag nuwe skoene wou hê). Doen dit totdat u uiteindelik al die leerders hierop geassesseer het.

LU 1.3

Vra na die storie vir die leerders hoe hulle voel as hulle iets verloor het (dit sluit ook by die vorige module aan). Laat hulle veral oor hulle gevoelens gesels. Wat maak ons nog ongelukkig? Wat maak jou bly / kwaad / opgewonde?

LU 2.1

Daar is 'n hersieningsbladsy van woorde wat die leerders in die eerste paar modules geleer het. Laat hulle die woord met die regte prentjie verbind (elkeen in 'n ander kleur, anders is dit moeilik om na te sien).

Laat die leerders die sinne eers in groepe en later individueel lees. Hulle moet ook 'n prent teken wat by die sinne pas.

Leerders een of twee sinne skryf wat by die prent pas. (Hulle kan die woordeskatbladsy gebruik.)

Gesels ook met die leerders oor “groot” en “klein”. Begin die gesprek deur te sê dat Makkie se stert baie klein is, terwyl die bos baie groot is. Laat leerders nog voorwerpe in die bos uitwys wat baie groot of baie klein is. Hulle moet die inligting dan in die tabel oorstel. Aan die een kant moet hulle alles in die bos teken wat kleiner as Willie is, aan die ander kant alles wat groter is. (Die gesprek kan ook uitbrei na ander alledaagse voorwerpe wat groot en klein is).

3.3.6 LEERDERS AFDELING

3.3.7 Inhoud

- Lees die storie en teken die prentjie

Figure 3.8

Willie en Makkie speel in die bos. Hulle speel aan-aan. Willie hardloop. Makkie hardloop vinnig. Willie vang vir Makkie. Makkie se stert is weg! Willie en Makkie is baie hartseer. Hulle soek en soek. Die stert is weg! Pappa en Mamma help ook soek. Hulle soek in die bos. Waar is Makkie se stert?

Table 3.15

Figure 3.9

.....

.....

.....

.....

LU 4.3	
--------	--

Table 3.16

- Wat is groter en kleiner as Willie?

Groter as Willie	Kleiner as Willie

Table 3.17

LU 5.1	
--------	--

Table 3.18

- Bou die woord en teken die prent

g\ee/l	
s\ee/r	
b\ee/n	
m\ee/l	
v\ee/r	

Figure 3.10

LU 3.5	
--------	--

Table 3.19

aa	aartappel	gaan
haan	kraan	traan
saam	maan	raas
ee	geel	meet
see	weet	veel
been	leer	bees

Table 3.20

LU 3.4	
--------	--

Table 3.21

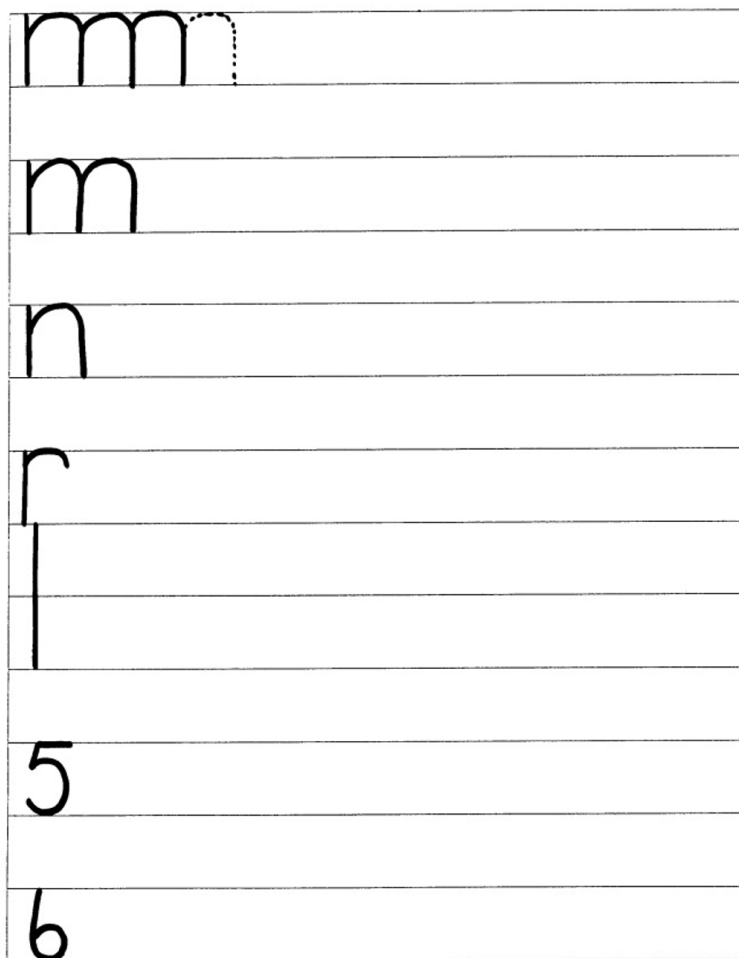

Figure 3.11

LU 4.1	
--------	--

Table 3.22

3.3.8 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Assesseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Assesseringsstandaard 4.3: Dit is duidelik wanneer die leerder vir verskillende doeleindes skryf.

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringsstandaard 5.1: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om konsepte te ontwikkel.

3.4 Wat 'n Ramp! - 04⁴

3.4.1 AFRIKAANS HUISTAAL

3.4.2 Wat 'n ramp!

3.4.3 OPVOEDERS AFDELING

3.4.4 Memorandum

3.4.4.1 INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

'n Ramp tref die maats in die bos. Uil gee goeie raad.

3.4.5 Hoë-frekwensie woorde en nuwe woordeskat word hersien.

Skrif tussen lyne kry aandag.

INTEGRASIE VAN TEMAS

- Sosiale geregtighede

Leerders word bewus van mense met liggaamlike gebreke. Hulle het spesiale versorging nodig en ander moet nie neersien op hulle nie. Gevoelens word bespreek en leerders word bewus van wat veroorsaak ongelukkigheid, hartseer, vrees ens.

- 'n Gesonde omgewing

Leerders leer meer van die natuur naamlik, akkedisse; hoe om die natuur te bewaar en te versorg.

Die Graad 1's behoort nou min of meer in die helfte van die jaar te wees. Hulle ken al hulle enkelklanke en gaan nou meer aandag gee aan woordbou, asook die aanleer van dubbelklanke. In hierdie module word aa, ee en oo aangeleer. Onthou om hierdie klanke op gereelde basis vir die leerders te flits.

⁴This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26369/1.1/>>.

In hierdie module begin die leerders in dik lyntjies skryf. Sommige skole verkies dat die leerders direk in dun lyntjies begin skryf, of slegs in die helfte van die lyntjie skryf. In daardie geval moet die module asseblief aangepas word.

Leerders moet elke week ten minste een storie skryf. Laat hulle die woorde op hulle woordeskatbladsye en hulle woordeboekies hiervoor gebruik. Gee aan hulle 'n onderwerp soos "Willie", of "Willie en Makkie gaan speel", of "Makkie se partytjie". Daar is verskeie uitkomstes wat hierop van toepassing is. Die onderwyser kan, soos wat hy / sy in die klas op sekere aspekte van skryf fokus, self besluit watter uitkomstes by watter geleentheid geassesseer gaan word.

LU 4.5 LU 4.6 LU 6.2 LU 6.3

Die leerders behoort nou al meer selfstandig te wees om groter verantwoordelikheid te aanvaar. Deel hiervan is om self boodskappe tuis en by die skool korrek oor te dra. Leerders kan dit eers in die klas oefen, waar die opvoeder vir hulle 'n boodskap gee om aan 'n ander opvoeder of selfs aan 'n ander leerder oor te dra. Toets die leerders gereeld hierin. Stuur op spesifieke dae 'n vraag of boodskap huis toe en laat die leerders die volgende dag die antwoord terug rapporteer. Doen dit gereeld totdat die leerders dit korrek kan doen.

LU 1.5 LU 2.5

Die leerders het teen hierdie tyd 'n redelike woordeskat opgebou. Hulle behoort teen hierdie tyd ook eenvoudige biblioteekboeke met eenvoudige woordeskat en baie herhaling te kan lees. Nooi leerders uit om sulke boeke by die skool te kom lees. Hulle kan die storie voorlees en vertel hoekom hulle daarvan hou. Bespreek die karakters en gebeure in die boek. Maak seker dat, selfs al het hulle die storie gememoriseer, hulle die boeke korrek hanteer (reg vashou, korrek blaai, ens.). Laat leerders die storie voorspel deur na die voorblad en prente in die boek te kyk. Wanneer hulle vashaak, kan hulle na ander woorde in die sin of na die prent kyk, of hulle kan "raai" wat die woord dalk kan wees. Daar is weer eens heelwat uitkomstes wat hierop van toepassing is. Die onderwyser kan elke keer op 'n ander aspek fokus en die leerders oor 'n tydperk toets.

LU 3.1 LU 3.2 LU 3.3

LU 3.4 LU 3.6

In hierdie module gaan die leerders heelwat hersiening doen van die frekwensie-woordeskat wat reeds aangeleer is. Sorg dat hulle dit gereeld lees en gebruik. Flits die woorde vir hulle en laat hulle dit gebruik wanneer hulle stories skryf.

LU 3.4

Leer ook vir hulle die volgende woorde aan as frekwensie-woordeskat: jaag, stert, vinnig, soek, verloor, hartseer, kwaad, bang, opgewonde.

LU 3.4

Lees die storie aan hulle voor. Vra vooraf vir die leerders om spesifiek te luister hoe Makkie sy stert verloor het. Vra aan die einde van die storie vir hulle hoe dit gebeur het. Doen dieselfde met ander stories. Vra vooraf vir die leerders om vir iets spesifieks, of vir 'n hoofgedagte, te luister (bv. luister na die storie en probeer agterkom hoeveel kinders altesaam in die park gaan speel het, of hoekom Hansie so graag nuwe skoene wou hê). Doen dit totdat u uiteindelik al die leerders hierop geassesseer het.

LU 1.3

Vra na die storie vir die leerders hoe hulle voel as hulle iets verloor het (dit sluit ook by die vorige module aan). Laat hulle veral oor hulle gevoelens gesels. Wat maak ons nog ongelukkig? Wat maak jou bly / kwaad / opgewonde?

LU 2.1

Daar is 'n hersieningsbladsy van woorde wat die leerders in die eerste paar modules geleer het. Laat hulle die woord met die regte prentjie verbind (elkeen in 'n ander kleur, anders is dit moeilik om na te sien).

Lees die storie op die volgende bladsy vir die leerders voor. Aan die einde is 'n rymplegie wat hulle moet sing. (Hulle moet dus 'n wysie daarvoor maak.) Gee nou vir die leerlinge sinne wat hulle mondelings moet voltooi om vas te stel of hulle oorsaak en gevolg verstaan. Voorbeelde hiervan is:

Makkie was hartseer omdat...

Willie wou vir Makkie help, want...

Hulle kon nie die stert kry nie omdat...

Hulle moes later maar ophou soek omdat...
 Wanneer iemand hartseer is,...
 Willie en Makkie was bly omdat...
 Willie het vir Grootoog gaan vra omdat...
 LU 5.2

3.4.6 LEERDERS AFDELING

3.4.7 Inhoud

3.4.7.1 Goeie ou Grootoog!

Die volgende more breek sonnig en vrolik aan. Willie wil net uit die bed spring en gaan melk drink en speel, toe hy van Makkie se stert onthou. Hulle sal nie vandag kan speel nie. Hulle sal eers aan 'n plan moet dink om Makkie te help. Hoe weet hy nie. En waar hy vir Makkie 'n nuwe stert gaan kry, weet hy ook nie. Maar hy is Makkie se maatjie en maatjies help mekaar. Hy moet net aan 'n plan dink!

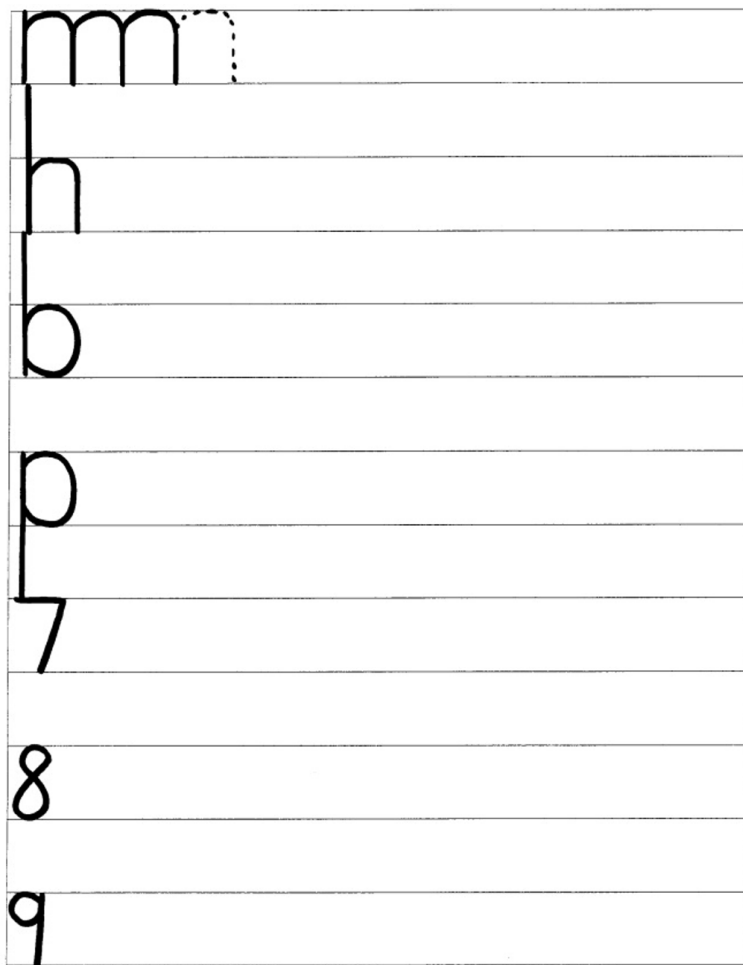
Nadat hulle ontbyt geëet het en Willie sy gesig en ore mooi skoon gewas het, tel Willie weer vir Makkie op sy skouer. Makkie se gesiggie lyk nog treuriger as die vorige dag. Hy mis sy lang stert sommer baie!

Willie stap eers vir oulaas terug na hulle speelplek, maar daar is nog geen teken van Makkie se stert nie. Hulle moet maar ophou soek. Om so 'n klein, bruin stertjie op die groot, bruin grond te kry, is seker maar onmoontlik. Daar is nog net een ding wat hulle kan doen. Hulle moet vir Grootoog gaan vra!

Grootoog sit hoog in 'n boom en slaap toe Willie en Makkie daar aankom. Gelukkig word hy wakker en loer na Willie en Makkie met sulke skrefiesoë. (Uile slaap mos graag in die dag en Grootoog is moeg na hy die heelnag rondgevlieg het.) “Makkie se stert? Het julle dan nie geweet dat akkedisse hulle sterte maar af en toe verloor nie? Daarom groei daar altyd net weer 'n nuwe een uit.” ‘n Nuwe stert? Gaan Makkie 'n nuwe stert kry? Hulle kan hulle ore nie glo nie. Makkie is so bly dat hy van Willie se skouer afval en op sy rug op die grond beland! Willie laat ook nie op hom wag nie en rol saam met Makkie op die blare rond van pure vreugde! Hulle het sommer 'n liedjie gemaak, so bly was hulle. Kyk of jy kan saamsing!

Ons is altwee baie bly,
 Makkie het sy stert gekry!
 Nie hier onder op die grond,
 Al soek ons oral rond en bont!
 Sy stertjie was toe glad nie weg!
 Hy kry mos weer een, als is reg!
 Nou kan ons mos weer gaan speel,
 Die son skyn tog so mooi en geel!

Figure 3.12

LU 4.1	
--------	--

Table 3.23

- Vul die blokkiesraaisel in

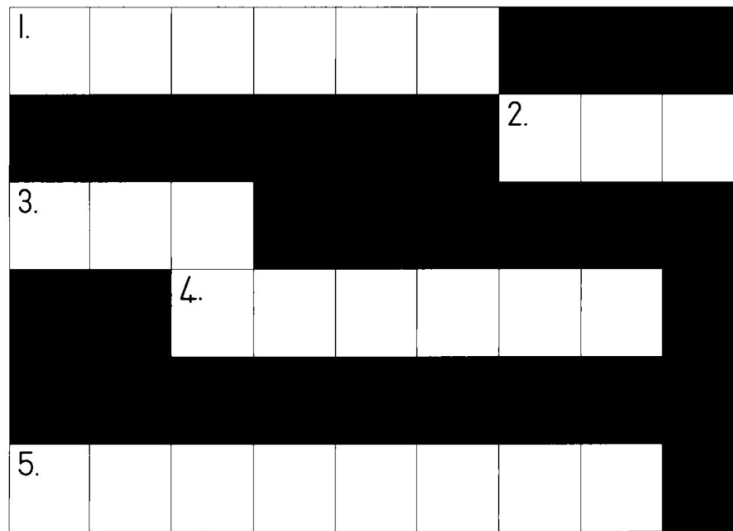

Figure 3.13

1. Wie se stert was weg?
2. Waar het die stert weggeraak?
3. Het hulle die stert weer gekry?
4. Wie het vir Makkie gevang?
5. Wie het vir Makkie goeie nuus gegee?

LU 5.3	
--------	--

Table 3.24

- Vul in: o en oo en teken die prentjie

---

k__p	
k____p	
s__m	
s_____m	
r__k	
r____k	

Figure 3.14

LU 3.5	
--------	--

Table 3.25

oo	soom	oom
boom	room	hoor
woon	groot	loop

Table 3.26

LU 3.4	
--------	--

Table 3.27

3.4.8 Assessering

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Assesseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomste 4:SKRYF: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomste 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

3.5 Wat 'n Ramp! - 05⁵

3.5.1 AFRIKAANS HUISTAAL

3.5.2 Wat 'n ramp!

3.5.3 OPVOEDERS AFDELING

3.5.4 Memorandum

3.5.4.1 INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

'n Ramp tref die maats in die bos. Uil gee goeie raad.

3.5.5 Hoë-frekwensie woorde en nuwe woordeskat word hersien.

Skrif tussen lyne kry aandag.

INTEGRASIE VAN TEMAS

- Sosiale geregtighede

---

⁵This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26372/1.1/>>.

Leerders word bewus van mense met liggaamlike gebreke. Hulle het spesiale versorging nodig en ander moet nie neersien op hulle nie. Gevoelens word bespreek en leerders word bewus van wat veroorsaak ongelukkigheid, hartseer, vrees ens.

- ‘n Gesonde omgewing

Leerders leer meer van die natuur naamlik, akkedisse; hoe om die natuur te bewaar en te versorg.

Die Graad 1’s behoort nou min of meer in die helfte van die jaar te wees. Hulle ken al hulle enkelklanke en gaan nou meer aandag gee aan woordbou, asook die aanleer van dubbelklanke. In hierdie module word aa, ee en oo aangeleer. Onthou om hierdie klanke op gereelde basis vir die leerders te flits.

In hierdie module begin die leerders in dik lyntjies skryf. Sommige skole verkies dat die leerders direk in dun lyntjies begin skryf, of slegs in die helfte van die lyntjie skryf. In daardie geval moet die module asseblief aangepas word.

Leerders moet elke week ten minste een storie skryf. Laat hulle die woorde op hulle woordeskatbladsye en hulle woordeboekies hiervoor gebruik. Gee aan hulle ‘n onderwerp soos “Willie”, of “Willie en Makkie gaan speel”, of “Makkie se partytjie”. Daar is verskeie uitkomstes wat hierop van toepassing is. Die onderwyser kan, soos wat hy / sy in die klas op sekere aspekte van skryf fokus, self besluit watter uitkomst by watter geleentheid geassesseer gaan word.

LU 4.5 LU 4.6 LU 6.2 LU 6.3

Die leerders behoort nou al meer selfstandig te wees om groter verantwoordelikheid te aanvaar. Deel hiervan is om self boodskappe tuis en by die skool korrek oor te dra. Leerders kan dit eers in die klas oefen, waar die opvoeder vir hulle ‘n boodskap gee om aan ‘n ander opvoeder of selfs aan ‘n ander leerder oor te dra. Toets die leerders gereeld hierin. Stuur op spesifieke dae ‘n vraag of boodskap huis toe en laat die leerders die volgende dag die antwoord terug rapporteer. Doen dit gereeld totdat die leerders dit korrek kan doen.

LU 1.5 LU 2.5

Die leerders het teen hierdie tyd ‘n redelike woordeskat opgebou. Hulle behoort teen hierdie tyd ook eenvoudige biblioteekboeke met eenvoudige woordeskat en baie herhaling te kan lees. Nooi leerders uit om sulke boeke by die skool te kom lees. Hulle kan die storie voorlees en vertel hoekom hulle daarvan hou. Bespreek die karakters en gebeure in die boek. Maak seker dat, selfs al het hulle die storie gememoriseer, hulle die boeke korrek hanteer (reg vashou, korrek blaai, ens.). Laat leerders die storie voorspel deur na die voorblad en prente in die boek te kyk. Wanneer hulle vashaak, kan hulle na ander woorde in die sin of na die prent kyk, of hulle kan “raai” wat die woord dalk kan wees. Daar is weer eens heelwat uitkomstes wat hierop van toepassing is. Die onderwyser kan elke keer op ‘n ander aspek fokus en die leerders oor ‘n tydperk toets.

LU 3.1 LU 3.2 LU 3.3

LU 3.4 LU 3.6

In hierdie module gaan die leerders heelwat hersiening doen van die frekwensie-woordeskat wat reeds aangeleer is. Sorg dat hulle dit gereeld lees en gebruik. Flits die woorde vir hulle en laat hulle dit gebruik wanneer hulle stories skryf.

LU 3.4

Leer ook vir hulle die volgende woorde aan as frekwensie-woordeskat: jaag, stert, vinnig, soek, verloor, hartseer, kwaad, bang, opgewonde.

LU 3.4

Lees die storie aan hulle voor. Vra vooraf vir die leerders om spesifiek te luister hoe Makkie sy stert verloor het. Vra aan die einde van die storie vir hulle hoe dit gebeur het. Doen dieselfde met ander stories. Vra vooraf vir die leerders om vir iets spesifieks, of vir ‘n hoofgedagte, te luister (bv. luister na die storie en probeer agterkom hoeveel kinders altesaam in die park gaan speel het, of hoekom Hansie so graag nuwe skoene wou hê). Doen dit totdat u uiteindelik al die leerders hierop geassesseer het.

LU 1.3

Vra na die storie vir die leerders hoe hulle voel as hulle iets verloor het (dit sluit ook by die vorige module aan). Laat hulle veral oor hulle gevoelens gesels. Wat maak ons nog ongelukkig? Wat maak jou bly / kwaad / opgewonde?

LU 2.1

Daar is ‘n hersieningsbladsy van woorde wat die leerders in die eerste paar modules geleer het. Laat hulle die woord met die regte prentjie verbind (elkeen in ‘n ander kleur, anders is dit moeilik om na te sien).

Vertel, in u eie woorde, aan die leerders die legende wat verduidelik hoekom dassie nie ‘n stert het nie. Laat hulle daarna die diere en hul sterte op die volgende bladsy uitknip en die sterte by die regte diere plak.

Lank, lank gelede, het geeneen van die diere sterte gehad nie. Dit was nogal lastig, want ‘n stert kan tog so handig wees om vlieë weg te jaag. Op ‘n dag kom daar ‘n boodskap na die diere wat sê dat daar die volgende middag, op die hoë berg, sterte uitgedeel sal word.

Van die diere, soos luiperd en jakkals, het sommer dadelik begin stap. Hulle wou seker maak dat hulle mooi sterte kry. Van die ander diere, soos hasie, olifant en kameelperd was bietjie luier. Hulle wou nog eers ‘n bietjie eet en in die middagsonnetjie staan. Hulle sou wel ook darem ‘n stert kry.

Van al die diere was dassie die minste lus vir die klim teen die berg op. Hy wou darem veel eerder in die sonnetjie lê. Hy besluit toe om so halfpad teen die berg op ‘n klip te gaan sit en kyk hoe die diere met hulle nuwe sterte lyk as hulle afkom.

Dit was ook nie lank voor van die diere teen die berg begin afkom het nie. Jakkals was baie trots op sy pragtige stert. Hy het dit voor dassie gewaai en gewag dat dassie dit moes bewonder. Ook luiperd het baie van sy sterk stert met die kolle op gehou. Een na die ander het die diere begin afkom. Buffel, leeu, sebra, renoster, seekoei en al die ander diere. Dassie het gelê soos hy lag vir hasie en olifant se kort stertjies. Ook kameelperd het vir dassie baie snaaks gelyk met sy kort stertjie en lang nek. “En wat van jou, Dassie,” het kameelperd gebrom. “Wanneer gaan jy ‘n stert kry?”

Skielik het dassie geskrik. Die mooi lang sterte was lankal op. Hy sou moes hardloop om selfs ‘n kort stertjie te kry.

Maar dassie was te laat. Teen die tyd dat hy bo-op die berg gekom het, was daar glad nie meer sterte oor nie. Nie eens een ou klein stertjie nie.

Dassie moes maar druiptert omdraai. En van daardie dag af moes dassie maar tussen die klippe wegkruip, want die ander diere het altyd gelag as hulle hom so sonder ‘n stert sien.

3.5.6 LEERDERS AFDELING

3.5.7 Inhoud

- Lees die gedigjie. Kan julle bewegings by die woorde sit?

In die bos is almal bly

Makkie het sy stert gekry.

Almal het so lank gesoek

om elke draai en elke hoek.

Dis nou tyd om fees te vier

in die bos, ja sommer hier!

Klap jul hande almal saam

maak nie saak wat is jou naam!

Spring dan hoog op in die lug.

Vandag moet jy nie een keer sug!

Sit jou hande in jou sy,

dans dan sommer, ons is bly!

LU 2.3	LU 3.4
--------	--------

Table 3.28

- Knip die prente uit en pas die diere by hul sterte.

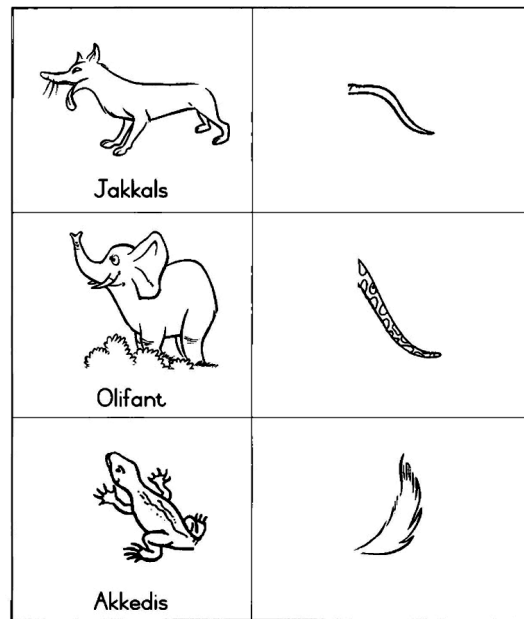

Figure 3.15

- Knip die prente uit en pas die diere by hul sterte.

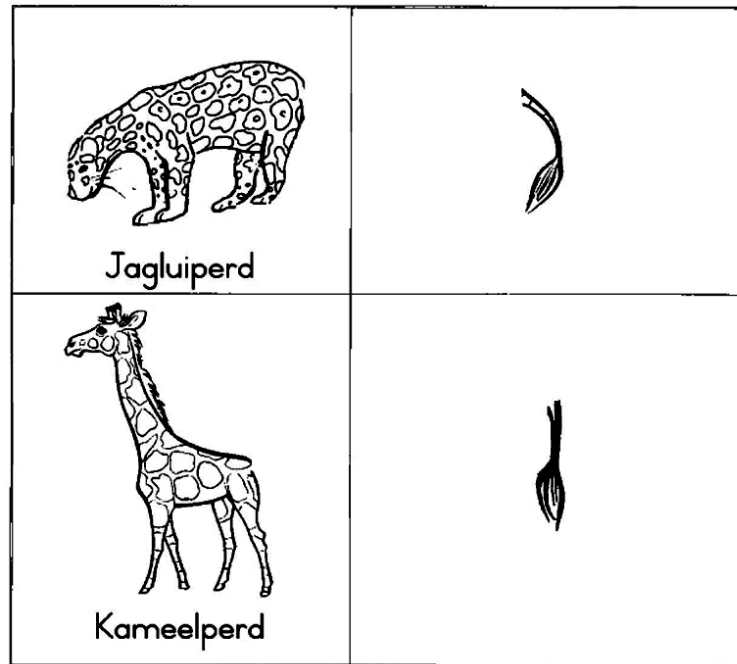

Figure 3.16

LU 5.3	
--------	--

Table 3.29

- Kyk na die prente. Omkring die verskille wat jy sien.

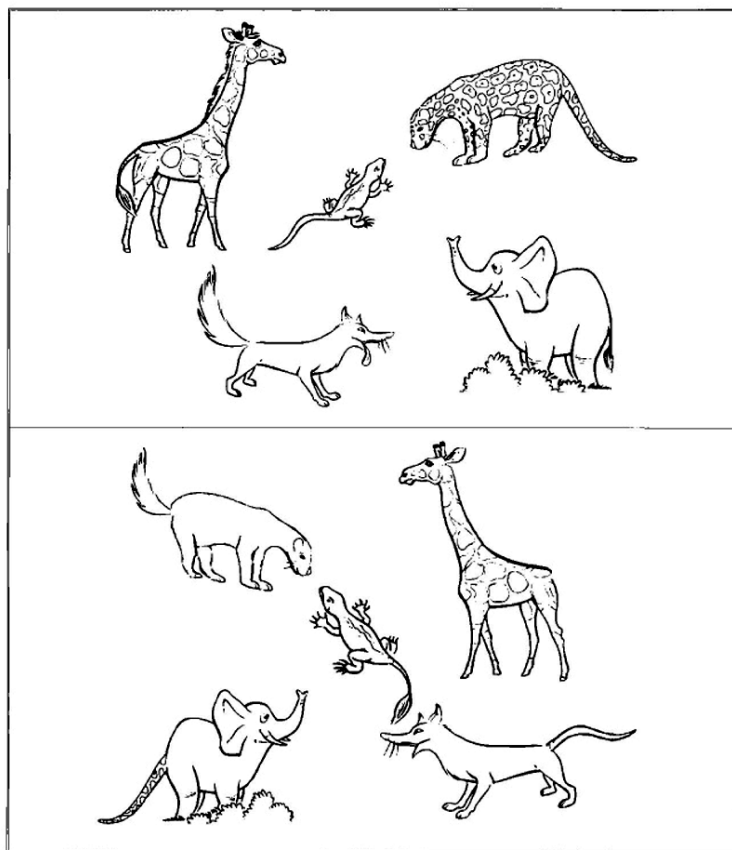

Figure 3.17

LU 5.3	
--------	--

Table 3.30

- Kies die regte klankie om die woord te bou.

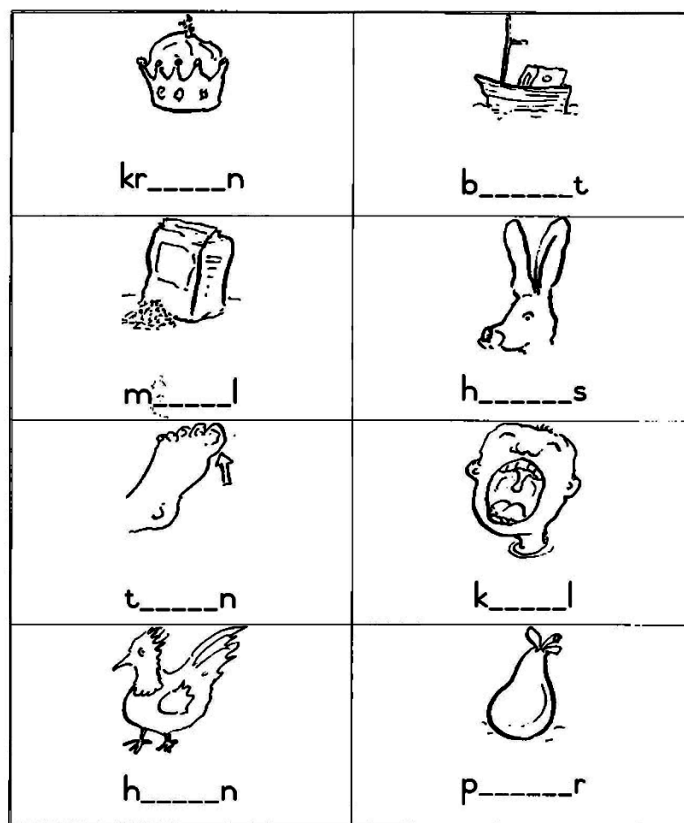

Figure 3.18

LU 1.6	
--------	--

Table 3.31

- Lees die storie en teken die prent.

Willie wil met sy skopfiets gaan ry. Sy skopfiets is weg. Willie soek en soek. Hy soek in die boomhuis. Hy soek op die grond. Hy kan sy skopfiets nêrens kry nie. Makkie help vir Willie. Hulle kan nie die skopfiets kry nie. Hier kom Kassie aan. Kassie het Willie se skopfiets. Almal is baie bly.

Figure 3.19

LU 3.4	
--------	--

Table 3.32

3.5.8 Assessering

Leeruitkomste 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne ‘n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.6: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomste 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne ‘n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.3: Dit is duidelik wanneer die leerder sing, resiteer, mimiek en liedjies, gedigte en rympies opvoer.

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomste 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

3.6 Willie gaan visvang - 01⁶

3.6.1 AFRIKAANS HUISTAAL

3.6.2 Willie gaan visvang

3.6.3 OPVOEDERS AFDELING

3.6.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Sport as onderwerp word in hierdie module behandel. Willie gaan visvang en daar wag 'n groot verrassing. Woorde en letters word tussen lyne geoefen.

INTEGRASIE VAN TEMAS

Menseregte

- Almal het die reg op sportdeelname. Daar moet geriewe vir almal wees.

'n Gesonde omgewing

- Daar moet veilige plekke wees waar kinders kan speel.
- Bespreek.

Die module, "Willie gaan visvang", behandel verskillende sportsoorte. Laat die kinders gesels oor die sportsoorte waaraan hulle deelneem en sportfoto's en -berigte klas toe bring.

Probeer om een of meer sportwedstryde op radio of televisie vir die leerders op band te neem. Hulle moet deur te luister (nie kyk nie!), probeer raai watter sportsoort ter sprake is. Indien daar 'n hele paar voorbeelde is, kan die onderwyser vooraf vir die leerders die verskillende opsies gee. Dit is belangrik dat leerders soms na 'n stem luister van iemand wat hulle nie kan sien nie. Probeer dus ook om gereeld vir hulle stories op band te speel.

LU 1.1

Lees die storie "Willie gaan visvang" aan die klas voor en vra vrae om te toets of hulle geluister het. Leerlinge kan ook hierdie en ander stories vir die klas terugvertel.

LU 1.3

Die onderwyser kan 'n visvang-speletjie maak om leerlinge se woordeskat uit vorige modules te toets. Kies woorde wat die leerders in vorige modules moes leer en skryf hulle op karton neer. (Oopgeknippte papdose of

⁶This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26375/1.1/>>.

ander kartonhouers kan baie goed vir die doel gebruik word.) Heg 'n skuifspeld aan elke kaartjie vas. Maak nou twee of drie eenvoudige visstokkies met 'n hoekie aan die punt. (Die hoekie kan ook 'n skuifspeld wees wat oopgebuig is.) Die “vissies” word met die woorde na onder in 'n houer of op die mat geplaas. Leerders kan nou in groepies van twee of drie visse vang. Indien hulle die woordjie kan lees, kan hulle dit hou. Indien nie, moet hulle dit teruggooi. Die leerder wat aan die einde die meeste visse het, wen.

LU 3.4

In die vorige module is die aa, ee en oo klanke aangeleer. In hierdie module hersien ons bogenoemde klanke en leer ook die uu en oe klanke aan. Agterin hierdie module is weer klankekaartjies wat die leerders kan uitknip om woorde mee te bou. Laat hulle hierdie kaartjies gereeld uithaal en daarmee woorde bou. (Dit is verkieslik dat die kaartjies op karton gekopieer word.)

LU 6.1

Leer die volgende woorde vir die leerders aan: sport, visvang, rugby, krieket, netbal, hokkie, sokker. Onthou om hierdie, asook woorde uit vorige modules, gereeld vir die leerders te flits.

LU 3.4

Koerantaktiwiteite:

Versamel 'n aantal koerante en deel die klas in groepe van vier tot vyf leerders. Laat hulle die aktiwiteit op die volgende bladsy voltooi.

Gebruik ook die koerante om leerders aktiwiteite soos die volgende te laat doen.

- Knip letters uit die koerant om die lede in julle groepe se name mee te bou.
- Soek 'n prent in die koerant van iemand wat gelukkig is.
- Soek 'n prent in die koerant van iemand wat hartseer is.
- Knip vier woorde uit die koerant wat die lede in jou groep kan lees.
- Knip drie woorde uit die koerant en gebruik dit om drie verskillende sinne te skryf.
- Soek 'n woord in die koerant wat met “b” begin.
- Soek 'n woord in die koerant met die “aa” klankie in.

LU 5.3

Leerders begin nou in dun lyntjies skryf. Sorg dat hulle gereeld oefening kry hierin. Stories word egter nog steeds op skoon papier, sonder lyne, geskryf. Laat hulle die aktiwiteit op bladsy 5 doen. Daar is oop lyntjies waarin hulle ook ander letters, syfers en sinne kan oefen.

3.6.5

3.6.6 LEERDERS AFDELING

3.6.7 Inhoud

3.6.7.1 Willie Waps gaan visvang

Willie Waps staan gereed met sy rugsakkie op sy rug. Dit is 'n pragtige dag in die bos en hy gaan visvang! Sy pappa het sy visstok vir hom gemaak toe hy nog baie klein was en hy is baie lief daarvoor. Dit is 'n baie netjiese visstokkie en Willie het al drie groot visse en ag kleintjies daarmee gevang.

Willie se pappa het hom leer visvang. Hy was somer nog klein toe sy pappa hom vir die eerste keer saamgeneem het. Daar langs die stroom het sy pappa vir hom geleer hoe 'n mens 'n visstok vashou, en van die aas wat jy aan jou hoek moet sit en die visse wat wurmpies en goggatjies eet. Sy pappa het ook vir hom geleer dat 'n mens nooit meer moet vang as wat jy gaan nodig hê nie, anders is daar later geen visse in die bos oor nie. Elke keer wanneer Willie op sy eie gaan visvang, onthou hy weer al hierdie belangrike dinge wat sy pappa hom oor visvang geleer het.

Met Makkie op sy skouer loop Willie in die rigting van die stroompie by die groot boom. Vandag gaan hy darem vir jou lekker visvang! In sy rugsakkie het hy 'n blikkie met aas vir die visse en 'n botteltjie koeldrank vir wanneer hy dors word. (Makkie sal somer uit die stroompie water drink, want akkedisse hou nie baie van koeldrank nie.)

By die stroompie gekom, stap Willie stadiger en Makkie loer versigtig oor sy skouer. Hulle wil nie die visse skrikmaak nie - anders vang hulle dalk niks! Willie gaan sit op 'n mooi ronde klip en begin solank die aas aan sy hoek sit. Daarna gooi hy die lyn in die water en sit terug. Nou moet die visse byt!

Die van julle wat al gaan visvang het, sal seker weet dat mens soms lank sit sonder dat enige visse aan jou aas kom proe. Willie en Makkie is later skoon moeg! Visvang is nie lekker as 'n mens nie 'n vis vang nie! Gelukkig kom Vollie later daar verby gestap - hy grawe in die bos vir bolle en knolle om te eet. Toe hy vir Willie en Makkie sien, onderbreek hy eers sy soektog na kos en kom sit by hulle en gesels. Hulle gesels so lekker oor die bos en die nuwe paadjies wat Vollie gesien het en die nuwe plekkies waar hulle nog altwee wil gaan loop, dat Willie skoon vergeet van die visse wat hy wil vang. Skielik is daar 'n harde pluk aan die lyn! Willie en Makkie wip soos hulle skrik en Vollie dans al in die ronde van opgewondenheid! Wat het Willie gevang?

- Makkie en Vollie was so opgewonde, dat hulle 'n liedjie gesing het. Kan jy saamsing?

Ons staan nog so by die stroom,
 ons het nog gestaan en droom.
 Skielik byt iets aan die hoek,
 nou moet ons die vis gaan soek!
 Willie moet nou swoeg en sweet
 as hy vanaand die vis wil eet.
 Visvang is mos harde werk,
 jy word sommer baie sterk!
 Ons is sommer baie bly!
 Willie gaan 'n groot vis kry!
 Sing nou almal, sing nou saam.
 Sing vir Willie, roep sy naam!

LU 3.4	
--------	--

Table 3.33

- Soek 'n prent in die koerant wat by die woord pas.

Krieket	sokker
Rugby	tennis

Table 3.34

LU 3.4	
--------	--

Table 3.35

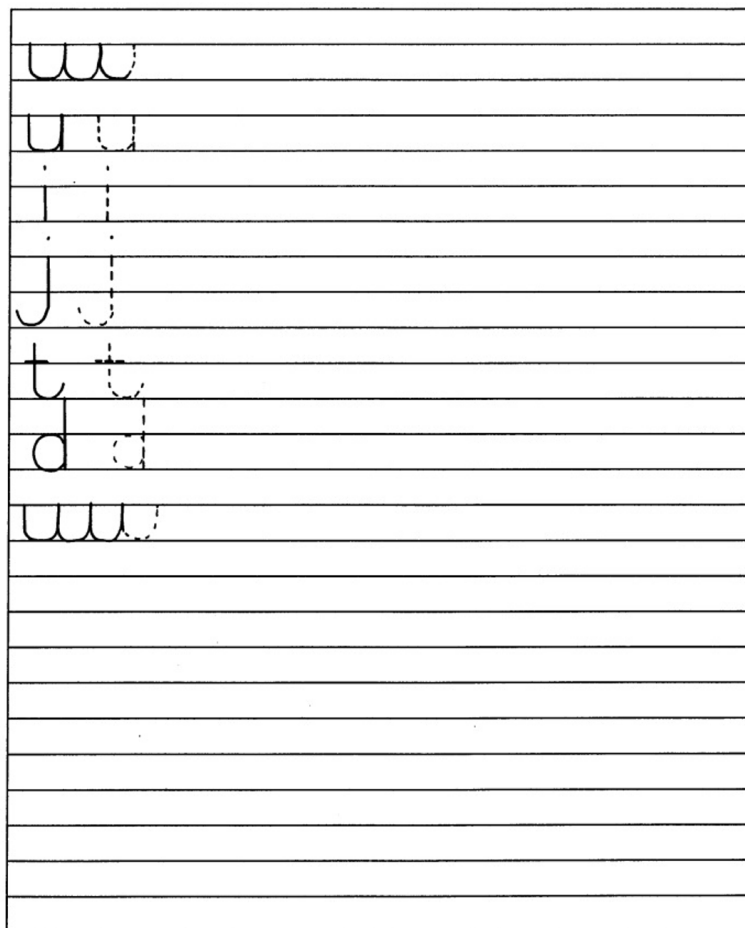

Figure 3.20

LU 4.1	
--------	--

Table 3.36

- Omkring al die woorde wat jy kan sien

vangkr!tsviskjhgnyrthshuis
 mbisngtreinklmbndhonder
 klfhrtdstertkhjopmsboomky
 gnhjkonsgfhrbessieskkplks
 grtvierjhkg!pwaterkhmnkas

LU 6.2	
--------	--

Table 3.37

3.6.8 Assessering

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenisse uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomste 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomste 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringstandaard 6.2: Dit is duidelik wanneer die leerder met woorde werk.

3.7 Willie gaan visvang - 02⁷

3.7.1 AFRIKAANS HUISTAAL

3.7.2 Willie gaan visvang

3.7.3 OPVOEDERS AFDELING

3.7.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Sport as onderwerp word in hierdie module behandel. Willie gaan visvang en daar wag 'n groot verrassing. Woorde en letters word tussen lyne geoefen.

INTEGRASIE VAN TEMAS

Menseregte

- Almal het die reg op sportdeelname. Daar moet geriewe vir almal wees.

'n Gesonde omgewing

- Daar moet veilige plekke wees waar kinders kan speel.
- Bespreek.

⁷This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26381/1.1/>>.

Die module, “Willie gaan visvang”, behandel verskillende sportsoorte. Laat die kinders gesels oor die sportsoorte waaraan hulle deelneem en sportfoto’s en -berigte klas toe bring.

Probeer om een of meer sportwedstryde op radio of televisie vir die leerders op band te neem. Hulle moet deur te luister (nie kyk nie!), probeer raai watter sportsoort ter sprake is. Indien daar ‘n hele paar voorbeelde is, kan die onderwyser vooraf vir die leerders die verskillende opsies gee. Dit is belangrik dat leerders soms na ‘n stem luister van iemand wat hulle nie kan sien nie. Probeer dus ook om gereeld vir hulle stories op band te speel.

LU 1.1

Lees die storie “Willie gaan visvang” aan die klas voor en vra vrae om te toets of hulle geluister het. Leerlinge kan ook hierdie en ander stories vir die klas terugvertel.

LU 1.3

Die onderwyser kan ‘n visvang-speletjie maak om leerlinge se woordeskat uit vorige modules te toets. Kies woorde wat die leerders in vorige modules moes leer en skryf hulle op karton neer. (Oopgeknippte papdose of ander kartonhouers kan baie goed vir die doel gebruik word.) Heg ‘n skuifspeld aan elke kaartjie vas. Maak nou twee of drie eenvoudige visstokkies met ‘n hoekie aan die punt. (Die hoekie kan ook ‘n skuifspeld wees wat oopgebuig is.) Die “vissies” word met die woorde na onder in ‘n houer of op die mat geplaas. Leerders kan nou in groepies van twee of drie visse vang. Indien hulle die woordjie kan lees, kan hulle dit hou. Indien nie, moet hulle dit teruggooi. Die leerder wat aan die einde die meeste visse het, wen.

LU 3.4

In die vorige module is die aa, ee en oo klanke aangeleer. In hierdie module hersien ons bogenoemde klanke en leer ook die uu en oe klanke aan. Agterin hierdie module is weer klankekaartjies wat die leerders kan uitknip om woorde mee te bou. Laat hulle hierdie kaartjies gereeld uithaal en daarmee woorde bou. (Dit is verkieslik dat die kaartjies op karton gekopieer word.)

LU 6.1

Leer die volgende woorde vir die leerders aan: sport, visvang, rugby, krieket, netbal, hokkie, sokker. Onthou om hierdie, asook woorde uit vorige modules, gereeld vir die leerders te flits.

LU 3.4

3.7.5 LEERDERS AFDELING

3.7.6 Inhoud

- Lees en skryf al die uu woorde in die muur.

naam	kop	vuur	sop	suur
gaan	duur	huur	klop	
gluur	hoop	koop	voor	

Table 3.38

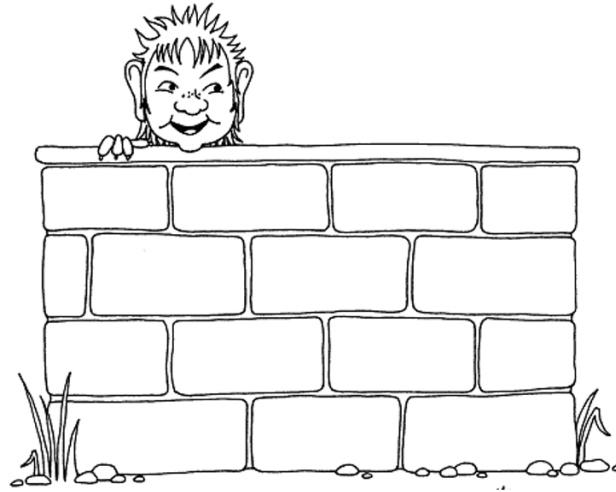

Figure 3.21

LU 3.5	
--------	--

Table 3.39

- Wat het jy nodig om hierdie sportsoorte te speel? Verbind die regte woorde en prente.

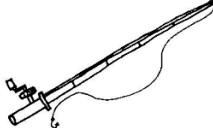

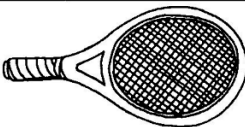

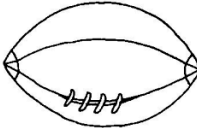
rugby	
krieket	
tennis	
hokkie	
netbal	
visvang	

Figure 3.22

LU 3.4	
--------	--

Table 3.40

- Lees en skryf al die “oe” woorde in die boek.

hoor	Saam	soek	moeg
lap	Sing	groet	teer
koek	Voet	sap	skoën
soen	mamma	goed	

Table 3.41

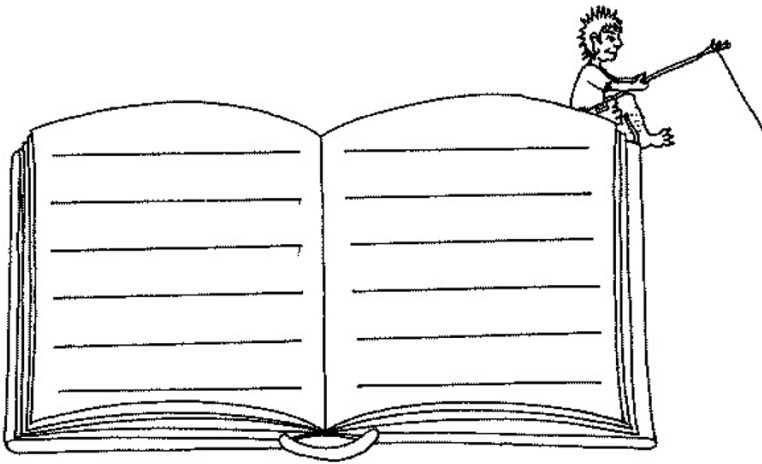
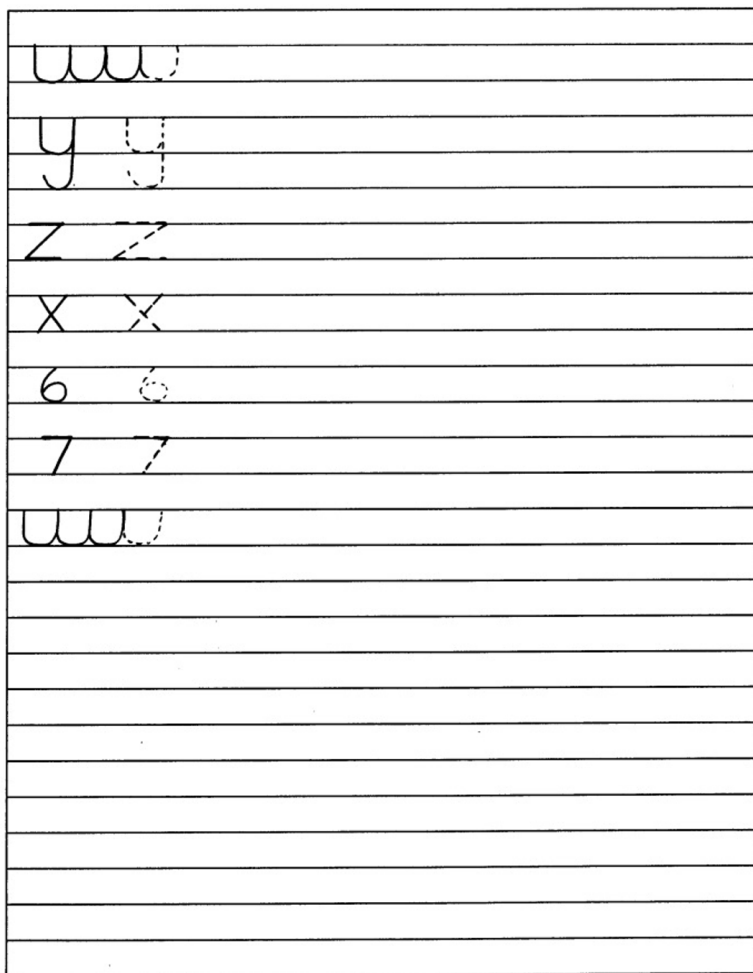

Figure 3.23

LU 3.4	
--------	--

Table 3.42

Figure 3.24

LU 4.1	
--------	--

Table 3.43

- Omkring die regte woordjie

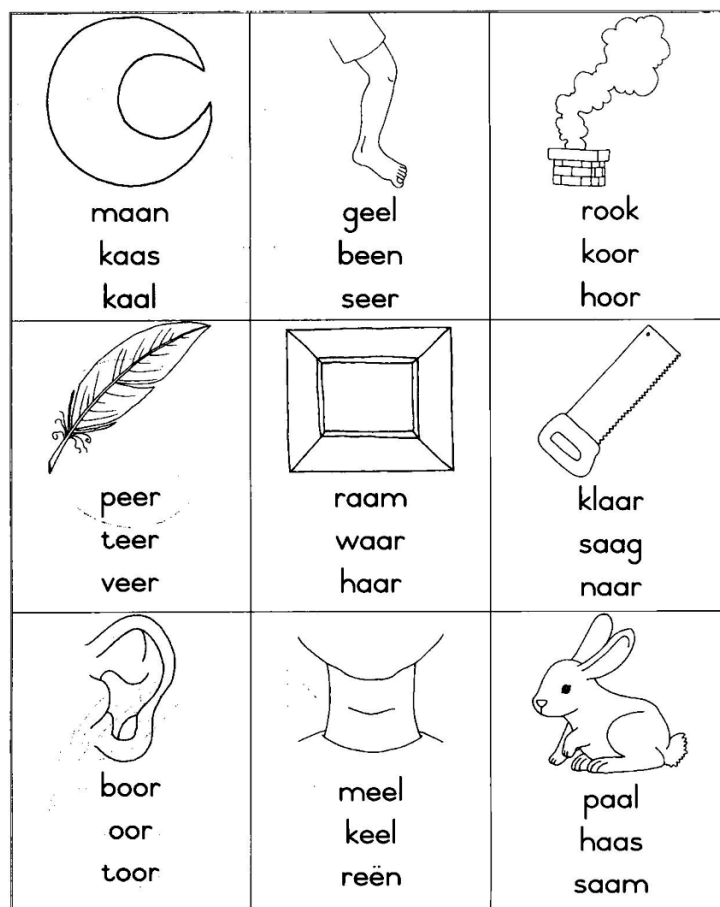

Figure 3.25

LU 6.1

Table 3.44

3.7.7 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Assesseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomst 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Asseseringstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

3.8 Willie gaan visvang - 03⁸

3.8.1 AFRIKAANS HUISTAAL

3.8.2 Willie gaan visvang

3.8.3 OPVOEDERS AFDELING

3.8.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Sport as onderwerp word in hierdie module behandel. Willie gaan visvang en daar wag 'n groot verrassing. Woorde en letters word tussen lyne geoefen.

INTEGRASIE VAN TEMAS

Menseregte

- Almal het die reg op sportdeelname. Daar moet geriewe vir almal wees.

'n Gesonde omgewing

- Daar moet veilige plekke wees waar kinders kan speel.
- Bespreek.

Die module, "Willie gaan visvang", behandel verskillende sportsoorte. Laat die kinders gesels oor die sportsoorte waaraan hulle deelneem en sportfoto's en -berigte klas toe bring.

Probeer om een of meer sportwedstryde op radio of televisie vir die leerders op band te neem. Hulle moet deur te luister (nie kyk nie!), probeer raai watter sportsoort ter sprake is. Indien daar 'n hele paar voorbeelde is, kan die onderwyser vooraf vir die leerders die verskillende opsies gee. Dit is belangrik dat leerders soms na 'n stem luister van iemand wat hulle nie kan sien nie. Probeer dus ook om gereeld vir hulle stories op band te speel.

⁸This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26388/1.1/>>.

LU 1.1

Lees die storie “Willie gaan visvang” aan die klas voor en vra vrae om te toets of hulle geluister het. Leerlinge kan ook hierdie en ander stories vir die klas terugvertel.

LU 1.3

Die onderwyser kan ‘n visvang-speletjie maak om leerlinge se woordeskat uit vorige modules te toets. Kies woorde wat die leerders in vorige modules moes leer en skryf hulle op karton neer. (Oopgeknippte papdose of ander kartonhouers kan baie goed vir die doel gebruik word.) Heg ‘n skuifspeld aan elke kaartjie vas. Maak nou twee of drie eenvoudige visstokkies met ‘n hoekie aan die punt. (Die hoekie kan ook ‘n skuifspeld wees wat oopgebuig is.) Die “vissies” word met die woorde na onder in ‘n houer of op die mat geplaas. Leerders kan nou in groepies van twee of drie visse vang. Indien hulle die woordjie kan lees, kan hulle dit hou. Indien nie, moet hulle dit teruggooi. Die leerder wat aan die einde die meeste visse het, wen.

LU 3.4

In die vorige module is die aa, ee en oo klanke aangeleer. In hierdie module hersien ons bogenoemde klanke en leer ook die uu en oe klanke aan. Agterin hierdie module is weer klankekaartjies wat die leerders kan uitknip om woorde mee te bou. Laat hulle hierdie kaartjies gereeld uithaal en daarmee woorde bou. (Dit is verkieslik dat die kaartjies op karton gekopieer word.)

LU 6.1

Leer die volgende woorde vir die leerders aan: sport, visvang, rugby, krieket, netbal, hokkie, sokker. Onthou om hierdie, asook woorde uit vorige modules, gereeld vir die leerders te flits.

LU 3.4

Laat die leerders die storie op die volgende bladsy eers in groepe, en daarna individueel lees en die prentjie teken.

Laat leerders nou ‘n klasstorie in groepe skryf. Verdeel die klas in groepe en gee aan elke groep ‘n skoon papier en een van die prentjies op p 16. (Prente kan vergroot word soos nodig.) Daar moet genoeg groepe wees sodat elkeen ‘n prentjie kan kry. Groot klasse kan twee stories skryf. Elke groep moet nou vier sinne skryf wat by die prent pas. Op die ou end word die bladsy saamgebind as ‘n storie. Die onderwyser beweeg tussen die groepe en help met die spel van woorde waar nodig. Gee vir elke leerder ‘n takie, byvoorbeeld knip en plak die prentjie, kleur dit in, doen die skryfwerk, soek woorde in die woordeboekie, kontroleer, ens. Elke leerder in die groep moet op die ou end sy groep se storie lees om seker te maak dat hy / sy tevrede is en om te verseker dat daar so min as moontlik foute is.

3.8.5 LEERDERS AFDELING

3.8.6 Inhoud

3.8.6.1 Willie se vangs

“Jy het ‘n vis gevang, jy het ‘n vis gevang”, skree Makkie opgewonde en val sommer van Willie se skouer af, so opgewonde is hy. “Trek hom uit! Trek die vis uit!”

Enige visserman sal vir jou vertel dat mens soms nogal spook en spartel om die vis uit die water te trek. Willie se voorkop is op ‘n plooi getrek van die konsentrasie! Hierdie is ‘n groot vis, hy kan dit sommer voel! Dis baie swaar en dit gaan nie maklik wees om hom uit die water te trek nie! Hy sal moet stewig staan, anders gaan hierdie vis hóm vang en dan beland hulle dalk albei in die water!

Willie trek en trek. Makkie en Vollie juig! Almal is baie opgewonde! Hulle moedig vir Willie aan. Vollie het nou skoon vergeet dat hy eintlik op soek was na sy eie aandete. Vlakvarke eet mos nie vis nie en hy sal nie kan saameet aan hierdie lekker vis nie.

Willie sukkel. Hy sit later plat op die grond en Vollie en Makkie sit agter hom en help hom. Makkie is eintlik te klein om regtig te help, maar hy is so opgewonde dat hy enigiets sal doen om hierdie vis van Willie uit te trek.

Skielik val al drie plat op hulle rug! “Die vis, waar is die vis?”, skree Makkie. Vollie en Willie staan verslae en kyk na die hoek van sy visstok. Daar is nie ‘n vis nie! Daar is ‘n groot stuk plant aan sy hoek! Willie het sy stok te ver ingegooi. Sy hoek het aan ‘n plant aan die oorkant vasgehaak sonder dat hulle dit gesien

het! Dit was nooit 'n vis wat gebyt het nie. Dit was maar sommer die plant wat die vislyn laat styftrek het! Ai, en hy was so opgewonde oor sy vis!

Skielik raak Vollie opgewonde. “Dis ‘n plant met ‘n baie lekker knol! Kan ek dit maar kry, Willie? Ek wil dit vir my aandete hê!” Skielik begin almal lag! Willie het sowaar ‘n plant gevang vir Vollie se aandete! Hy kon nou wel nie sy eie aandete vang nie, maar ten minste kon hy vir Vollie help! Saam stap hulle terug huis toe. “Volgende keer gaan jy ‘n regte vis vang,” troos Vollie. “Vir jou aandete!” Almal lag weer. “Ja, volgende keer”, sê Willie.

- Kyk of jy beter as Willie kan visvang! Omkring die woorde wat jy kan lees.

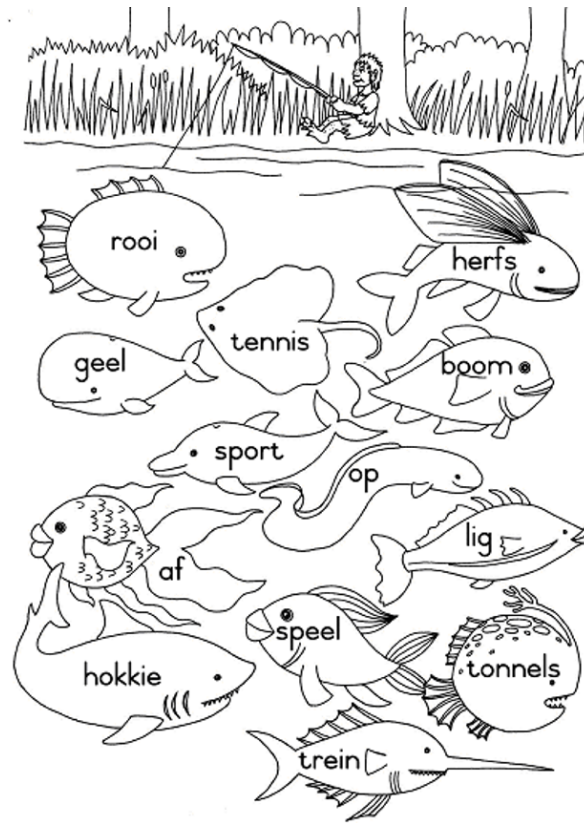

Figure 3.26

LU 6.1	
--------	--

Table 3.45

- Kies die regte klankie om die woord te bou.

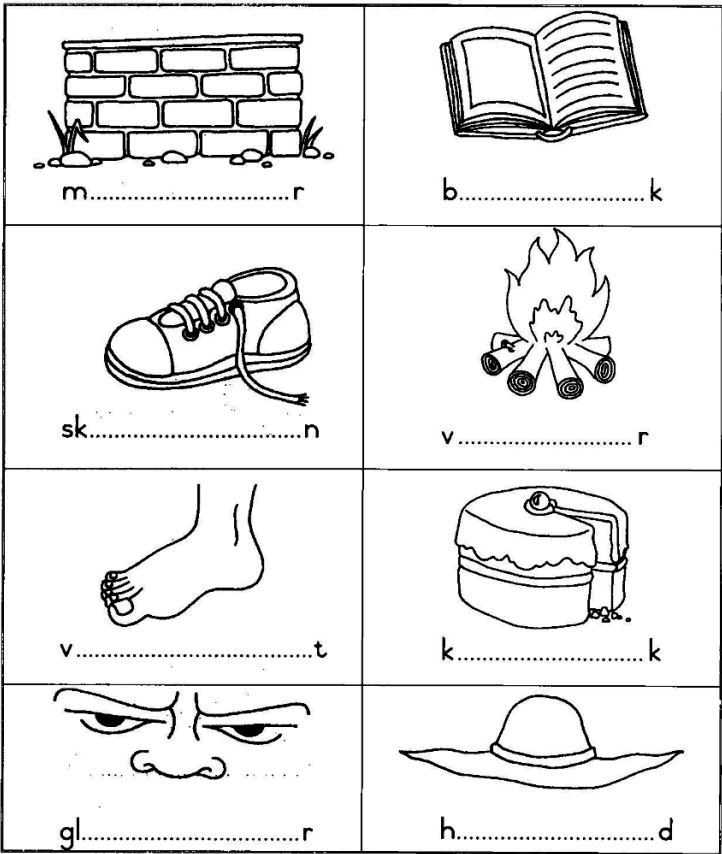

Figure 3.27

LU 1.6	
--------	--

Table 3.46

LU 4.4	
--------	--

Table 3.47

- Lees die storie en teken die prentjie.

Willie wil gaan krieket speel. Sy pappa het sy kolf vir hom gemaak. Dit is ‘n baie mooi kolf. Willie hou baie daarvan. Makkie, Vollie, Kassie en Bienkie gaan ook saam. Hulle speel langs die rivier. Bienkie gooi die bal. Willie slaan eerste. Hy slaan die bal hard. Hy slaan die bal in die rivier. Almal soek en soek. Makkie kry die bal. Dit was langs ‘n groot klip. Nou is almal bly. Hulle kan weer speel.

Figure 3.28

LU 3.4	
--------	--

Table 3.48

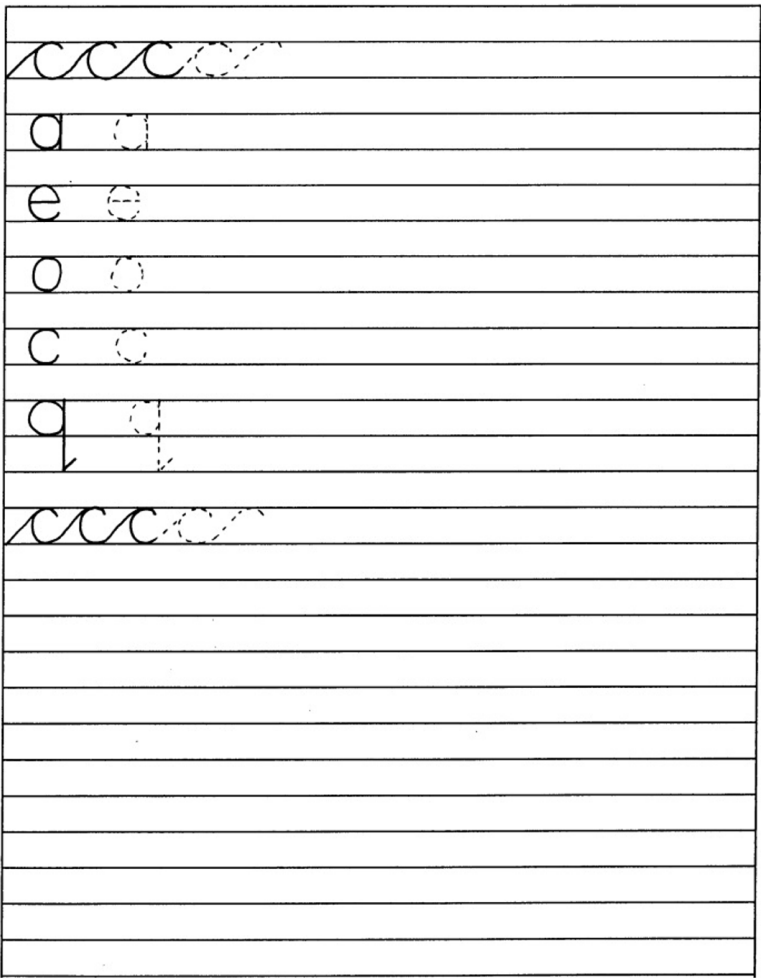

Figure 3.29

LU 4.1	
--------	--

Table 3.49

- Kies die regte woord om die blokkiesraaisel te voltooi.

krieket	netbal	rugby	hokkie
atletiek	tennis	sokker	

Table 3.50

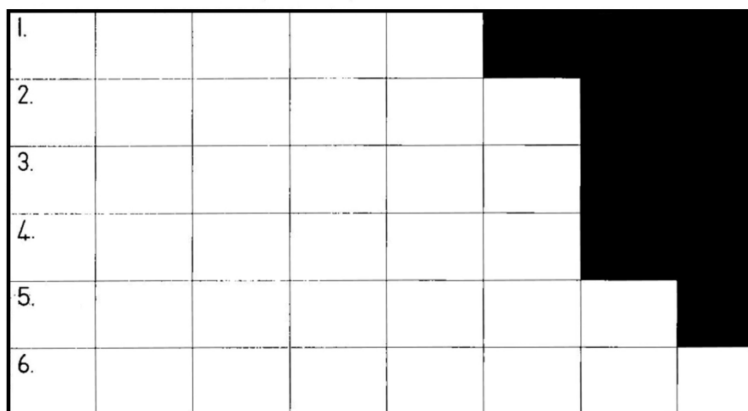

Figure 3.30

1. In hierdie sport moet jy probeer om 'n drie te druk.
2. Hierdie sport word slegs deur meisies en vroue gespeel.
3. Jy kan nie hierdie sport sonder 'n raket speel nie,
4. As jy hierdie sport wil speel, moet jy 'n groot ronde bal skop.
5. Aan watter sportsoort neem Shaun Pollock deel?
6. As jy hieraan wil deelneem, moet jy vinnig hardloop!

LU 5.3	
--------	--

Table 3.51

3.8.7 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomst 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitelike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Assesseringstandaard 4.4: Dit is duidelik wanneer die leerder 'n konsepweergawe van 'n skryfstuk skryf en dit hersien.

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

Leeruitkomst 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

3.9 Willie gaan visvang - 04⁹

3.9.1 AFRIKAANS HUISTAAL

3.9.2 Willie gaan visvang

3.9.3 OPVOEDERS AFDELING

3.9.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Sport as onderwerp word in hierdie module behandel. Willie gaan visvang en daar wag 'n groot verrassing. Woorde en letters word tussen lyne geoefen.

INTEGRASIE VAN TEMAS

Menseregte

- Almal het die reg op sportdeelname. Daar moet geriewe vir almal wees.

'n Gesonde omgewing

- Daar moet veilige plekke wees waar kinders kan speel.
- Bespreek.

Speel 'n raai-raai speletjie met die leerders. Een leerder kom staan voor die klas. Hy/sy moet aan 'n sportsoort dink en die ander leerders moet, deur vrae te vra, probeer raai waaraan hy dink. Hulle mag egter net vrae vra waarop hy/sy ja of nee mag antwoord, byvoorbeeld:

Kan seuns en meisies daaraan deelneem?

Het 'n mens 'n bal nodig?

Het 'n mens nog iets anders nodig?

Is dit krieket?

Leerders mag ook ander interessante sportsoorte kies. Die leerder wat eerste reggeraai het, mag nou weer voor kom staan.

LU 1.2

LU 2.8

---

⁹This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26394/1.1/>>.

3.9.5 Behandel die tabel op die volgende bladsy in groepe met die leerders. Toets so om seker te maak dat elke leerder in die groep dit verstaan. Die klas teken dan klassikaal die tabel vir die hele klas. Indien die klas te groot is, kan dit ook in groepe (een tabel per groep) gedoen word.

Vra vir die leerders in groepe vrae soos die volgende om te toets of hulle oorsaak en gevolg / rede verstaan. Gebruik ook eie vrae om sodoende al die leerders te toets.

- Hoekom dra seuns 'n kopskerm in krieket?
- Hoekom dra meisies skoene op 'n netbalbaan?
- Wat sal gebeur as 'n span van 15 seuns teen 'n span van 6 seuns rugby speel?
- Wat sal gebeur as 'n mens visvang sonder aas?
- Wat sal gebeur as 'n mens met 'n rugbybal gholf speel?

3.9.6 LU 5.2

3.9.7 LEERDERS AFDELING

3.9.8 Inhoud

- Omkring al die oe en uu woorde wat jy sien.

klhjyvuurkdlfjhgsoekhgfrnhoed
 duurhkgllhoesjghgklsoetkgmbm
 hgkjkatuurlgkgbhoekmnbnklboer
 hkjvoelufjitnbroerjhgkluurkhfl

LU 6.2	
--------	--

Table 3.52

- Hierdie tabel wys vir ons hoeveel kinders in Graad 1 aan watter sportsoorte deelneem.

---

netbal	
rugby	
krieket	
tennis	

Figure 3.31

Beantwoord nou die vragies:

- 1. Hoeveel kinders neem aan netbal deel? .....
- 2. Hoeveel kinders neem aan rugby deel? .....
- 3. Hoeveel kinders neem aan tennis deel? .....
- 4. Hoeveel kinders neem aan krieket deel? .....

LU 3.1	
--------	--

Table 3.53

- Vul nou die tabel vir julle klas of groep in!

netbal	
rugby	
krieket	
tennis	

Table 3.54

LU 5.4	
--------	--

Table 3.55

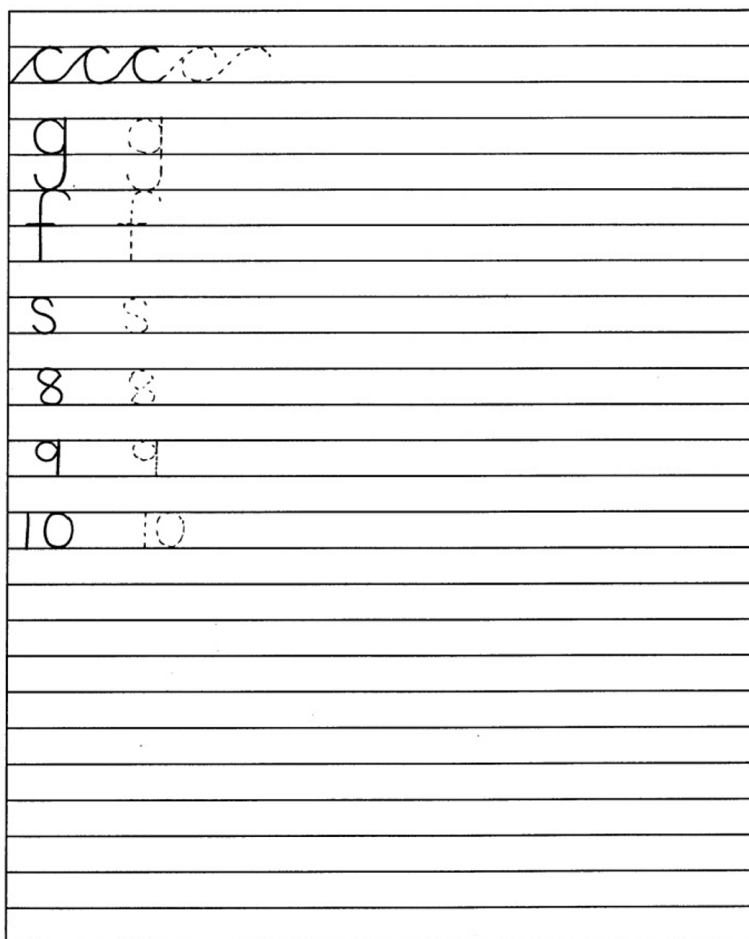

Figure 3.32

LU 4.1	
--------	--

Table 3.56

uu	muur	tuur
gluur	vuur	tuur
huur	suur	kuur
oe	boek	soen
hoek	voel	goed
voet	moeg	hoed

Table 3.57

LU 3.4	
--------	--

Table 3.58

i	j	t
u	x	y
z	aa	ee
oo	uu	oe

Table 3.59

3.9.9 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.1: Dit is duidelik wanneer die leerder visuele leidrade gebruik om betekenis te skep.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomst 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.4: Dit is duidelik wanneer die leerder inligting verwerk.

Leeruitkomst 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringstandaard 6.2: Dit is duidelik wanneer die leerder met woorde werk.

Chapter 4

Kwartaal 4

4.1 Willie kom kuier - 01¹

4.1.1 AFRIKAANS HUISTAAL

4.1.2 Willie kom kuier

4.1.3 OPVOEDERS AFDELING

4.1.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Daar sal baie probleme wees as Willie in die stad by ons (leerders) kom kuier. Aanpassings sal gemaak moet word. Leerders leer om te redeneer en probleme op te los.

4.1.5 INTEGRASIE VAN TEMAS

Menseregte

- As Willie die bos verlaat om in die stad te gaan kuier, moet hy steeds veilig voel en hy moet versorg word.

---

¹This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26400/1.1/>>.

‘n Gesonde omgewing

- Bespreek: Wat kan die leerders doen om hulle omgewing skoon te hou en veilig te maak?

In hierdie module kom Willie by die kinders kuier. Dit berei hulle ook voor vir die laaste module, waar hulle weer by Willie gaan kuier. Leerders moet in gedagte hou dat Willie baie kleiner is as hulle. (In die eerste module word vertel dat hy onder ‘n Graad 1-leerling se arm sal inpas.) Hulle gaan onder andere aktiwiteite beplan wat hulle saam met Willie kan doen en saam besluit watter probleme Willie in hulle huise sal ondervind. (Hy sal nie ‘n deurknop kan bykom nie, waarskynlik nie met ‘n mes en vurk kan eet nie, ‘n gewone bed sal vir hom te groot wees, ens.)

Die laaste klanke, ie, ui en ou word behandel. Leer die klanke klassikaal vir die leerders aan en lê dit vas met die gegewe oefeninge. In die laaste module sal die leerders slegs hersiening doen van die jaar se klanke, asook baie vaslegging in woordbou. Ook in hierdie module word baie aandag gegee aan woordbou. Leerlinge moet daaglik woordbouaktiwiteite doen. Verskeie voorbeelde word in die verskillende modules gegee. Sorg dat hulle hulle woordboukaartjies gebruik om woorde te bou en nuwe woorde in hulle klaswoordeboekies skryf. Die laaste woordeskatkaartjies word agterin hierdie module gegee.

LU 6.1

Leer die volgende woorde vir die leerders aan: kuier, gaste, ooreenkomste, verskille, baljaar, speletjies, links, regs, hoogste, laagste, grootste, kleinste. Flits dit gereeld saam met woorde uit die vorige modules vir vaslegging.

LU 3.4

Bladsy 1: Gesels met die leerders oor die begrippe, ooreenkomste en verskille. Laat hulle dit prakties oefen deur byvoorbeeld tydskrifprente van motors, ensovoorts te vergelyk. Help hulle om op kleure, grootte en

ander kriteria te konsentreer. (Die twee motors verskil, want die een is geel en die ander rooi, maar hulle het ook sekere ooreenkomste: albei het vier deure en vier wiele.) Daarna moet elke leerder ‘n prent teken van sy eie huis, asook van Willie se huis. Laat hulle die prente in hulle groepe op die mat bespreek. Elke leerder moet twee ooreenkomste en twee verskille tussen die twee huise identifiseer. Indien nodig, kan die klas weer gesels oor alles wat hulle van Willie se huis weet. (Dit is ‘n boomhuis, in die bos, het ‘n lang trapleer, ens.)

Lees daarna die storie “Willie kom kuier” aan die klas voor. Gesels oor die vrae wat in die storie gevra word.

LU 2.8

Aktiwiteit word in groepe gedoen. Verdeel die klas in groepe van 5 - 6 leerders. Hulle moet in hulle groepe besluit op vier aktiwiteite wat hulle graag saam met Willie sal wil doen wanneer hy kom kuier. Hulle moet ook vier goed identifiseer waarmee Willie dalk kan sukkel as hy kom kuier. (Laat hulle een of twee voorbeelde noem om hulle aan die dink te sit.)

Die leerders behoort teen hierdie tyd al redelik gewoond te wees aan groepwerk. Gee weer aan die leerders verskillende rolle. Een is groepleier, een is tydhouer, een is die geraasdemper (wat seker maak dat die groepie nie te luidrugtig is nie), een of twee leerders skryf / teken hulle voorstelle op papier en een gee terugvoer.

Laat genoeg tyd toe vir terugvoer van die verskillende groepe en klasbespreking.

LU 2.8

Op die volgende bladsy skryf elke leerder sy eie storie oor “Willie kom kuier”. Hierdie stories kan later gebind word en elke leerder kan geleentheid kry om self sy storie aan die klas voor te lees. Elkeen kan ook sy eie storie illustreer. Leerders moet soms geleentheid kry om ‘n storie wat hulle self geskryf het, hardop voor te lees. Dit help hulle om foute wat mag voorkom (byvoorbeeld woorde wat uitgelaat is), self raak te sien en reg te stel.

4.1.5.1 LEERDERS AFDELING

4.1.5.2 Inhoud

4.1.5.3 Willie kom kuier

Ons het nou al baie keer gaan loer wat Willie en sy maatjies in die bos maak. Saam het ons gesien hoe die boomhuis lyk en het ons gesien hoe hulle almal in Meneer Mol se moltrein ry. Maar hoe sal dit wees om regtig saam met Willie in die bos rond te loop en hoe sal dit wees as Willie ‘n slag by jou kom kuier?

Watter speletjies sal jy saam met Willie speel? Sal julle ook gaan visvang en wegkruipertjie speel soos wat Willie en sy maatjies in die bos doen, of sal jy vir hom ander speletjies wys? Watter speletjies speel jy en jou maatjies as julle ‘n kansie kry? Waar loop julle rond? Waarmee ry julle as julle iewers heen gaan, en watter kos eet julle? Is dit anders as die dinge waaraan Willie gewoond is? Wat dink jy sal hy sê as hy sien hoe dinge daar by jou lyk?

Hoe lyk jou huis? Lyk dit anders as die boomhuis waarin Willie en sy gesin woon? Dink jy Willie sal daarvan hou om in jou huis te bly? Is daar dinge waarmee hy sal sukkel? Watter goed sal vir hom heeltemal vreemd wees?

Kan jy nog onthou hoe groot Willie is? Waar sal jy hom laat slaap? Sal hy in ‘n groot bed kan slaap? Waaruit sal hy eet? Waarmee sal hy eet?

Watter kos sal jy vir hom gee? Hoe sal hy maak as hy wil gaan bad? En as hy lus is om te gaan swem?

Dink ‘n bietjie aan die manier waarop Willie en al die ander Wapse verjaarsdae vier. Wat sal hy sê as hy jou volgende verjaarsdagpartytjie kan bywoon? Wat sal hy sê as hy al die verskillende lekkers en koeldrank sien?

Maak jou oë toe en verbeel jou dat Willie vir drie dae lank by jou gaan kom kuier! Is jy opgewonde? Wat gaan jy en Willie alles doen?

4.1.5.4 Willie kom kuier

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LU 4.4		LU 4.5		LU 4.6	
--------	--	--------	--	--------	--

Table 4.1

- Skryf die woorde hieronder langs die prentjie wat daarby pas

mier tien nies sout woud riet
vlieg koud oud goud

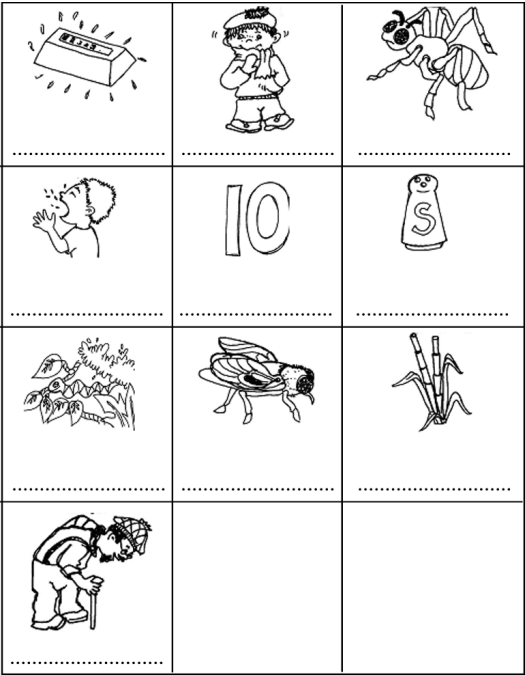

Figure 4.1

LU 1.6		LU 6.1	
--------	--	--------	--

Table 4.2

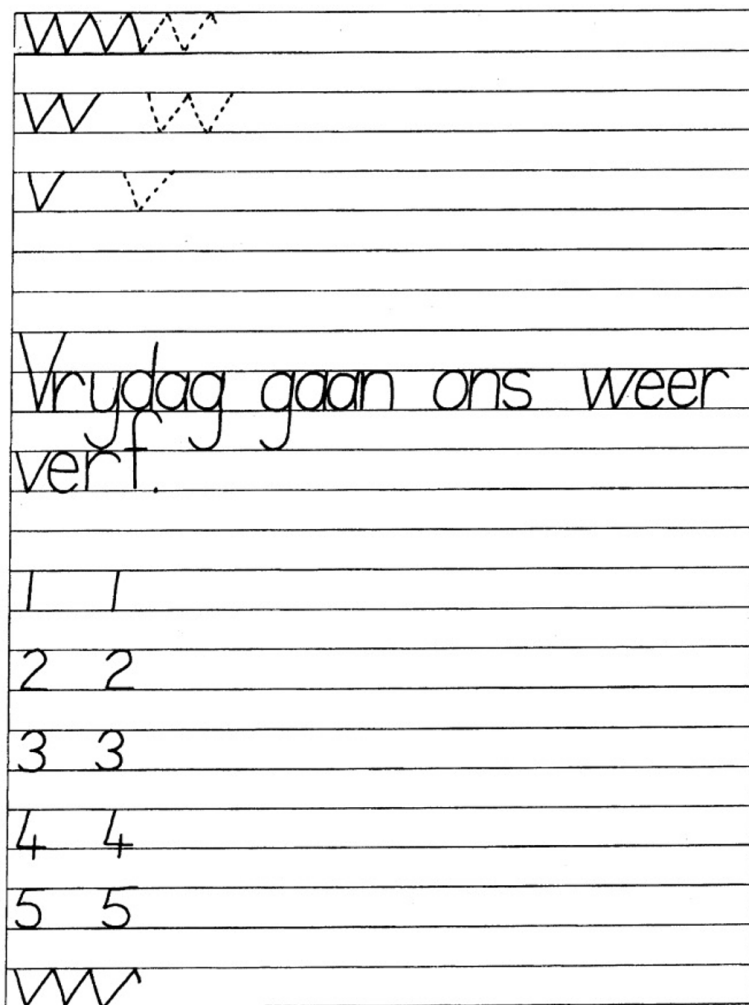

Figure 4.2

LU 4.1	
--------	--

Table 4.3

4.1.5.5 Assessering

Leeruitkomst 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne 'n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.6: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitelike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Assesseringstandaard 4.4: Dit is duidelik wanneer die leerder 'n konsepweergawe van 'n skryfstuk skryf en dit hersien.

Asseseringstandaard 4.5: Dit is duidelik wanneer die leerder skryf sodat ander kan verstaan.

Asseseringstandaard 4.6: Dit is duidelik wanneer die leerder begin woordeskat opbou en begin woorde spel sodat ander dit kan lees en verstaan.

Leeruitkomst 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Asseseringstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

4.2 Willie kom kuier - 02²

4.2.1 AFRIKAANS HUISTAAL

4.2.2 Willie kom kuier

4.2.3 OPVOEDERS AFDELING

4.2.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Daar sal baie probleme wees as Willie in die stad by ons (leerders) kom kuier. Aanpassings sal gemaak moet word. Leerders leer om te redeneer en probleme op te los.

4.2.5 INTEGRASIE VAN TEMAS

Menseregte

- As Willie die bos verlaat om in die stad te gaan kuier, moet hy steeds veilig voel en hy moet versorg word.

'n Gesonde omgewing

- Bespreek: Wat kan die leerders doen om hulle omgewing skoon te hou en veilig te maak?

In hierdie module kom Willie by die kinders kuier. Dit berei hulle ook voor vir die laaste module, waar hulle weer by Willie gaan kuier. Leerders moet in gedagte hou dat Willie baie kleiner is as hulle. (In die eerste module word vertel dat hy onder 'n Graad 1-leerling se arm sal inpas.) Hulle gaan onder andere

²This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26411/1.1/>>.

aktiwiteite beplan wat hulle saam met Willie kan doen en saam besluit watter probleme Willie in hulle huise sal ondervind. (Hy sal nie 'n deurknop kan bykom nie, waarskynlik nie met 'n mes en vurk kan eet nie, 'n gewone bed sal vir hom te groot wees, ens.)

Die laaste klanke, ie, ui en ou word behandel. Leer die klanke klassikaal vir die leerders aan en lê dit vas met die gegewe oefeninge. In die laaste module sal die leerders slegs hersiening doen van die jaar se klanke, asook baie vaslegging in woordbou. Ook in hierdie module word baie aandag gegee aan woordbou. Leerlinge moet daaglik woordbouaktiwiteite doen. Verskeie voorbeelde word in die verskillende modules gegee. Sorg dat hulle hulle woordboukaartjies gebruik om woorde te bou en nuwe woorde in hulle klaswoordeboekies skryf. Die laaste woordeskatkaartjies word agterin hierdie module gegee.

LU 6.1

Leer die volgende woorde vir die leerders aan: kuier, gaste, ooreenkomste, verskille, baljaar, speletjies, links, regs, hoogste, laagste, grootste, kleinste. Flits dit gereeld saam met woorde uit die vorige modules vir vaslegging.

LU 3.4

Bladsy 1: Gesels met die leerders oor die begrippe, ooreenkomste en verskille. Laat hulle dit prakties oefen deur byvoorbeeld tydskrifprente van motors, ensovoorts te vergelyk. Help hulle om op kleure, grootte en

ander kriteria te konsentreer. (Die twee motors verskil, want die een is geel en die ander rooi, maar hulle het ook sekere ooreenkomste: albei het vier deure en vier wiele.) Daarna moet elke leerder 'n prent teken van sy eie huis, asook van Willie se huis. Laat hulle die prente in hulle groepe op die mat bespreek. Elke leerder moet twee ooreenkomste en twee verskille tussen die twee huise identifiseer. Indien nodig, kan die klas weer gesels oor alles wat hulle van Willie se huis weet. (Dit is 'n boomhuis, in die bos, het 'n lang trapleer, ens.)

Lees daarna die storie "Willie kom kuier" aan die klas voor. Gesels oor die vrae wat in die storie gevra word.

LU 2.8

Aktiwiteit word in groepe gedoen. Verdeel die klas in groepe van 5 - 6 leerders. Hulle moet in hulle groepe besluit op vier aktiwiteite wat hulle graag saam met Willie sal wil doen wanneer hy kom kuier. Hulle moet ook vier goed identifiseer waarmee Willie dalk kan sukkel as hy kom kuier. (Laat hulle een of twee voorbeelde noem om hulle aan die dink te sit.)

Die leerders behoort teen hierdie tyd al redelik gewoond te wees aan groepwerk. Gee weer aan die leerders verskillende rolle. Een is groepleier, een is tydhouer, een is die geraasdemper (wat seker maak dat die groepie nie te luidrugtig is nie), een of twee leerders skryf / teken hulle voorstelle op papier en een gee terugvoer.

Laat genoeg tyd toe vir terugvoer van die verskillende groepe en klasbespreking.

LU 2.8

Op die volgende bladsy skryf elke leerder sy eie storie oor "Willie kom kuier". Hierdie stories kan later gebind word en elke leerder kan geleentheid kry om self sy storie aan die klas voor te lees. Elkeen kan ook sy eie storie illustreer. Leerders moet soms geleentheid kry om 'n storie wat hulle self geskryf het, hardop voor te lees. Dit help hulle om foute wat mag voorkom (byvoorbeeld woorde wat uitgelaat is), self raak te sien en reg te stel.

Hou 'n klasbespreking oor hoe dit voel om nuut op 'n plek aan te kom en niemand te ken nie. Gesels oor maniere waarop mens iemand kan groet en laat welkom voel. Bespreek ook verskillende aanspreekvorme, soos die aanspreekvorme vir ouer mense in 'n gesagsposisie, of vir iemand wat jy glad nie ken nie.

Die leerders moet nou twee-twee oefen hoe hulle vir Willie sal groet en laat welkom voel. (Een leerder is Willie en die ander die maatjie by wie hy kom kuier. Daarna ruil hulle plekke. Indien daar genoeg tyd is, kan al die leerders dit voor die klas opvoer.) Leerders kan ook oefen om iemand in 'n ander taal te groet, byvoorbeeld Engels of Xhosa.

LU 2.9

Hou 'n klasbespreking oor hoe dit voel om nuut op 'n plek aan te kom en niemand te ken nie. Gesels oor maniere waarop mens iemand kan groet en laat welkom voel. Bespreek ook verskillende aanspreekvorme, soos die aanspreekvorme vir ouer mense in 'n gesagsposisie, of vir iemand wat jy glad nie ken nie.

Die leerders moet nou twee-twee oefen hoe hulle vir Willie sal groet en laat welkom voel. (Een leerder is Willie en die ander die maatjie by wie hy kom kuier. Daarna ruil hulle plekke. Indien daar genoeg tyd is, kan al die leerders dit voor die klas opvoer.) Leerders kan ook oefen om iemand in ‘n ander taal te groet, byvoorbeeld Engels of Xhosa.

LU 2.9

4.2.5.1 LEERDERS AFDELING

4.2.5.2 Inhoud

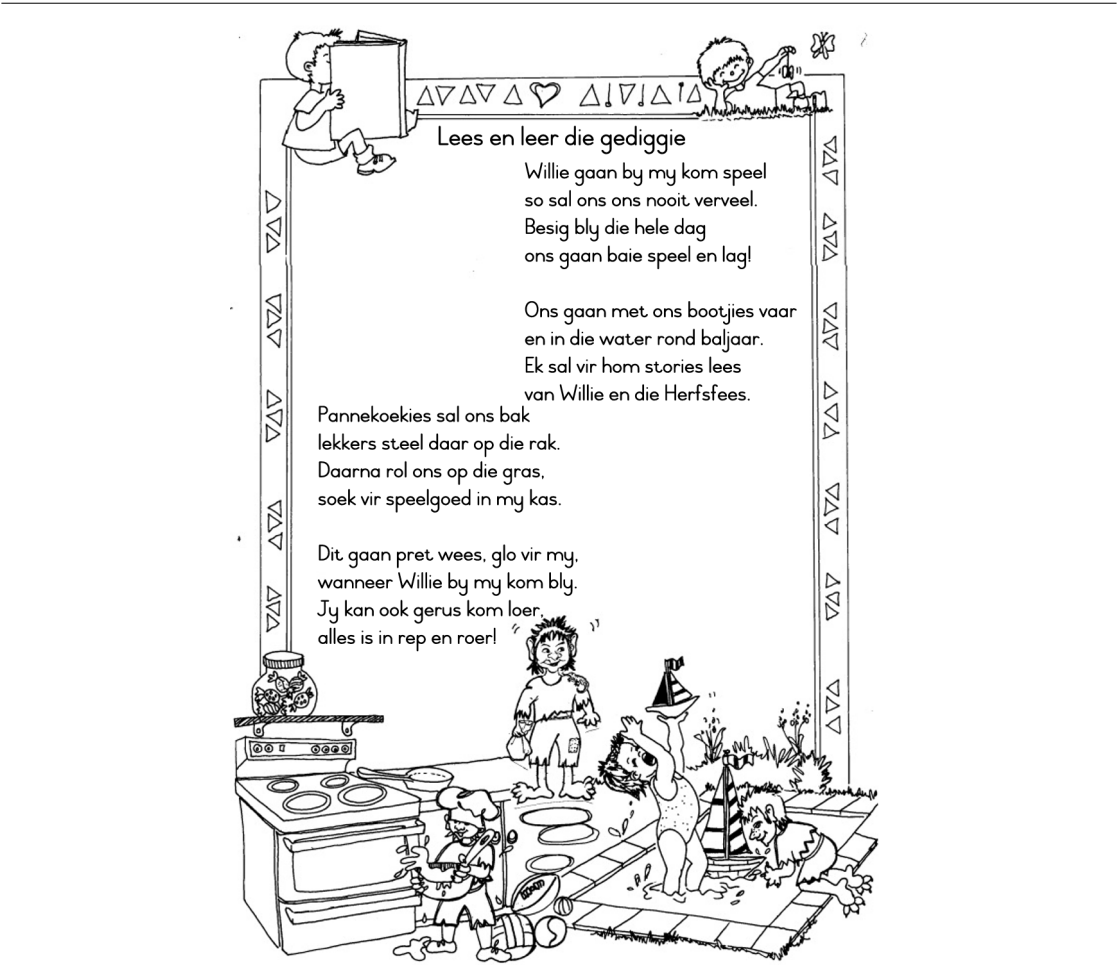

Figure 4.3

LU 2.3	LU 3.4
--------	--------

Table 4.4

- Skryf al die ui-woorde in Grootoog die uil se lyf.

huil groot goud ruil huis hoed
 vuil pienk kry muis groet suig
 meel duim plaas sien ruit klas

Figure 4.4

LU 3.4		LU 3.5	
--------	--	--------	--

Table 4.5

- Hoeveel woorde kan jy met die letters in die towerblok bou?

k	p	a	s
l	e	n	g
aa	o	w	v
ui	i	m	n
oo	d	f	u

Table 4.6

LU 4.6		LU 6.1	
--------	--	--------	--

Table 4.7

---

m m m
m m
n n
r r
h h
6 6
7 7
8 8
mamma
neute
reën
hoed

Figure 4.5

LU 4.1	
--------	--

Table 4.8

- Klank die woorde en skryf hulle op die regte plekke

huis tuin muur pot dak stoep
blom kat hond kar gras

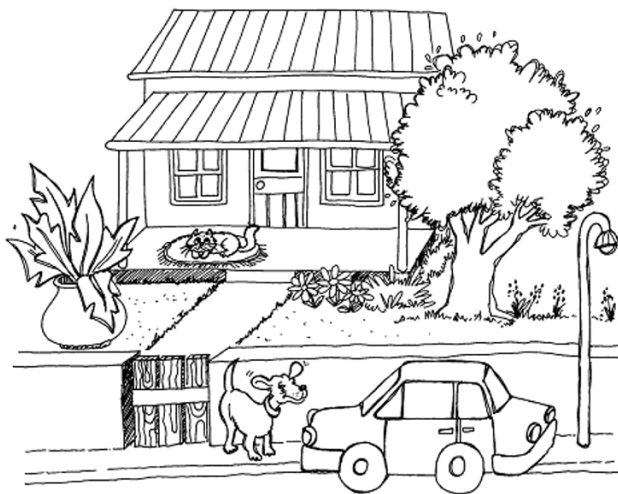

Figure 4.6

LU 4.6	LU 6.1	
--------	--------	--

Table 4.9

- Kleur al die woorde in wat jy kan lees.

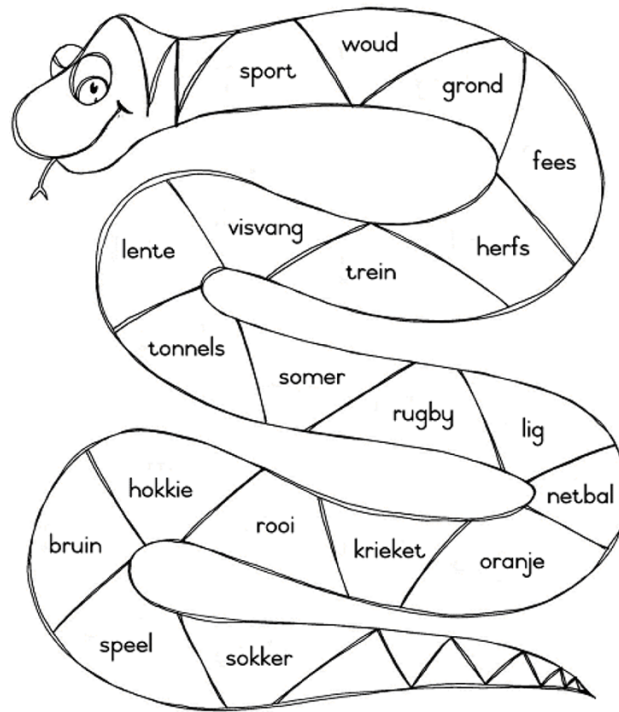

Figure 4.7

LU 3.4	LU 3.5	
--------	--------	--

Table 4.10

4.2.5.3 Assessering

Leeruitkomst 2:PRAAT: Die leerder is in staat om vrymoedig en doeltreffend in gesproke taal binne 'n wye verskeidenheid situasies te kommunikeer.

Assesseringstandaard 2.3: Dit is duidelik wanneer die leerder sing, resiteer, mimiek en liedjies, gedigte en rympies opvoer.

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Assesseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Assesseringstandaard 4.6: Dit is duidelik wanneer die leerder begin woordeskat opbou en begin woorde spel sodat ander dit kan lees en verstaan.

Leeruitkomst 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringsstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

4.3 Willie kom kuier - 03³

4.3.1 AFRIKAANS HUISTAAL

4.3.2 Willie kom kuier

4.3.3 OPVOEDERS AFDELING

4.3.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Daar sal baie probleme wees as Willie in die stad by ons (leerders) kom kuier. Aanpassings sal gemaak moet word. Leerders leer om te redeneer en probleme op te los.

INTEGRASIE VAN TEMAS

Menseregte

Ø As Willie die bos verlaat om in die stad te gaan kuier, moet hy steeds veilig voel en hy moet versorg word.

'n Gesonde omgewing

Ø Bespreek: Wat kan die leerders doen om hulle omgewing skoon te hou en veilig te maak?

In hierdie module kom Willie by die kinders kuier. Dit berei hulle ook voor vir die laaste module, waar hulle weer by Willie gaan kuier. Leerders moet in gedagte hou dat Willie baie kleiner is as hulle. (In die eerste module word vertel dat hy onder 'n Graad 1-leerling se arm sal inpas.) Hulle gaan onder andere aktiwiteite beplan wat hulle saam met Willie kan doen en saam besluit watter probleme Willie in hulle huise sal ondervind. (Hy sal nie 'n deurknop kan bykom nie, waarskynlik nie met 'n mes en vurk kan eet nie, 'n gewone bed sal vir hom te groot wees, ens.)

Die laaste klanke, ie, ui en ou word behandel. Leer die klanke klassikaal vir die leerders aan en lê dit vas met die gegewe oefeninge. In die laaste module sal die leerders slegs hersiening doen van die jaar se klanke, asook baie vaslegging in woordbou. Ook in hierdie module word baie aandag gegee aan woordbou. Leerlinge moet daaglikse woordbouaktiwiteite doen. Verskeie voorbeelde word in die verskillende modules gegee. Sorg

³This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26420/1.1/>>.

dat hulle hulle woordboukaartjies gebruik om woorde te bou en nuwe woorde in hulle klaswoordeboekies skryf. Die laaste woordeskatkaartjies word agterin hierdie module gegee.

LU 6.1

Leer die volgende woorde vir die leerders aan: kuier, gaste, ooreenkomste, verskille, baljaar, speletjies, links, regs, hoogste, laagste, grootste, kleinste. Flits dit gereeld saam met woorde uit die vorige modules vir vaslegging.

LU 3.4

Bladsy 1: Gesels met die leerders oor die begrippe, ooreenkomste en verskille. Laat hulle dit prakties oefen deur byvoorbeeld tydskrifprente van motors, ensovoorts te vergelyk. Help hulle om op kleure, grootte en

ander kriteria te konsentreer. (Die twee motors verskil, want die een is geel en die ander rooi, maar hulle het ook sekere ooreenkomste: albei het vier deure en vier wiele.) Daarna moet elke leerder 'n prent teken van sy eie huis, asook van Willie se huis. Laat hulle die prente in hulle groepe op die mat bespreek. Elke leerder moet twee ooreenkomste en twee verskille tussen die twee huise identifiseer. Indien nodig, kan die klas weer gesels oor alles wat hulle van Willie se huis weet. (Dit is 'n boomhuis, in die bos, het 'n lang trapleer, ens.)

Lees daarna die storie "Willie kom kuier" aan die klas voor. Gesels oor die vrae wat in die storie gevra word.

LU 2.8

Aktiwiteit word in groepe gedoen. Verdeel die klas in groepe van 5 - 6 leerders. Hulle moet in hulle groepe besluit op vier aktiwiteite wat hulle graag saam met Willie sal wil doen wanneer hy kom kuier. Hulle moet ook vier goed identifiseer waarmee Willie dalk kan sukkel as hy kom kuier. (Laat hulle een of twee voorbeelde noem om hulle aan die dink te sit.)

Die leerders behoort teen hierdie tyd al redelik gewoond te wees aan groepwerk. Gee weer aan die leerders verskillende rolle. Een is groepleier, een is tydhouer, een is die geraasdemper (wat seker maak dat die groepie nie te luidrugtig is nie), een of twee leerders skryf / teken hulle voorstelle op papier en een gee terugvoer.

Laat genoeg tyd toe vir terugvoer van die verskillende groepe en klasbespreking.

LU 2.8

Op die volgende bladsy skryf elke leerder sy eie storie oor "Willie kom kuier". Hierdie stories kan later gebind word en elke leerder kan geleentheid kry om self sy storie aan die klas voor te lees. Elkeen kan ook sy eie storie illustreer. Leerders moet soms geleentheid kry om 'n storie wat hulle self geskryf het, hardop voor te lees. Dit help hulle om foute wat mag voorkom (byvoorbeeld woorde wat uitgelaat is), self raak te sien en reg te stel.

Hou 'n klasbespreking oor hoe dit voel om nuut op 'n plek aan te kom en niemand te ken nie. Gesels oor maniere waarop mens iemand kan groet en laat welkom voel. Bespreek ook verskillende aanspreekvorme, soos die aanspreekvorme vir ouer mense in 'n gesagsposisie, of vir iemand wat jy glad nie ken nie.

Die leerders moet nou twee-twee oefen hoe hulle vir Willie sal groet en laat welkom voel. (Een leerder is Willie en die ander die maatjie by wie hy kom kuier. Daarna ruil hulle plekke. Indien daar genoeg tyd is, kan al die leerders dit voor die klas opvoer.) Leerders kan ook oefen om iemand in 'n ander taal te groet, byvoorbeeld Engels of Xhosa.

LU 2.9

Hou 'n klasbespreking oor hoe dit voel om nuut op 'n plek aan te kom en niemand te ken nie. Gesels oor maniere waarop mens iemand kan groet en laat welkom voel. Bespreek ook verskillende aanspreekvorme, soos die aanspreekvorme vir ouer mense in 'n gesagsposisie, of vir iemand wat jy glad nie ken nie.

Die leerders moet nou twee-twee oefen hoe hulle vir Willie sal groet en laat welkom voel. (Een leerder is Willie en die ander die maatjie by wie hy kom kuier. Daarna ruil hulle plekke. Indien daar genoeg tyd is, kan al die leerders dit voor die klas opvoer.) Leerders kan ook oefen om iemand in 'n ander taal te groet, byvoorbeeld Engels of Xhosa.

LU 2.9

Vertel vir die leerders die storie van Gouelokkies en die drie bere. (Die storie kan gevind word in enige volledige sprokiesboek en kan dus ook gelees word.) Laat leerders hierdie, en ander bekende stories, terugvertel. (LU/AS 2.7)

Gouelokkies het ook by iemand gaan kuier wat sy glad nie ken nie, maar sy het ongelukkig nie goeie maniere gehad nie. Gesels oor die dinge wat sy verkeerd gedoen het. Wat kon sy anders en beter gedoen het?

Doen dan die prent op die volgende bladsy as 'n luisteraktiwiteit. Terselfdertyd word leerders se begrip van woorde soos groot, klein, baie, min, regs en links getoets.

Elke leerder moet die inkleurbladsy en kleurpotlode voor hom hê. Die onderwyser herhaal elk van die volgende opdragte twee keer duidelik en leerders reageer deur die regte prentjie in te kleur.

- Kleur die grootste stoel blou in.
- Kleur die kleinste stoel oranje in.
- Watter beer sit regs van Mamma Beer? Kleur die beer geel in.
- Watter bottel koeldrank het die minste koeldrank in? Kleur dit groen in.
- Watter bakkie pap het die meeste pap in? Kleur dit pienk in.
- Watter kraan is links? Kleur dit swart in.
- Watter kas is die hoogste? Kleur dit bruin in.

Na afloop van hierdie aktiwiteit moet elke leerder prente in 'n tydskrif soek wat by die betrokke woorde op die volgende bladsy pas. Lees die woorde eers saam met die leerders deur.

LU 1.1

Lees die volgende storie aan die leerders voor. Daarna moet hulle dit in groepe op die mat voorlees. Laat leerders die woorde wat vir hulle nuut is en waarmee hulle gesukkel het, in die leesstuk onderstreep.

Leerders moet ook die blokkiesraaisel oor Gouelokkies voltooi.

4.3.5 LEERDERS AFDELING

Figure 4.8

Figure 4.9

LU 4.1	
--------	--

Table 4.11

- Soek ‘n prentjie wat by die woord pas

Groot	laag
Hoog	min
Dun	klein
Baie	dik

Table 4.12

LU 5.1		LU 6.1	
--------	--	--------	--

Table 4.13

4.3.5.1 Gouelokkies en die drie bere

Gouelokkies het by die drie bere in die woud gaan kuier. Die drie bere het gaan stap. Eers het Gouelokkies aan die pap geproe. Die een bak was te warm. Die ander bak was te koud. Hierdie een is net reg. Gouelokkies eet alles op.

Gouelokkies gaan sit op die eerste stoel. Dit is te hard. Sy gaan sit op die tweede stoel. Dit is te sag. Die derde stoel is net reg. Gouelokkies sit die stoel stukkend.

Gouelokkies wil gaan slaap. Die eerste bed is te hard. Die tweede bed is te sag. Die derde bed is net reg. Gouelokkies raak aan die slaap.

Die bere kom huis toe. Pappa beer is kwaad. Mamma beer is kwaad. Baba beer is kwaad. Gouelokkies skrik. Sy hardloop huis toe.

LU 3.4		LU 3.5	
--------	--	--------	--

Table 4.14

1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

Table 4.15

1. Hoeveel bere het in die huis gewoon? .....
2. Die bere het gaan .....
3. Die bere het in die ..... gewoon.
4. Wat was in die bakkies op die tafel? .....
5. Watter beer se stoel het gebreek? .....
6. Gouelokkies het op die bed gaan .....

LU 5.3	
--------	--

Table 4.16

- Bou woordjies wat begin met “g” en teken ‘n prentjie wat daarby pas.

___eel	___oud
___raan	___ans
___ras	___rond
___las	___ogga
___lad	___limlag

Table 4.17

LU 6.1	
--------	--

Table 4.18

Ou	koud	oupa
trou	vrou	pou
ie	vier	sien
kies	tien	vies
ui	uil	kruip
suig	huis	ruit

Table 4.19

LU 3.4	
--------	--

Table 4.20

Figure 4.10

LU 4.1	
--------	--

Table 4.21

4.3.5.2 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Asseseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Asseseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Asseseringstandaard 5.1: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om konsepte te ontwikkel.

Asseseringstandaard 5.4: Dit is duidelik wanneer die leerder taal gebruik om te ondersoek.

Leeruitkomst 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Asseseringstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

4.4 Willie kom kuier - 04⁴

4.4.1 AFRIKAANS HUISTAAL

4.4.2 Willie kom kuier

4.4.3 OPVOEDERS AFDELING

4.4.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Daar sal baie probleme wees as Willie in die stad by ons (leerders) kom kuier. Aanpassings sal gemaak moet word. Leerders leer om te redeneer en probleme op te los.

INTEGRASIE VAN TEMAS

Menseregte

Ø As Willie die bos verlaat om in die stad te gaan kuier, moet hy steeds veilig voel en hy moet versorg word.

'n Gesonde omgewing

Ø Bespreek: Wat kan die leerders doen om hulle omgewing skoon te hou en veilig te maak?

In hierdie module kom Willie by die kinders kuier. Dit berei hulle ook voor vir die laaste module, waar hulle weer by Willie gaan kuier. Leerders moet in gedagte hou dat Willie baie kleiner is as hulle. (In die

⁴This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26427/1.1/>>.

eerste module word vertel dat hy onder 'n Graad 1-leerling se arm sal inpas.) Hulle gaan onder andere aktiwiteite beplan wat hulle saam met Willie kan doen en saam besluit watter probleme Willie in hulle huise sal ondervind. (Hy sal nie 'n deurknop kan bykom nie, waarskynlik nie met 'n mes en vurk kan eet nie, 'n gewone bed sal vir hom te groot wees, ens.)

Die laaste klanke, ie, ui en ou word behandel. Leer die klanke klassikaal vir die leerders aan en lê dit vas met die gegewe oefeninge. In die laaste module sal die leerders slegs hersiening doen van die jaar se klanke, asook baie vaslegging in woordbou. Ook in hierdie module word baie aandag gegee aan woordbou. Leerlinge moet daaglik woordbouaktiwiteite doen. Verskeie voorbeelde word in die verskillende modules gegee. Sorg dat hulle hulle woordboukaartjies gebruik om woorde te bou en nuwe woorde in hulle klaswoordeboekies skryf. Die laaste woordeskatkaartjies word agterin hierdie module gegee.

LU 6.1

Leer die volgende woorde vir die leerders aan: kuier, gaste, ooreenkomste, verskille, baljaar, speletjies, links, regs, hoogste, laagste, grootste, kleinste. Flits dit gereeld saam met woorde uit die vorige modules vir vaslegging.

LU 3.4

Bladsy 1: Gesels met die leerders oor die begrippe, ooreenkomste en verskille. Laat hulle dit prakties oefen deur byvoorbeeld tydskrifprente van motors, ensovoorts te vergelyk. Help hulle om op kleure, grootte en

ander kriteria te konsentreer. (Die twee motors verskil, want die een is geel en die ander rooi, maar hulle het ook sekere ooreenkomste: albei het vier deure en vier wiele.) Daarna moet elke leerder 'n prent teken van sy eie huis, asook van Willie se huis. Laat hulle die prente in hulle groepe op die mat bespreek. Elke leerder moet twee ooreenkomste en twee verskille tussen die twee huise identifiseer. Indien nodig, kan die klas weer gesels oor alles wat hulle van Willie se huis weet. (Dit is 'n boomhuis, in die bos, het 'n lang trapleer, ens.)

Lees daarna die storie "Willie kom kuier" aan die klas voor. Gesels oor die vrae wat in die storie gevra word.

LU 2.8

Aktiwiteit word in groepe gedoen. Verdeel die klas in groepe van 5 - 6 leerders. Hulle moet in hulle groepe besluit op vier aktiwiteite wat hulle graag saam met Willie sal wil doen wanneer hy kom kuier. Hulle moet ook vier goed identifiseer waarmee Willie dalk kan sukkel as hy kom kuier. (Laat hulle een of twee voorbeelde noem om hulle aan die dink te sit.)

Die leerders behoort teen hierdie tyd al redelik gewoond te wees aan groepwerk. Gee weer aan die leerders verskillende rolle. Een is groepleier, een is tydhouer, een is die geraasdemper (wat seker maak dat die groepie nie te luidrugtig is nie), een of twee leerders skryf / teken hulle voorstelle op papier en een gee terugvoer.

Laat genoeg tyd toe vir terugvoer van die verskillende groepe en klasbespreking.

LU 2.8

Op die volgende bladsy skryf elke leerder sy eie storie oor "Willie kom kuier". Hierdie stories kan later gebind word en elke leerder kan geleentheid kry om self sy storie aan die klas voor te lees. Elkeen kan ook sy eie storie illustreer. Leerders moet soms geleentheid kry om 'n storie wat hulle self geskryf het, hardop voor te lees. Dit help hulle om foute wat mag voorkom (byvoorbeeld woorde wat uitgelaat is), self raak te sien en reg te stel.

Hou 'n klasbespreking oor hoe dit voel om nuut op 'n plek aan te kom en niemand te ken nie. Gesels oor maniere waarop mens iemand kan groet en laat welkom voel. Bespreek ook verskillende aanspreekvorme, soos die aanspreekvorme vir ouer mense in 'n gesagsposisie, of vir iemand wat jy glad nie ken nie.

Die leerders moet nou twee-twee oefen hoe hulle vir Willie sal groet en laat welkom voel. (Een leerder is Willie en die ander die maatjie by wie hy kom kuier. Daarna ruil hulle plekke. Indien daar genoeg tyd is, kan al die leerders dit voor die klas opvoer.) Leerders kan ook oefen om iemand in 'n ander taal te groet, byvoorbeeld Engels of Xhosa.

LU 2.9

Hou 'n klasbespreking oor hoe dit voel om nuut op 'n plek aan te kom en niemand te ken nie. Gesels oor maniere waarop mens iemand kan groet en laat welkom voel. Bespreek ook verskillende aanspreekvorme, soos die aanspreekvorme vir ouer mense in 'n gesagsposisie, of vir iemand wat jy glad nie ken nie.

Die leerders moet nou twee-twee oefen hoe hulle vir Willie sal groet en laat welkom voel. (Een leerder is Willie en die ander die maatjie by wie hy kom kuier. Daarna ruil hulle plekke. Indien daar genoeg tyd is, kan al die leerders dit voor die klas opvoer.) Leerders kan ook oefen om iemand in ‘n ander taal te groet, byvoorbeeld Engels of Xhosa.

LU 2.9

Vertel vir die leerders die storie van Gouelokkies en die drie bere. (Die storie kan gevind word in enige volledige sprokiesboek en kan dus ook gelees word.) Laat leerders hierdie, en ander bekende stories, terugvertel. (LU/AS 2.7)

Gouelokkies het ook by iemand gaan kuier wat sy glad nie ken nie, maar sy het ongelukkig nie goeie maniere gehad nie. Gesels oor die dinge wat sy verkeerd gedoen het. Wat kon sy anders en beter gedoen het?

Doen dan die prent op die volgende bladsy as ‘n luisteraktiwiteit. Terselfdertyd word leerders se begrip van woorde soos groot, klein, baie, min, regs en links getoets.

Elke leerder moet die inkleurbladsy en kleurpotlode voor hom hê. Die onderwyser herhaal elk van die volgende opdragte twee keer duidelik en leerders reageer deur die regte prentjie in te kleur.

- Kleur die grootste stoel blou in.
- Kleur die kleinste stoel oranje in.
- Watter beer sit regs van Mamma Beer? Kleur die beer geel in.
- Watter bottel koeldrank het die minste koeldrank in? Kleur dit groen in.
- Watter bakkie pap het die meeste pap in? Kleur dit pienk in.
- Watter kraan is links? Kleur dit swart in.
- Watter kas is die hoogste? Kleur dit bruin in.

Na afloop van hierdie aktiwiteit moet elke leerder prente in ‘n tydskrif soek wat by die betrokke woorde op die volgende bladsy pas. Lees die woorde eers saam met die leerders deur.

LU 1.1

Lees die volgende storie aan die leerders voor. Daarna moet hulle dit in groepe op die mat voorlees. Laat leerders die woorde wat vir hulle nuut is en waarmee hulle gesukkel het, in die leesstuk onderstreep.

Leerders moet ook die blokkiesraaisel oor Gouelokkies voltooi.

Gouelokkies het nie goeie maniere gehad toe sy gaan kuier het nie! Sy het glad nie dankie gesê of verskoning gemaak vir dit wat sy gebreek het nie. Die leerders moet ‘n kaartjie namens Gouelokkies maak waarin sy dankie sê en verskoning vra. Wys ook vir hulle voorbeelde van ander kaartjies (leerders kan dit klas toe bring en uitstal) en bespreek dit in klasverband. Leerders kan prentjies uit tydskrifte, gekleurde stukkies papier en enige ander beskikbare materiaal gebruik om dit te maak.

LU 4.3

Oefen Gouelokkies se gesigsuitdrukings in die storie. Hoe het sy gelyk toe sy die warm / koue pap geëet het? Hoe het haar gesig gelyk toe die stoel breek, ensovoorts? Verdeel die klas nou in groepe van vier elk en laat hulle die storie opvoer.

LU 2.4

Laat die leerders die storie op die volgende bladsy in groepe op die mat en later ook individueel lees.

Daarna moet hulle ‘n prent teken van waar hulle saam met Willie speel en vier sinne skryf wat daarby pas.

4.4.5 LEERDERS AFDELING

4.4.6 Inhoud

- Kies die woord wat die beste by die prentjie pas

Figure 4.11

LU 3.5	LU 6.1	
--------	--------	--

Table 4.22

- Bou woorde wat met “t” eindig en teken ‘n prentjie wat daarby pas.

hou_ _ _	sou_ _ _
kry_ _ _	nuu_ _ _
rui_ _ _	ka_ _ _
praa_ _ _	maa_ _ _
graa_ _ _	naa_ _ _

Table 4.23

LU 3.5	LU 6.1	
--------	--------	--

Table 4.24

4.4.6.1 Ek en Willie

Willie kom by my speel! Ek is baie bly! Ek groet Willie. Ek wil hê hy moet lekker kuier.

Ons speel met my bal op die gras. Dit is baie pret! Willie is baie kort, maar hy hardloop vinnig. Daarna speel ons op my rekenaar. Willie ken glad nie ‘n rekenaar nie. Ek wys vir hom alles.

Willie eet sy kos met ‘n teelepel. Hy bad in ‘n klein badjie. Ons kyk televisie. Willie het nog nooit televisie gekyk nie. Hy hou baie daarvan. Hy lag.

Willie is my maatjie. Ons speel lekker saam. Ek hou van Willie. Willie hou van my.

LU 3.4		LU 3.5	
--------	--	--------	--

Table 4.25

- Teken vir jou en Willie en skryf vier sinne wat by jou prentjie pas.

Figure 4.12

LU 4.2		LU 6.2		LU 6.3	
--------	--	--------	--	--------	--

Table 4.26

4.4.6.2 Assessering

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Assesseringstandaard 3.5: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomste 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitelike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.2: Dit is duidelik wanneer die leerder pre-skryfaktiwiteit doen.

Leeruitkomste 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

Assesseringstandaard 6.2: Dit is duidelik wanneer die leerder met woorde werk.

Assesseringstandaard 6.3: Dit is duidelik wanneer die leerder met sinne werk.

4.5 In die woud saam met Willie - 01⁵

4.5.1 AFRIKAANS HUISTAAL

4.5.2 In die woud saam met Willie

4.5.3 OPVOEDERS AFDELING

4.5.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Nou kuier ons (die leerders) in die bos saam met Willie.

Leerders bespreek en besluit:

Wat sal hulle alles in die bos kan doen?

Wie sal hulle almal daar kry?

Sal dit vir hulle lekker wees?

INTEGRASIE VAN TEMAS

Sosiale geregtighede

⁵This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26506/1.1/>>.

LU 4.5		LU 4.6		LU 6.2		LU 6.3	
--------	--	--------	--	--------	--	--------	--

Table 4.28

Figure 4.13

LU 1.1	
--------	--

Table 4.29

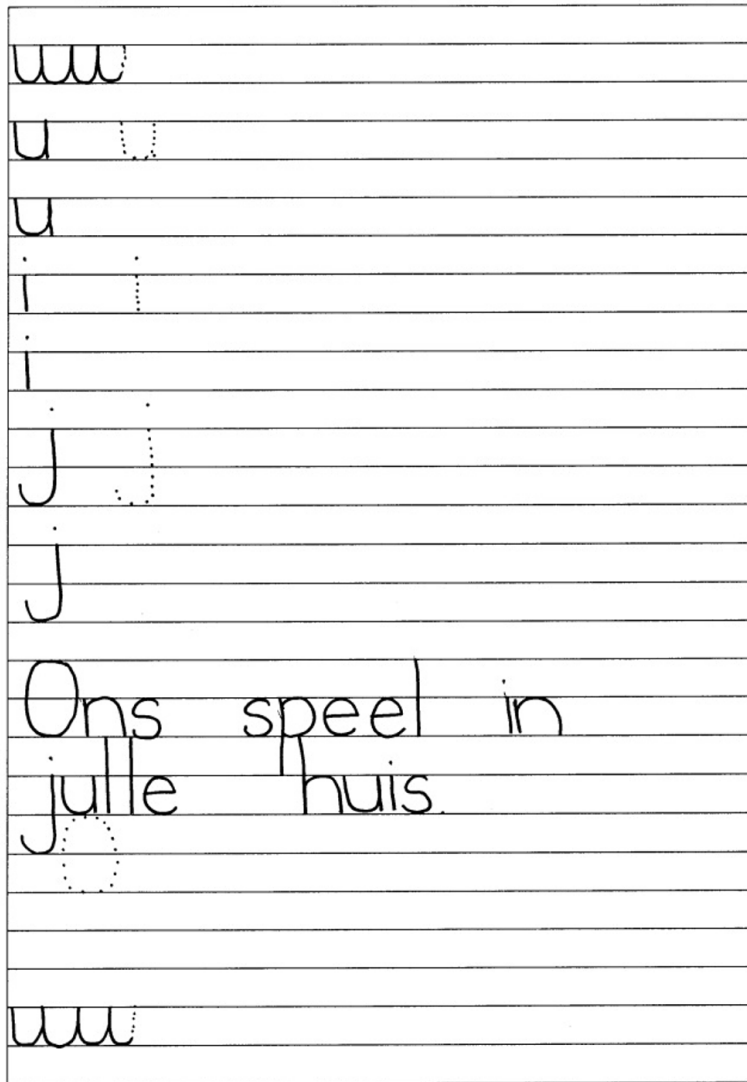

Figure 4.14

LU 4.1	
--------	--

Table 4.30

- Kies die regte klankie: ui of ie

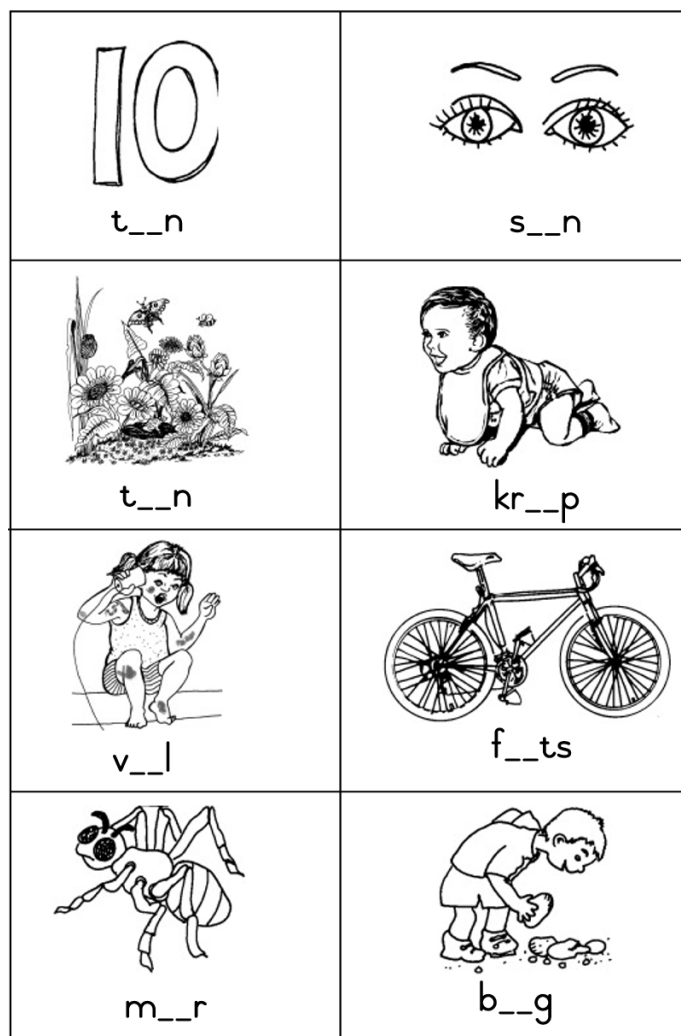

Figure 4.15

LU 1.6	
--------	--

Table 4.31

4.5.6.2 Assessering

Leeruitkomste 1:LUISTER: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te luister en gepas en krities binne 'n wye verskeidenheid situasies te reageer.

Assesseringstandaard 1.1: Dit is duidelik wanneer die leerder aandagtig na instruksies en aankondigings luister en op 'n gepaste manier reageer.

Asseseringstandaard 1.3: Dit is duidelik wanneer die leerder met genot na kort stories, rympies, gedigte en liedjies uit verskeie kulture luister en begrip toon.

Asseseringstandaard 1.6: Dit is duidelik wanneer die leerder klankbewustheid ontwikkel.

Leeruitkomst 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Asseseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Asseseringstandaard 4.5: Dit is duidelik wanneer die leerder skryf sodat ander kan verstaan.

Asseseringstandaard 4.6: Dit is duidelik wanneer die leerder begin woordeskat opbou en begin woorde spel sodat ander dit kan lees en verstaan.

Leeruitkomst 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Asseseringstandaard 6.2: Dit is duidelik wanneer die leerder met woorde werk.

Asseseringstandaard 6.3: Dit is duidelik wanneer die leerder met sinne werk.

4.6 In die woud saam met Willie - 02⁶

4.6.1 AFRIKAANS HUISTAAL

4.6.2 In die woud saam met Willie

4.6.3 OPVOEDERS AFDELING

4.6.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Nou kuier ons (die leerders) in die bos saam met Willie.

Leerders bespreek en besluit:

Wat sal hulle alles in die bos kan doen?

Wie sal hulle almal daar kry?

Sal dit vir hulle lekker wees?

INTEGRASIE VAN TEMAS

Sosiale geregtighede

- Leerders besef hoe anders ander kulture woon en leef. Almal moet gerespekteer word.

⁶This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26523/1.1/>>.

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse leer die leerders om vir die natuur te sorg en om hul omgewing skoon te hou.

Die aktiwiteit op die bladsy is ‘n luisteraktiwiteit. Leerders benodig slegs die gegewe bladsy en potlode / kryte. Die onderwyser gee die volgende opdrag stadig en herhaal dit een keer. Daarna moet leerders dit korrek sonder hulp teken. Indien verkies, kan die opdrag langer of korter gemaak word. Leerders wat hiermee sukkel, moet oefening kry in soortgelyke opdragte.

Opdrag: Daar is ‘n prent van die woud. Willie se boomhuis is in die grootste boom. Willie en Makkie speel onder die boom. Links van die stroom staan Kallie en visvang. Regs van die stroom groei vier geel blomme.

Soos wat die leerders meer en meer onbekende tekste lees, gaan hulle dikwels nuwe woorde teëkom. Leerders moet tegnieke bemeester waarmee hulle die betekenis van sulke woorde kan uitwerk. Aanvanklik kan hulle kyk of dit ‘n lang of ‘n kort woord is en begin- en eindklanke identifiseer. Hulle kan die woord, of deel daarvan, klank. Indien hulle nie die woord kan klank nie, kan hulle probeer raai wat die betekenis daarvan is deur na die konteks van die woord te kyk. Doen verskeie voorbeelde hiervan in die klas, sodat leerlinge die nodige selfvertroue ontwikkel.

LU 3.4

Die volgende aktiwiteit is ‘n bordspeletjie waarmee die leerders hersiening doen van woorde wat deur die jaar aangeleer is. Dit bestaan uit ‘n bord en ‘n aantal kaartjies wat losgeknip en omgedraai moet word. (Daar is ook ‘n blanko stel kaartjies waarop die onderwyser self nuwe woorde kan byvoeg.)

Twee tot ses leerders kan hierdie speletjie speel. Indien nodig, kan die onderwyser nog sulke stelle kopieer sodat die hele klas kan speel. (Om verwarring te voorkom kan elke stel ‘n ander kleur wees. Die speletjies kan ook oorgetrek word om te verseker dat hulle nie gou skeur nie.)

Elke speler benodig ‘n skuiwertjie (bv. ‘n knoop). Een dobbelsteen per stel word ook benodig. Die leerders maak beurte om te gooi en hulle skuiwertjies daarvolgens te skuif. Wanneer hulle op ‘n kaartjie met ‘n vraagteken kom, moet hulle een van die woordkaartjies optel en dit lees. (Die woordkaartjie word dan onderin die pak geplaas.) Indien hulle dit korrek lees, kry hulle nog ‘n beurt. Indien nie, is dit die volgende leerder se beurt. Daar is ook ander blokkies met opdragte wat die leerders moet uitvoer wanneer hulle daarop land. Die eerste leerling wat die eindblokkie bereik, wen.

4.6.5 LU 3.4

4.6.6 LEERDERS AFDELING

4.6.7 Inhoud

4.6.7.1 ‘n Gedig om te lees!

Saam met Willie in die woud

Hier word ons twee nooit ooit oud
 Ons spring saam van tak tot tak
 Steek mooi klippies in ons sak.
 Makkie gaan mos oral saam
 Ek ken hom, hy ken my naam!
 Groottoeg sit bo in die boom
 Hy wil net die heeldag droom.
 Ry nou trein met Meneer Mol
 Al die trokke is propvol!
 Kallie wil net skaatsplank ry
 Stadig nou, voor jy dalk gly!
 Sjoe, dis lekker in die bos!
 Ek wil julle nooit hier los.

Maar ek moet nou huis toe gaan.
Die son sak al, daar kom die maan.

---

48. Einde	47. ?	46. Skuif 1 terug	45. 	44. ?	43.
37. 	38. Skuif 3 aan	39. 	40. ?	41. 	42. ?
36. ?	35. Skuif 2 terug	34. ?	33. 	32. ?	31. Skuif 2 aan
25. 	26. ?	27. 	28. Skuif 3 aan	29. 	30. ?
24. ?	23. Slaan 'n beurt oor	22. ?	21. 	20. ?	19.
13. ?	14. 	15. 	16. ?	17. Gaan terug na 12	18.
12. 	11. ?	10. Skuif 3 terug	9. 	8. ?	7.
1. Begin	2. 	3. ?	4. 	5. Skuif 2 aan	6.

Figure 4.16

---

trein	tonnel	grond
boomhuis	verjaarsdag	herfs
lente	somer	winter
visvang	fees	krieket
sokker	rugby	tennis

Table 4.32

gluur	kraan	skoen
gaste	kuier	ooreenkomste
verskille	baljaar	speletjies
links	regs	hoogste
laagste	grootste	kleinste

Table 4.33

oranje	geel	bruin
seisoene	verkleur	vrugte
rus	maatjies	Toebels
krulhare	wegkruipertjie	groet
skaam	vreemd	stroom

Table 4.34

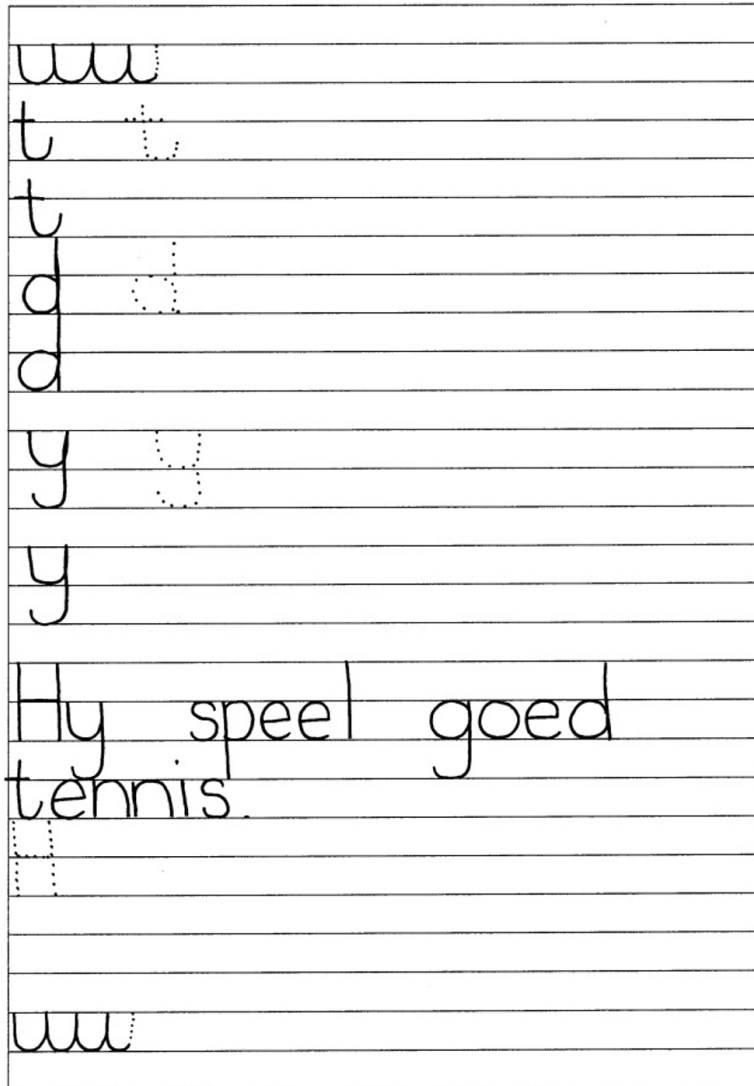

Figure 4.17

LU 4.1	
--------	--

Table 4.35

- Skryf die woord wat by die prentjie pas.

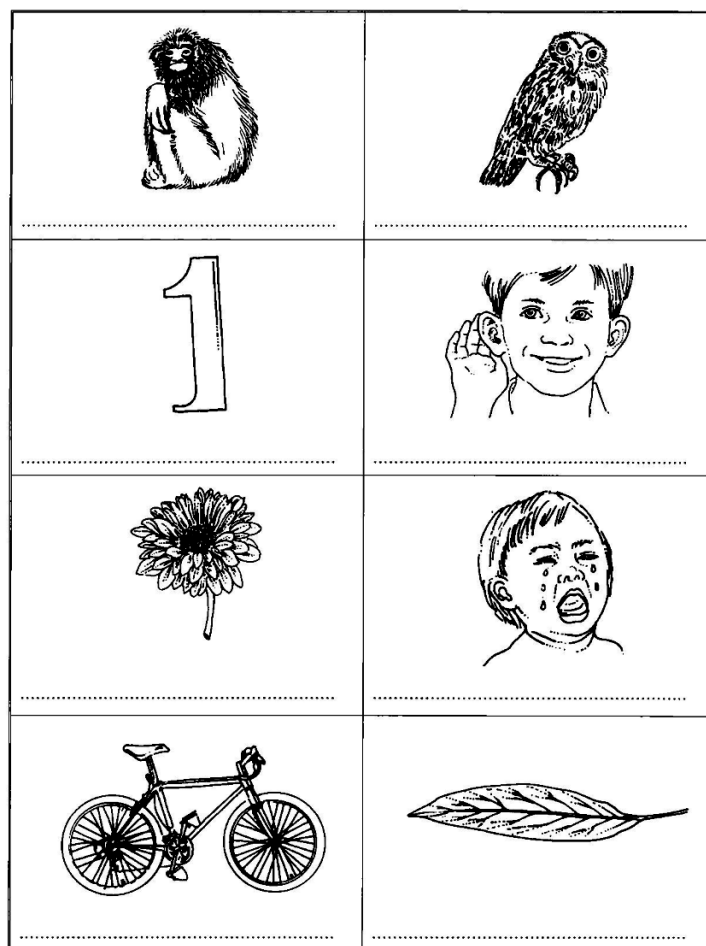

Figure 4.18

LU 6.1	
--------	--

Table 4.36

4.6.7.2 Assessering

Leeruitkomst 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomst 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

4.7 In die woud saam met Willie - 03⁷

4.7.1 AFRIKAANS HUISTAAL

4.7.2 In die woud saam met Willie

4.7.3 OPVOEDERS AFDELING

4.7.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Nou kuier ons (die leerders) in die bos saam met Willie.

Leerders bespreek en besluit:

Wat sal hulle alles in die bos kan doen?

Wie sal hulle almal daar kry?

Sal dit vir hulle lekker wees?

INTEGRASIE VAN TEMAS

Sosiale geregtighede

- Leerders besef hoe anders ander kulture woon en leef. Almal moet gerespekteer word.

'n Gesonde omgewing

- Die Wapse leer die leerders om vir die natuur te sorg en om hul omgewing skoon te hou.

Die aktiwiteit op die bladsy is 'n luisteraktiwiteit. Leerders benodig slegs die gegewe bladsy en potlode / kryte. Die onderwyser gee die volgende opdrag stadig en herhaal dit een keer. Daarna moet leerders dit korrek sonder hulp teken. Indien verkies, kan die opdrag langer of korter gemaak word. Leerders wat hiermee suksel, moet oefening kry in soortgelyke opdragte.

Opdrag: Daar is 'n prent van die woud. Willie se boomhuis is in die grootste boom. Willie en Makkie speel onder die boom. Links van die stroom staan Kallie en visvang. Regs van die stroom groei vier geel blomme.

Soos wat die leerders meer en meer onbekende tekste lees, gaan hulle dikwels nuwe woorde teëkom. Leerders moet tegnieke bemeester waarmee hulle die betekenis van sulke woorde kan uitwerk. Aanvanklik kan hulle kyk of dit 'n lang of 'n kort woord is en begin- en eindklanke identifiseer. Hulle kan die woord, of deel daarvan, klank. Indien hulle nie die woord kan klank nie, kan hulle probeer raai wat die betekenis

⁷This content is available online at <<http://cnx.org/content/m26536/1.1/>>.

daarvan is deur na die konteks van die woord te kyk. Doen verskeie voorbeelde hiervan in die klas, sodat leerlinge die nodige selfvertroue ontwikkel.

LU 3.4

Die volgende aktiwiteit is 'n bordspeletjie waarmee die leerders hersiening doen van woorde wat deur die jaar aangeleer is. Dit bestaan uit 'n bord en 'n aantal kaartjies wat losgeknip en omgedraai moet word. (Daar is ook 'n blanko stel kaartjies waarop die onderwyser self nuwe woorde kan byvoeg.)

Twee tot ses leerders kan hierdie speletjie speel. Indien nodig, kan die onderwyser nog sulke stelle kopieer sodat die hele klas kan speel. (Om verwarring te voorkom kan elke stel 'n ander kleur wees. Die speletjies kan ook oorgetrek word om te verseker dat hulle nie gou skeur nie.)

Elke speler benodig 'n skuiwertjie (bv. 'n knoop). Een dobbelsteen per stel word ook benodig. Die leerders maak beurte om te gooi en hulle skuiwertjies daarvolgens te skuif. Wanneer hulle op 'n kaartjie met 'n vraagteken kom, moet hulle een van die woordkaartjies optel en dit lees. (Die woordkaartjie word dan onderin die pak geplaas.) Indien hulle dit korrek lees, kry hulle nog 'n beurt. Indien nie, is dit die volgende leerder se beurt. Daar is ook ander blokkies met opdragte wat die leerders moet uitvoer wanneer hulle daarop land. Die eerste leerling wat die eindblokkie bereik, wen.

LU 3.4

Op die volgende bladsy is 'n aantal kort paragrafies wat die onderwyser vir die leerders moet voorlees. Die leerders moet elke keer die hoofgedagte identifiseer. (Die hoofgedagte word elke keer aan die einde gegee.) Die onderwyser kan soortgelyke voorbeelde gebruik om oor 'n tydperk die hele klas te toets. Dit kan ook in groepsverband gedoen word.

LU 1.3

Lees / vertel vir die leerders die storie van Sneeuwitjie en die sewe dwergies. (Sneeuwitjie het ook in die woud by iemand gaan kuier.) Gesels oor die karakters in die storie en laat leerders die storie terugvertel. Leerders kan die storie in die klas opvoer. Hulle kan selfs in kuns van die karakters, of die woudtoneel teken / verf.

LU 1.3 LU 2.7

Leerders lees daarna die verkorte weergawe van die storie. Die woorde wat onderstreep is, word as woordeskat aangeleer.

LU 3.4

4.7.5 LEERDERS AFDELING

4.7.6 Inhoud

4.7.6.1 Luister vir die hoofgedagte

Ek werk baie graag in my groentetuin. Ek het beet, boontjies, uie en aartappels geplant. Soms moet ek onkruid uittrek. Ek gooi elke dag my plantjies met 'n gieter nat. My ma is altyd bly as ek vir haar vars groente gee!

Hoofgedagte: groentetuin / tuinmaak.

Vakansies is darem lekker! Die lekkerste is altyd as ons iewers heen gaan. Soms gaan kuier ons vir Oupa en Ouma op die plaas. Dan kan ek saam met Oupa bakkie ry en van Ouma se lekker kos eet. Ander kere gaan ons see toe. Ek hou daarvan om in die branders te baljaar en sandkastele te bou.

Hoofgedagte: vakansie.

Ons gaan 'n koek bak! Mamma is so bly as ek haar help. Ons trek elkeen 'n voorskoot aan sodat ons nie op ons klere mors nie. Mamma meet die bestanddele af. Ek roer die mengsel. Ons gaan almal lekker eet!

Hoofgedagte: koekbak.

Al is die winter koud, is dit vir my baie lekker! Ek dra warm trui en baadjies en saans maak my pa kaggel. Dit is baie lekker as my ma pannekoek bak! Soms vat ek my sambreel en reënstewels en gaan stap in die reën. Maar die lekkerste is om saans in my warm bedjie te klim!

Hoofgedagte: winter.

Vanmiddag gaan ek na my beste maatjies se partytjie. Ek is so opgewonde! Ek het ‘n pragtige inkleurboek en kryte as geskenk uitgesoek. Mamma het dit in bont papier toegedraai en ek het self die kaartjie gemaak. Ons gaan lekker eetgoed kry en speletjies speel. Ai, maar wanneer kan ek partytjie hou?

Hoofgedagte: partytjies.

In die middag is die kinders by ons skool baie besig! Amper al die kinders beoefen ‘n sportsoort. Party kinders speel rugby. Ander speel sokker. Netbal en hokkie is ook baie lekker. In die somer kan ons swem of krieket speel. Ek hou baie van tennis en atletiek. Sport hou ons fiks en gesond!

Hoofgedagte: sport.

Ek gaan saam met Pappa visvang. Ek het my eie stok. Oupa het dit vir my gegee vir my verjaarsdag. Ons neem die aas in ‘n blikkie saam. Sjoë, dit ruik vreeslik sleg! Pappa sit die aas aan my hoek. Wat voel ek daar? Dit is ‘n vis wat byt! Jippie, ek het ‘n vis gevang! Vanaand gaan ons darem lekker eet!

Hoofgedagte: Visvang

Ek is hierdie jaar in Graad 1. Skool is baie lekker! My juffrou is baie gaaf. Sy lees vir ons stories en leer vir ons liedjies. Ek kan al mooi lees en skryf. Ek hou ook baie van teken. Volgende jaar is ek in Graad 2! Dan is ek al baie groot en slim!

Hoofgedagte: skool

4.7.6.2 Sneeuwitjie

Sneeuwitjie het in ‘n kasteel gewoon. Sy was baie mooi. Haar stiefma was ‘n nare vrou. Sy het nie van Sneeuwitjie gehou nie. Sneeuwitjie het na die bos gevlug. Sy het by die sewe dwergies in hulle huisie gaan woon.

Die nare stiefma het hiervan gehoor. Sy was baie kwaad. Toe maak sy ‘n plan. Sy het vir Sneeuwitjie ‘n giftige appel gegee om te eet. Sneeuwitjie het op die grond geval. ‘n Prins het haar gesien. Hy wou haar help. Die appel het uit Sneeuwitjie se keel geval. Die gawe prins was baie bly! Hy het met Sneeuwitjie getrou.

LU 3.4	
--------	--

Table 4.37

Figure 4.19

LU 4.1	
--------	--

Table 4.38

- Vul in: ou of uu. Lees daarna die storie.

___pa uil sit op die m____r. ___pa uil
 is al baie ____d. Hy kry k____d. Hy wens
 daar was 'n v____r met baie h____t

waar hy kan warm word. Maar daar is
 nie 'n v____r nie. Nou sit hy maar so in
 die verte en t____r. Wie kom daar aan?
 Dit is _____ma uil! Nou is _____pa uil bly!
 _____ma uil sit langs hom. Nou kry altwee lekker warm.

LU 3.4	LU 6.1
--------	--------

Table 4.39

4.7.6.3 Assessering

Leeruitkomste 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomste 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitelike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomste 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

4.8 In die woud saam met Willie - 04^s

4.8.1 AFRIKAANS HUISTAAL

4.8.2 In die woud saam met Willie

4.8.3 OPVOEDERS AFDELING

4.8.4 Memorandum

INLEIDING

Die avonture van die Wapse is nou verbonde aan die ondervindings van elke leerder in Graad 1, seuns sowel as dogters. Hulle word blootgestel aan ander omgewings - stedelik, platteland, en word bewus van hoe anders mense lewe, bv. in die bos, sonder krane en elektrisiteit.

Opvoeders moet onthou dat daar leerders in hul klas mag wees wat nie Graad R bygewoon het nie en dus sekere vaardighede, strategieë en konsepte van Graad R nie ontwikkel of aangeleer het nie. Die opvoeder het dus nodig om te verseker dat hierdie in Graad 1 aangeleer en ontwikkel word. (Sien Graad R-modules)

Luister en spraak is die belangrike fundamente waarop geletterdheid gebou word. Die mate waarvolgens leerders die praat van hul huistaal bemeester het, sal verskil en die opvoeder moet hiervan bewus wees.

Taalontwikkeling is 'n proses wat geleidelik ontwikkel en elke leerder het die simpatieke ondersteuning van die opvoeder ter alle tye nodig.

In Graad 1 luister en lees die leerders stories en word hulle betrek by die leer van klanke en die skryf van die taal. Die klasomgewing moet 'n plek wees wat die leerders sal aanmoedig om alle aspekte van die taal te leer.

TYDSKEDULE

^sThis content is available online at <<http://cnx.org/content/m26567/1.1/>>.

Alle leerders behoort al agt modules te voltooi, plus-minus twee per kwartaal. Hulle moet toegelaat word om teen hulle eie spoed te werk.

Nou kuier ons (die leerders) in die bos saam met Willie.

Leerders bespreek en besluit:

Wat sal hulle alles in die bos kan doen?

Wie sal hulle almal daar kry?

Sal dit vir hulle lekker wees?

INTEGRASIE VAN TEMAS

Sosiale geregtighede

- Leerders besef hoe anders ander kulture woon en leef. Almal moet gerespekteer word.

‘n Gesonde omgewing

- Die Wapse leer die leerders om vir die natuur te sorg en om hul omgewing skoon te hou.

Die aktiwiteit op die bladsy is ‘n luisteraktiwiteit. Leerders benodig slegs die gegewe bladsy en potlode / kryte. Die onderwyser gee die volgende opdrag stadig en herhaal dit een keer. Daarna moet leerders dit korrek sonder hulp teken. Indien verkies, kan die opdrag langer of korter gemaak word. Leerders wat hiermee sukkel, moet oefening kry in soortgelyke opdragte.

Opdrag: Daar is ‘n prent van die woud. Willie se boomhuis is in die grootste boom. Willie en Makkie speel onder die boom. Links van die stroom staan Kallie en visvang. Regs van die stroom groei vier geel blomme.

Soos wat die leerders meer en meer onbekende tekste lees, gaan hulle dikwels nuwe woorde teëkom. Leerders moet tegnieke bemeester waarmee hulle die betekenis van sulke woorde kan uitwerk. Aanvanklik kan hulle kyk of dit ‘n lang of ‘n kort woord is en begin- en eindklanke identifiseer. Hulle kan die woord, of deel daarvan, klank. Indien hulle nie die woord kan klank nie, kan hulle probeer raai wat die betekenis daarvan is deur na die konteks van die woord te kyk. Doen verskeie voorbeelde hiervan in die klas, sodat leerlinge die nodige selfvertroue ontwikkel.

LU 3.4

Die volgende aktiwiteit is ‘n bordspeletjie waarmee die leerders hersiening doen van woorde wat deur die jaar aangeleer is. Dit bestaan uit ‘n bord en ‘n aantal kaartjies wat losgeknip en omgedraai moet word. (Daar is ook ‘n blanko stel kaartjies waarop die onderwyser self nuwe woorde kan byvoeg.)

Twee tot ses leerders kan hierdie speletjie speel. Indien nodig, kan die onderwyser nog sulke stelle kopieer sodat die hele klas kan speel. (Om verwarring te voorkom kan elke stel ‘n ander kleur wees. Die speletjies kan ook oorgetrek word om te verseker dat hulle nie gou skeur nie.)

Elke speler benodig ‘n skuiwertjie (bv. ‘n knoop). Een dobbelsteen per stel word ook benodig. Die leerders maak beurt om te gooi en hulle skuiwertjies daarvolgens te skuif. Wanneer hulle op ‘n kaartjie met ‘n vraagteken kom, moet hulle een van die woordkaartjies optel en dit lees. (Die woordkaartjie word dan onderin die pak geplaas.) Indien hulle dit korrek lees, kry hulle nog ‘n beurt. Indien nie, is dit die volgende leerder se beurt. Daar is ook ander blokkies met opdragte wat die leerders moet uitvoer wanneer hulle daarop land. Die eerste leerling wat die eindblokkie bereik, wen.

LU 3.4

Op die volgende bladsy is ‘n aantal kort paragrafies wat die onderwyser vir die leerders moet voorlees. Die leerders moet elke keer die hoofgedagte identifiseer. (Die hoofgedagte word elke keer aan die einde gegee.) Die onderwyser kan soortgelyke voorbeelde gebruik om oor ‘n tydperk die hele klas te toets. Dit kan ook in groepsverband gedoen word.

LU 1.3

Lees / vertel vir die leerders die storie van Sneeuwitjie en die sewe dwergies. (Sneeuwitjie het ook in die woud by iemand gaan kuier.) Gesels oor die karakters in die storie en laat leerders die storie terugvertel. Leerders kan die storie in die klas opvoer. Hulle kan selfs in kuns van die karakters, of die woudtoneel teken / verf.

LU 1.3 LU 2.7

Leerders lees daarna die verkorte weergawe van die storie. Die woorde wat onderstreep is, word as woordeskat aangeleer.

LU 3.4

4.8.5 Op die bladsy word ‘n aantal woordsomme vir die leerders gegee. Voordat hulle die antwoord uitwerk, moet hulle die teks deeglik deurlees en alle belangrike informasie onderstreep. Dit help leerders om deurdagte besluite te neem en nie net impulsief voort te gaan nie. Hierdie aktiwiteit kan ook in wiskunde met ander woordsomme gedoen word. Maak seker dat leerders eers by die relevante inligting stilstaan voordat hulle verder gaan. (Bv. Hoeveel dwergies was daar? Moet my antwoord meer of minder wees?) Die somme kan oor ‘n tydperk gedoen en met wiskunde geïntegreer word.

4.8.6 LEERDERS AFDELING

4.8.7 Inhoud

4.8.7.1 ‘n Gedig om te lees!

Sneeuwitjie woon daar in die bos
 Haar stiefma wou haar net nie los!
 Na die dwergies moes sy vlug
 Al die diere het gesug!
 Sneeuwitjie was mos baie mooi
 haar lippies was so pragtig rooi
 Daarom was haar stiefma kwaad
 Sy kon dinge nie so laat.
 Arme Sneeuwitjie is so bang
 Want haar stiefma wil haar vang,
 Sy wil haar mos nou vermom
 Oppas tog, voor sy hier kom!
 Gelukkig dat die prins haar kry
 Die appel uit haar keel laat gly,
 Nou gaan hulle dadelik trou
 Van so ‘n einde sal jy hou!
 So oppas tog daar in die bos
 As jy dalk gaan seek vir kos,
 Die nare stiefma loop daar rond
 Kyk maar oral, rond en bont!

LU 3.4	
--------	--

Table 4.40

- Sneeuwitjie bak vir die 7 dwergies elkeen 5 koekies. Hoeveel koekies bak sy altesaam?
- Daar hang 42 appels aan die boom. Hoeveel appels kry elkeen van die dwergies?
- Elke dwergie het ‘n rooi, ‘n blou en ‘n groen hoed. Hoeveel hoedjies het hulle altesaam?
- Die nare stiefma het ‘n sak met 46 appels. Sy gee 7 appels vir die koning en 4 appels vir een van die wagte. Daarna gee sy een appel vir Sneeuwitjie. Hoeveel appels het sy oor?

LU 3.4	
--------	--

Table 4.41

Figure 4.20

LU 4.1	
--------	--

Table 4.42

- Vul die regte antwoorde in.

1.							
2.							
3.							
4.							
5.							

Table 4.43

- 1. Sneeuwitjie het in ‘n ..... gewoon.
- 2. Haar stiefma was ‘n nare .....
- 3. Sneeuwitjie het by die dwergies gaan .....
- 4. Die nare stiefma het vir haar ‘n giftige ..... gegee.
- 5. Die ..... het met Sneeuwitjie getrou.

LU 5.3	
--------	--

Table 4.44

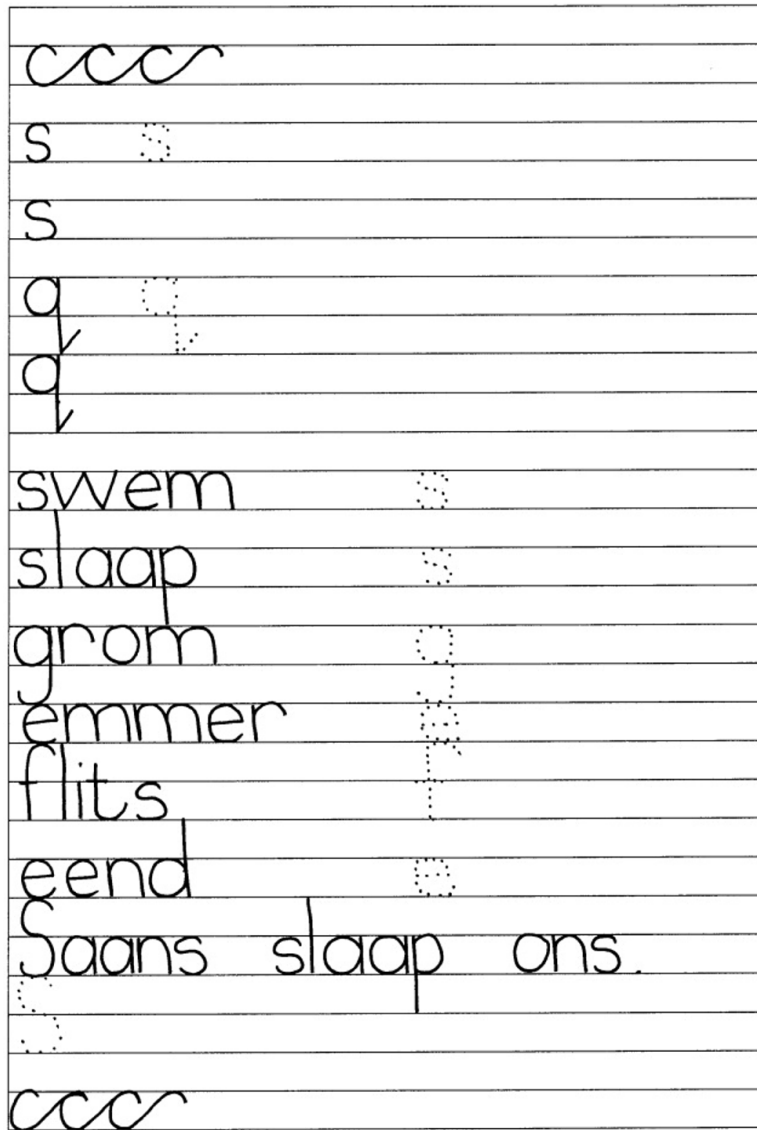

Figure 4.21

LU 4.1	
--------	--

Table 4.45

- Skryf die woord wat by die prentjie pas.

LU 6.1	
--------	--

Table 4.46

4.8.7.2 Assessering

Leeruitkomst 3:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om vir inligting en genot te lees en te kyk en krities op die estetiese, kulturele en emosionele waardes in tekste te reageer.

Assesseringstandaard 3.4: Dit is duidelik wanneer die leerder letters en woorde herken en betekenis uit geskrewe teks skep.

Leeruitkomst 4:LEES EN KYK: Die leerder is in staat om verskillende soorte feitlike en verbeeldingstekste vir 'n wye verskeidenheid doeleindes te skryf.

Assesseringstandaard 4.1: Dit is duidelik wanneer die leerder toenemend leesbaar skryf.

Leeruitkomst 5:DINK EN REDENEER: Die leerder is in staat om taal vir dink en redeneer te gebruik en inligting vir leer te verkry, verwerk en gebruik.

Assesseringstandaard 5.3: Dit is duidelik wanneer die leerder taal om te ondersoek gebruik.

Leeruitkomst 6:TAALSTRUKTUUR EN –GEBRUIK: Die leerder ken en is in staat om die klanke, woordeskat en grammatika van die taal te gebruik om tekste te skep en te interpreteer.

Assesseringstandaard 6.1: Dit is duidelik wanneer die leerder klanke in verband bring met letters en woorde.

Attributions

Collection: *Afrikaans Huistaal Graad 1*
 Edited by: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/col11010/1.1/>
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 01"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m25834/1.1/>
 Pages: 1-7
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 02"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m25839/1.1/>
 Pages: 7-11
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 03"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m25840/1.1/>
 Pages: 11-19
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 04"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m25861/1.1/>
 Pages: 19-24
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 05"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m25870/1.1/>
 Pages: 24-28
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 06"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m25893/1.1/>
 Pages: 29-34
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 07"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m25904/1.1/>
Pages: 34-38
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 08"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m25908/1.1/>
Pages: 38-41
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 09"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m25919/1.1/>
Pages: 41-46
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 10"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m25924/1.1/>
Pages: 46-50
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Hier kom die Wapse! - 11"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m25937/1.1/>
Pages: 51-56
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie se Verjaarsdagpiekniek - 01"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26004/1.1/>
Pages: 57-61
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie se Verjaarsdagpiekniek - 02"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26009/1.1/>
Pages: 61-65
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie se Verjaarsdagpiekniek - 03"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26010/1.1/>
Pages: 66-71
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie se Verjaarsdagpiekniek - 04"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26012/1.1/>
 Pages: 71-74
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie se Verjaarsdagpiekniek - 05"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26031/1.1/>
 Pages: 74-79
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie se Verjaarsdagpiekniek - 06"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26036/1.1/>
 Pages: 80-86
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Die Toebels - Die Toebels"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26037/1.1/>
 Pages: 87-95
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Die Toebels - Die Ramp!"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26038/1.1/>
 Pages: 95-100
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Die Toebels - Grootoog kry 'n plan!"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26040/1.1/>
 Pages: 101-105
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Die Toebels - Die Toebels kom help!"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26042/1.1/>
 Pages: 105-112
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Die Toebels - Die Toebels kom help! 02"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26043/1.1/>
 Pages: 112-119
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Die Wapse vier fees! - 01"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26045/1.1/>
Pages: 119-128
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Die Wapse vier fees! - 02"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26048/1.1/>
Pages: 128-134
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Die Wapse vier fees! - 03"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26051/1.1/>
Pages: 135-144
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Die Wapse vier fees! - 04"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26053/1.1/>
Pages: 144-150
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Wat 'n ramp! - 01"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26058/1.1/>
Pages: 151-158
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Wat 'n ramp! - 02"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26059/1.1/>
Pages: 158-164
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Wat 'n ramp! - 03"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26061/1.1/>
Pages: 164-170
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Wat 'n Ramp! - 04"
By: Siyavula Uploaders
URL: <http://cnx.org/content/m26369/1.1/>
Pages: 170-176
Copyright: Siyavula Uploaders
License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Wat 'n Ramp! - 05"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26372/1.1/>
 Pages: 176-183
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie gaan visvang - 01"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26375/1.1/>
 Pages: 184-188
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie gaan visvang - 02"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26381/1.1/>
 Pages: 188-195
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie gaan visvang - 03"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26388/1.1/>
 Pages: 195-201
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie gaan visvang - 04"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26394/1.1/>
 Pages: 202-206
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie kom kuier - 01"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26400/1.1/>
 Pages: 207-212
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie kom kuier - 02"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26411/1.1/>
 Pages: 212-219
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie kom kuier - 03"
 By: Siyavula Uploaders
 URL: <http://cnx.org/content/m26420/1.1/>
 Pages: 219-226
 Copyright: Siyavula Uploaders
 License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "Willie kom kuier - 04"

By: Siyavula Uploaders

URL: <http://cnx.org/content/m26427/1.1/>

Pages: 226-231

Copyright: Siyavula Uploaders

License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "In die woud saam met Willie - 01"

By: Siyavula Uploaders

URL: <http://cnx.org/content/m26506/1.1/>

Pages: 231-236

Copyright: Siyavula Uploaders

License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "In die woud saam met Willie - 02"

By: Siyavula Uploaders

URL: <http://cnx.org/content/m26523/1.1/>

Pages: 236-241

Copyright: Siyavula Uploaders

License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "In die woud saam met Willie - 03"

By: Siyavula Uploaders

URL: <http://cnx.org/content/m26536/1.1/>

Pages: 242-246

Copyright: Siyavula Uploaders

License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Module: "In die woud saam met Willie - 04"

By: Siyavula Uploaders

URL: <http://cnx.org/content/m26567/1.1/>

Pages: 246-252

Copyright: Siyavula Uploaders

License: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

About Connexions

Since 1999, Connexions has been pioneering a global system where anyone can create course materials and make them fully accessible and easily reusable free of charge. We are a Web-based authoring, teaching and learning environment open to anyone interested in education, including students, teachers, professors and lifelong learners. We connect ideas and facilitate educational communities.

Connexions's modular, interactive courses are in use worldwide by universities, community colleges, K-12 schools, distance learners, and lifelong learners. Connexions materials are in many languages, including English, Spanish, Chinese, Japanese, Italian, Vietnamese, French, Portuguese, and Thai. Connexions is part of an exciting new information distribution system that allows for **Print on Demand Books**. Connexions has partnered with innovative on-demand publisher QOOP to accelerate the delivery of printed course materials and textbooks into classrooms worldwide at lower prices than traditional academic publishers.